

המבקש:

שחר בן מאיר עו"ד

בעצמו

מרח' אבא הלל 12 רמת גן

טל': 03-6127878 פקס: 03-6127979

- נ ג ד -

המשיבים:

1. בנימין נתניהו

2. סיעת הליכוד

שניהם ע"י ב"כ עו"ד אבי הלוי

רחוב קלמן מגן 5,

מגדלי שרונה בנין B

דירה 57, קומה 17

תל אביב

טל - 052-4326312 פקס - 03-6324111 או 04-6709443

avi.halevy@gmail.com

3. עיתון "ישראל היום" בע"מ. ח.פ. 513942151

4. עמוס רגב

5. שלדון אדלסון

משיבים 3-5 ע"י ב"כ עו"ד ד"ר א. קלגסבלד

קלגסבלד ושות', עורכי דין

מרח' רח' בגין 7, רמת גן (בית גיבור ספורט) קומה 24

טלפון: 03-6110700 פקס: 03-6110707

amirs@klag.co.il , don@klag.co.il

6. היועץ המשפטי לממשלה.

באמצעות פרקליטות המדינה

משרד המשפטים ירושלים

בקשה לביטול "פסק דין" מחמת מירמה

כב' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית מתבקשת בזאת על ידי המבקש כדלקמן –

- א. לקבל את הראיות החדשות אשר יוצגו במסגרת בקשה זו, ובהן פירוט השיחות שבין המשיב מס' 1 לבין המשיבים 4 ו 5 וכן דברים שכתב המשיב מס' 1 עצמו בעמוד הפייסבוק שלו בקשר לנושאים אלו.
- ב. לקבוע לאור הראיות האמורות כי ההחלטה שניתנה על ידי כב' יו"ר ועדת הבחירות הקודם, כב' השופט גיזבראן (כתוארו אז), בתיק תב"כ 16/20 מיום 24.2.2015, (להלן: "ההחלטה המקורית") הינה החלטה אשר התבססה על ראיות מירמה שהוצגה ליו"ר הנכבד, על ידי המשיבים 1-5.
- ג. בהתאם לכך להורות ולהצהיר על ביטול ההחלטה.
- ד. לחייב את המשיבים 1-5 בהוצאות בקשה זו.

יודגש, אין המבקש עותר לקבלת כל סעד אופרטיבי מאת יו"ר הועדה, אלא לבטל את ההחלטה המקורית אשר כעת ברור בהתאם לראיות החדשות כי היא הושגה במירמה, וזאת הן משיקולי צדק והן נוכח שהמשיבים עשו וממשיכים לעשות שימוש בהחלטה המקורית ולהתבסס עליה כלפי גורמים מינהליים שונים למשל מבקר המדינה ועוד.

ואלו נימוקי הבקשה :

הקדמה

1. בחוות דעת של פרופ' מרדכי קרמניצר ושל ד"ר תהילה שוורץ אלטשולר מחודש נובמבר 2014 מטעם המכון לדמוקרטיה, הובעה התנגדות ברורה ומפורשת לחוק "ישראל היום" (הצעת חוק לקידום ולהגנת העיתונות הכתובה בישראל, התשע"ד–2014). ואולם בד בבד עם אותה התנגדות מסיימים כותבי חוות הדעת את דבריהם בפסיקה הבאה –

"על אף כל מה שנכתב למעלה, די ברור ההבדל בין הקושי שמעוררת תופעת ישראל היום מול שליטת בעלי הון באמצעי תקשורת אחרים. ישראל היום מבקש להשפיע על פוליטיקה, על דעת קהל ועל הבחירות. בעלי הון מבקשים להשפיע על רגולטורים ועל חברי ועדת הכלכלה של הכנסת. חוקי מימון המפלגות והחוקי בחירות בישראל יועדו מאז ומעולם למנוע מצב שבו דעת קהל נרכשת בכסף. התיסכול הוא מכך שתופעת ישראל היום נתפסת כתעמולה שאיננה כפופה לחוקי מימון המפלגות. אמנם, ישראל היום מגדיר את עצמו כמי שאמור להשיב את האיזון למערכת התקשורת הישראלית, אבל הוא איננו עיתון ימין. הוא עיתון שתומך במועמד פוליטי מסוים. אנו קוראים למבקר המדינה לפרסם חוות דעת או גילוי דעת באשר לשאלה האם מצב שבו בעל הון מזרים כסף לאמצעי תקשורת ללא מודל עסקי במטרה לתמוך במועמד פוליטי מסוים שזהותו ברורה, איננה פגיעה בחוקי מימון הבחירות".

מצ"ב העתק חוות הדעת מסומנת כנספח 1.

2. דברים אלו נכתבו כאמור עוד בסוף שנת 2014, מאז נערכה מערכת בחירות נוספת לכנסת והתופעה הפסולה עליה מצביעים כותבי חוות הדעת ממשיכה במלוא עוזה, ופלטפורמת תעמולה לטובת אדם

אחד, ממשיכה לפעול כאילו לא קיימים חוקי הבחירות, כאילו לא קיימים חוקי מימון מופלגות וכאילו לית דין ולית דיין.

3. מעובדות שנתגלו כאמור רק לאחרונה עולה כי החלטה בנושא של יו"ר ועדת הבחירות הקודם, כבי' השופט ג'ובראן, הוטעה על ידי המשיבים 1-5 ועל כן בקשה זו.

ההליך נשוא ההחלטה המקורית

4. בסמוך למועד הבחירות לכנסת ה-20 הגיש המבקש עתירה לצו מניעה בפני יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, כבי' השופט ג'ובראן, בה נטען כי "ישראל היום" הינו תעמולת בחירות במסווה של עיתון, ונתבקש צו מניעה מאת יו"ר ועדת הבחירות המרכזית (להלן: "העתירה").

5. בהחלטה מקדמית של כבי' השופט ג'ובראן, צורף היועץ המשפטי לממשלה – הוא המשיב 6 דכאן - כצד להליך.

6. לאחר קיום דיון בעתירה נדחתה בקשת המבקש, החלטה מיום 24.2.2015.

מצ"ב העתק ההחלטה מסומנת כנספח 2.

7. יצויין כי עתירה לבג"צ בעניין זה נמשכה על ידי המבקש, תוך שמירת הטענות בהמלצת בית המשפט הנכבד – בג"צ 1453/15

8. בנימוקים לדחיית הבקשה, עליהם נעמוד בתמצית להלן, קיבל כבי' השופט ג'ובראן חלק מטענות העותר, ואת עיקרם דחה.

9. כבי' השופט ג'ובראן דחה את עמדת המשיבים, לרבות זו של היועץ המשפטי לממשלה, לפיה לא קיימת כלל אפשרות כי "עיתון שלם" יוכרז כתעמולת בחירות –

"עם זאת, גישתי שונה. אינני סבור כי אין מצוי כלל בסמכותי מתן סעד כוללני נגד

עיתון. בהקשר זה, יש טעם של ממש בטענת העותר – כפי שהובאה בדיון בעתירה שנערך במעמד הצדדים – כי אין מדובר בסעד כוללני "סתמי" (כפי שנטען במרבית המקרים); אלא – בסעד כוללני כמובן שמדובר בסעד נרחב. אינני סבור כי יש להוציא מכלל אפשרות מתן סעד מעין זה במקרים המתאימים.

טול לדוגמא אם אחד מהמועמדים בבחירות היה רוכש או מקים עיתון יומי, ובתקופת הבחירות – אותו עיתון היה מסקר רק מועמד זה ורק באופן אוהד. סביר להניח, שבדומה לטענת העותר ביחס לישראל היום, גם אותו עיתון היה "נעטף" בתכנים שאינם חדשתיים על מנת למשוך קוראים-בוחרים: מדור ספורט, מדור כלכלה, תחזית מזג אוויר, וכיו"ב. הרי אם התעמולה לטובת אותו מועמד הייתה נעשית בגלוי – סביר להניח כי הקוראים-בוחרים כלל לא היו קוראים בו. עם זאת, הניתן לומר שאותו עיתון – בהינתן הזיקה המוחלטת המתוארת לעיל – ראוי כי יתפרסם בעת מסע הבחירות כעיתון חופשי? ואזכיר, כי לגישתי, "יש מקום לפרש את סמכותו של יו"ר ועדת הבחירות בצורה נרחבת, במטרה להעניק ליו"ר אמצעים אפקטיביים לפקח על הליך הבחירות, בדגש על שמירה על שוויון בין המתמודדים השונים. סמכות זו אף מתחייבת במקרים מסוימים נוכח הדחיפות שבהכרעה מהירה בסוגיות אלה" (עניין V15, בפס' 17).

זאת ועוד, כאמור לעיל, אין כמעט דבר בין המגבלות שיוטלו על תוכן ידיעות חדשותיות במקרים המתאימים (ככל שהוכח כי מדובר ב"תעמולה בתחפושת") לבין חופש העיתונות וחופש הביטוי הפוליטי. עם זאת, לשאלת הסעד המתבקש נפקות של ממש בכל הנוגע לעוצמת הזיקה הנדרשת הוכחה, עליה אעמוד עתה."

10. לאחר ולאור קביעה עקרונית זו, קבע כב' השופט ג'ובראן כי על מנת לעמוד בנטל להוכיח את הזיקה המשמעותית שבין המועמד לבין ה"עיתון" (שנטען כי הוא בעצם תעמולה), על המבקש לעמוד בנטל האמור ביחס לשלוש קטגוריות – התוכן המתפרסם בעיתון, הקשר הנטען שבין העיתון לבין ראש הממשלה, ושאלת המודל הכלכלי של העיתון.

11. ביחס לשאלת התוכן שבעיתון הגיש המבקש חוות דעת של מומחית אשר לא נסתרה כלל על ידי המשיבים, אשר מצידם לא הגישו כל חוות דעת נגדית.

12. על חוות הדעת אמר כב' השופט ג'ובראן את הדברים הבאים –
" מרבית האינדיקציות שהציג העותר (תוך עבודת מחקר מרשימה וראויה לציון – שלו ושל המומחית מטעמו) נוגעות לתוכן ידיעות חדשותיות מסוימות בעיתון".

13. ואולם בקשת העותר נדחתה גם בהיבט זה, ובעיקר בהיבט של שאלת הזיקה שבין המועמד לעיתון כפי שאומר שם כב' השופט ג'ובראן –

" לשיטתי, כאמור, את הזיקה הנדרשת לטובת מתן הסעד ניתן להקים באמצעות ראיות שיוכיחו קשר – ממוני או ארגוני – בין מועמד או מפלגה לעיתון"

14. בקשה זו עוסקת בקטגוריה השניה שקבע כב' השופט ג'ובראן - הקשר שבין העיתון לבין ראש הממשלה שהינו כאמור המשיב מס' 1, ומי שעמד אז בראש סיעת הליכוד (המשיבה מס' 2) שהתמודדה בבחירות לכנסת ה-20.

15. ביחס לשאלת הקשר שבין העיתון לבין ראש הממשלה, נמצאה התייחסות מפורשת בתשובת המשיבים 1 ו 2 אשר הוגשה לכב' השופט ג'ובראן, ואשר נתמכה בתצהיר של מר שלמה פילבר, אשר שימש אז כמנהל המטה של המשיב מס' 1 בבחירות ואשר לאחר הבחירות מונה לתפקיד הבכיר של מנכ"ל משרד התקשורת (להלן: "פילבר").

16. באותה תשובה, סעיף 18 לה, כותבים המשיבים מס' 1 ו 2 ברחל בתך הקטנה כך –

"לתנועת הליכוד וליו"ר תנועת הליכוד וראש הממשלה מר בנימין נתניהו, אין ולא היה כל קשר של שליטה או קשר ארגוני כלשהו, מכל מן וסוג שהוא, עם "ישראל היום" או עם מערכת העיתון או עם עיתונאים הכותבים בו, שהיה בו או שיש בו כדי להשפיע על שיקולי העריכה של העיתון או על תכניו או על הקמתו, היווסדו או על ניהולו השוטף."

מצ"ב העתק תשובת המשיבים 1 ו 2 מסומנת כנספח 3.

17. כאמור תשובת המשיבים 1 ו 2 נתמכה בתצהיר של מר שלמה פילבר, וחזקה שהוא נכתב בידיעתם ובאישורם, שכן תצהירו אישר כי כל האמור בתשובה מטעמם הוא נכון.

מצ"ב תצהירו של מר שלמה פילבר מסומן כנספח 4.

18. כב' יו"ר ועדת הבחירות במסגרת החלטתו בסוגיית הקשר שבין העיתון למועמד, הסתמך במפורש על האמור באותה הצהרה ובאותה תשובה של המשיבים אליו, בהתייחס לשאלת הזיקה וכך הוא כותב בסעיף 57 להחלטתו –

"ולבסוף לעניין זה, אזכיר את הכחשתם (שגובתה בתצהיר) של הליכוד וראש הממשלה מחד, וישראל היום, מאידך, על כל זיקה בין ראש הממשלה לעיתון, מעבר לקשרי הידידות בין ראש הממשלה לשלדון אדלסון. תצהירים אלה לא הופרכו – לא בראיות ולא בדרכים אחרות"

19. עד כאן לגבי החלטת כב' השופט ג'ובראן. בקשת המבקש כאמור נדחתה, כאשר דחייתה התבססה בין היתר על הכחשה שגובתה בתצהיר, בדבר **היעדר כל קשר שהוא** בין ראש הממשלה לבין "ישראל היום" כאמור בתשובת המשיבים 1 ו 2 ליו"ר הנכבד של ועדת הבחירות.
20. מראיות חדשות אליהן נתייחס בפרק הבא של בקשה זו, אשר מבוקשת הגשתן ואשר עליהן מתבססת בקשה זו, מתברר כי הצהרה זו בפני כב' יו"ר ועדת הבחירות לא אמת היא, וכי כב' יו"ר ועדת הבחירות הוטעה בתצהיר שאינו אמת ואשר עליו ביסס, בין היתר את החלטתו.
21. נעבור כעת להציג את הראיות החדשות שהגשתן מתבקשת ולמשמעות שלהן נתייחס בהמשך הדברים.

הראיות החדשות ומשמעותן

22. בעת"מ 28606-09-15 רביב דרוקר וחדשות 10 נגד ממונה חופש המידע במשרד ראש הממשלה ומר בנימין נתניהו (להלן: "**עתירת דרוקר**") הוגשה עתירה לבית המשפט המחוזי בירושלים בהתאם לחוק חופש המידע, בה נתבקש המשיב מס' 1 שם (הממונה על חופש המידע במשרד ראש הממשלה להלן: "**הממונה**") למסור לעותרים את פירוט מועדי השיחות שנתקיימו בין ראש הממשלה – מר נתניהו – לבין ה"ה עמוס רגב העורך הראשי (דאז) של "ישראל היום" ומר שלדון אדלסון הבעלים ומי אשר מממן את הוצאתו לאור של "ישראל היום".
23. עתירת דרוקר עברה מספר הליכים, ובסופו של יום, בערעור לבית המשפט העליון – עע"מ 7678/16 (להלן: "**ערעור דרוקר**") על החלטת בית המשפט המחוזי, ניתן ביום 7.8.2017 פסק דין (כב' השופטים מזוז הנדל ושהם) בו נתקבלה עתירת דרוקר ונקבע כי על הממונה להעביר לעותרים את המידע המבוקש. לעניין פירוט ההליכים השונים בעתירת דרוקר ראו שם בפסק הדין בערעור דרוקר בפסקאות 2 – 9 לחוות דעתו של כב' השופט מזוז.
24. לאחר מתן פסק הדין בערעור דרוקר נמסר המידע המבוקש – פירוט השיחות שבין ראש הממשלה לה"ה רגב ואדלסון. מידע זה יוצג בהמשך הדברים, והוא מצביע כשלעצמו על "אי האמת" שבתשובת המשיבים ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית.
25. אולם קודם לכן ראוי גם לפרט ולהציג ראיות נוספות שבמסגרת עתירת דרוקר והקשורות אליה, אשר ד מבליטות את הטענה הנוגעת למידע שנמסר, ואשר יש בהן כשלעצמן, יש בכדי לעורר ספק משמעותי האם ההצהרות שניתנו ליו"ר ועדת הבחירות (ואגב גם לכב' בית המשפט המחוזי אשר דן בעתירת דרוקר) היו אמת.
26. לכל אורכו של ההליך טענו הן המשיבים שם (הממונה וראש הממשלה אשר ייצגו יחדיו על ידי פרלקיטות מחוז ירושלים) והן המתנגדים (ה"ה רגב ואדלסון) כי השיחות שנתקיימו בין ראש הממשלה לה"ה רגב ואדלסון הן שיחות פרטיות לחלוטין בנושאים פרטיים לחלוטין, שאינם קשורים כלל לעבודתו ולתפקידו הממלכתי של ראש הממשלה.
27. בפסק הדין בערעור דרוקר נאמר לעניין זה – "אדלסון ורגב טענו כי קיימת בינם לבין ראש הממשלה מערכת יחסים חברית ארוכת שנים וכי המידע המבוקש מתייחס ל"שיחות פרטיות בין חברים", ועל כן מדובר במידע פרטי שלהם שמסירתו תהווה פגיעה בפרטיותם" (פסקה 8 לחוות דעתו של כב' השופט מזוז).

28. בהחלטת כב' השופט מינץ בעתירת דרוקר (החלטה מיום 26.7.2016) אומר כב' השופט מינץ כך –
"המתנגדים תיארו כי קיימת בינם לבין ראש הממשלה מערכת יחסים חברית ארוכת שנים ועמדו על כך שלא היה ביניהם כל קשר עסקי או מקצועי. שיחותיהם הן שיחות פרטיות בין חברים ואינן נוגעות לעבודתו המיניסטריאלית של ראש הממשלה" (ההדגשה שלי ש.ב.מ פסקה 7 להחלטה)
מצ"ב החלטת כב' השופט מינץ מסומנת **כנספח 5**.

29. גם ראש הממשלה עצמו בתשובה מטעמו כתב דברים אלו במפורש בתגובת המשיבים 1 ו 2 (שם) לעתירת דרוקר, בסעיף 21 לתשובה –

21. כאמור בהחלטת הממונה, נמסר על ידי הגורמים הרלוונטיים כי הי"ה אדלסון ורגב הם חברים אישיים של ראש הממשלה ושיחותיו עימם הן שיחות פרטיות שאינן קשורות לעבודתו המיניסטריאלית של ראש הממשלה.

מצ"ב תשובת המשיבים 1 ו 2 לעתירת דרוקר מסומנת **כנספח 6**.

30. על אותו נוסח בדיוק חוזרים גם הי"ה רגב ואדלסון בתשובתם המשותפת שהוגשה במענה לעתירת דרוקר (לאחר שנקבע כי יש לשמוע את עמדתם טרם קבלת ההחלטה למסירת המידע) –
"כפי שהבהירה המדינה בתגובתה לעתירה (סעיף 21), השיחות ביניהן אינן נוגעות לעבודתו המיניסטריאלית של מר נתניהו" (סעיף 13 לתגובה)
דברים דומים נאמרים שם (סעיף 17 לתגובה) ביחס לשיחות של ראש הממשלה עם מר רגב –

אשר למר רגב - גם מר רגב ומר נתניהו הם חברים ותיקים. היכרותם החלה לפני כ-28 שנה (כמובן, ללא קשר להיכרות והתבררות בין מר אדלסון לבין מר נתניהו). גם כאן מדובר בהיכרות גם בין משפחותיהם. מר רגב ומר נתניהו חולקים נושאי עניין משותפים רבים, בין היתר, מדינאות, היסטוריה צבאית, יהדות, ספרות וארכיאולוגיה. תדירות השיחות בין מר רגב ובין מר נתניהו דומה לזו שהיתה ביניהם לפני שמר רגב מונה לעורך הראשי של "ישראל היום" (ב-2007) וכך גם תדירות המפגשים ונושאי השיחה ביניהם.

מצ"ב העתק תגובת הי"ה רגב ואדלסון לעתירת דרוקר (ללא הנספחים) מסומנת **כנספח 7**.

31. הנה כי כן, סיכום הטענות שטענו ראש הממשלה והממונה בפני כב' השופט מינץ באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים אזרחי, וכן הי"ה רגב ואדלסון הם אלו –

א. ראש הממשלה והי"ה רגב ואדלסון הם חברים אישיים מזה עשרות שנים.

ב. לראש הממשלה ולהי"ה רגב ואדלסון תחומי עניין משותפים כגון תרבות היסטוריה ארכאולוגיה ועוד.

ג. השיחות של ראש הממשלה עם הי"ה רגב ואדלסון אינן קשורות כלל ל"ישראל היום".

ד. השיחות של ראש הממשלה עם הי"ה רגב ואדלסון הן שיחות פרטיות של חברים אישיים בלבד ועוסקות רק בתחומי העניין המשותפים להם כאמור לעיל.

ה. השיחות אינן קשורות כלל לעבודה המיניסטריאלית של ראש הממשלה.

ו. אין ולא קיים כל שוני בין תדירות השיחות שנערכו בין ראש הממשלה להי"ה רגב ואדלסון לפני או אחרי הקמת "ישראל היום".

32. כעת נבחן הדברים האמורים במספר מישורים ומול הראיות הנוספות שמתבקשת הגשתן.

33. לאחר מתן פסק הדין בערעור דרוקר, ובסמוך למועד שבו היה על הממונה על חופש המידע למסור לעותרים בעתירת דרוקר את המידע שנתבקש, פרסם ראש הממשלה פוסט בעמוד הפייסבוק שלו, בו

התייחס במפורש רק לעניין המידע שנקבע שיש למסור לפי פסק הדין בערעור דרוקר, ונביא הדברים כלשונם מפיו של ראש הממשלה –

”אספר לכם משהו שכולם יודעים: כל הפוליטיקאים בישראל מדברים עם מו”לים, עורכים ראשיים ועיתונאים. בין הפוליטיקה והתקשורת מתקיים שיח קבוע ומתמשך - כך מקובל בדמוקרטיה. כאן בוידאו, לדוגמה, אתם יכולים לראות כיצד דוברת הקמפיין של ”המחנה הציוני” משוחחת על כותרת ראשית עם אתר, Ynet, שעות ספורות לפני סגירת הקלפיות בבחירות. כך נוהגים כל הפוליטיקאים בישראל, ומובן מאליו שביתר שאת בתקופת הבחירות. אני כמובן מקדיש את רוב זמני לניהול ענייני המדינה, אך מעת לעת, בדרך כלל בשעות הלילה ולאחר סיום יום עבודתי, גם אני משוחח עם אנשי תקשורת. אני מציג בפניהם את העשייה הגדולה שאנחנו מובילים למען מדינת ישראל ואזרחי ישראל - ומציע להם להביא את הדברים לפרסום. לאחרונה בחר ”העיתונאי מטעם” רביב דרוקר להגיש נגדי תביעה בדרישה לחשוף את שיחותיי עם חברי שלדון אדלסון ועם עורך ”ישראל היום” לשעבר, עמוס רגב. כפי שהבהרתי, אין לי מה להסתיר: אדלסון הוא חבר קרוב שלי מזה כשלושים שנה ואני שמח לשוחח איתו מעת לעת. בשנים 2012-2015 שוחחתי איתו בממוצע של 0.75 שיחות בשבוע. בתקופה זו עמוס רגב ערך את עיתון ”ישראל היום”, העיתון הנקרא ביותר בישראל שמייצג את הקו הלאומי-שמרני בישראל. שוחחתי איתו בממוצע 1.5 שיחות בשבוע. נהגתי גם לשוחח מעת לעת עם מו”לים ועורכים ראשיים של כלי תקשורת אחרים, כפי שכולם נוהגים. אני מתנגד עקרונית לחשיפת השיחות שמתקיימות בין פוליטיקאים לאנשי תקשורת. לדעתי ההתערבות הזאת ביחסים המורכבים בין תקשורת לפוליטיקה אינה משרתת את הדמוקרטיה, אלא להיפך. לכן ביקשתי מבג”צ לקיים דיון נוסף בנושא. אני מקווה שהוא יפסוק הפעם אחרת. בכל מקרה, אין לקבל מצב שבו מקיימים סטנדרט אחד לי וסטנדרט אחר לכל השאר. אם חושפים - חושפים הכל. לכן במקרה שהבג”צ ידחה את בקשתי, הסטנדרט האחיד יחייב שכל הפוליטיקאים יחשפו את פרטי השיחות שלהם עם אנשי התקשורת.” (ההדגשה שלי ש.ב.מ.)

מצ”ב צילום מסך של הפוסט שכתב ראש הממשלה ביום 31.8.2017 מסומן כנספח 8.

34. כבר בפוסט זה, הנכתב על ידי ראש הממשלה בשמו שלו ותחת תמונתו, הפכה הטענה לפיה –

השיחות אינן קשורות כלל לעבודתו המיניסטריאלית של ראש הממשלה

לטענה סותרת והפוכה לחלוטין, השיחות קשורות מאד לעבודתו במיניסטריאלית של ראש הממשלה שכן –

” מעת לעת, בדרך כלל בשעות הלילה ולאחר סיום יום עבודתי, גם אני משוחח עם אנשי תקשורת. אני מציג בפניהם את העשייה הגדולה שאנחנו מובילים למען מדינת ישראל ואזרחי ישראל - ומציע להם להביא את הדברים לפרסום”

”נהגתי גם לשוחח מעת לעת עם מו”לים ועורכים ראשיים של כלי תקשורת אחרים, כפי שכולם נוהגים”

35. לכל אורך ההליך המשפטי בעתירת דרוקר, אשר עבר כאמור מספר לא מועט של הליכים, ואפילו בקשה לדיון נוסף הוגשה שעדיין תלויה ועומדת, נטען במפורש על ידי ראש הממשלה כי המדובר בשיחות פרטיות ולכן ועל בסיס טענה מפורשת זו, נתבקשה דחיית העתירה לקבלת המידע, שכן המדובר בשיחות פרטיות בין חברים על תחומי עניין משותפים. והנה לאחר פסק הדין ועובר

לפרסום השיחות, מתברר כי מדובר בשיחות אחרות לגמרי. מדובר אליבא דראש הממשלה עצמו, בשיחות של ראש הממשלה עם עורכים ומו"לים של עיתון כפי שנהוג. ואשר בהן, באותן שיחות מציג ראש הממשלה בפני המשוחחים עימו (ה"ה רגב ואדלסון) את העשייה הגדולה שלו ומציע להם להביא את הדברים לפרסום.

36. אין ולא יכולה להיות סתירה בולטת יותר בין טענה לשיחות פרטיות בין חברים, לבין הטענה שנכתבה כעת לפיה אלו שיחות של ראש ממשלה עם עורך ומו"ל של עיתון לשם פרסום הישגיו ומעשיו של ראש הממשלה.

37. בקשה זו אינה עוסקת במהותה בשאלה האם המשיב 1 כאן – ראש הממשלה – מסר גרסה שאינה אמת בהליכים הרבים של עתירת דרוקר, ביחס למהות השיחות שבינו לבין ה"ה רגב ואדלסון. הגם שיש כמובן לתמוה על כך שמוגשת בקשה לדיון נוסף בבית המשפט העליון, בו בזמן שמי שמבקש את הדיון הנוסף בטענת ה"שיחות הפרטיות" מצהיר בריש גלי לכל ציבור קוראיו בפייסבוק – לא שיחות פרטיות היו אלו, אלא שיחות מקובלות שבין פוליטיקאי לבין עורך ומו"ל של עיתון.

38. לעובדה כי נמסרה בבית המשפט גרסה אחת, ואילו כעת נמסרת גרסה אחרת, ישנה חשיבות גם לבקשה זו, שכן הדבר לכל הפחות מעיד כי "יש דברים בגו" וכי מסירת גרסאות סותרות אלו מעידה על כך שיש לראש הממשלה מה להסתיר ביחס לשיחותיו עם ה"ה רגב ואדלסון.

39. לטענת המבקש, עובדות אלו, בוודאי בהצטרפותן לניתוח מועדי ותדירות השיחות עצמן, כפי שנראה בהמשך, מעידות כי הדברים שנמסרו בתגובה ובתצהיר ליו"ר ועדת הבחירות לא אמת היו הם.

40. כבר בשלב זה נוכל לערוך את ההשוואה המתבקשת, אליה עוד נשוב בהמשך בין –

"לתנועת הליכוד וליו"ר תנועת הליכוד וראש הממשלה מר בנימין נתניהו, אין ולא היה כל קשר של שליטה או קשר ארגוני כלשהו, מכל מן וסוג שהוא, עם "ישראל היום" או עם מערכת העיתון או עם עיתונאים הכותבים בו, שהיה בו או שיש בו כדי להשפיע על שיקולי העריכה של העיתון או על תכניו או על הקמתו, היווסדו או על ניהולו השוטף" (ההדגשה שלי) לבין –

"אך מעת לעת, בדרך כלל בשעות הלילה ולאחר סיום יום עבודתי, גם אני משוחח עם אנשי תקשורת. אני מציג בפניהם את העשייה הגדולה שאנחנו מובילים למען מדינת ישראל ואזרחי ישראל - ומציע להם להביא את הדברים לפרסום"

41. כעת נעבור למידע בדבר מועדי השיחות עצמם, אשר אף הוא מצביע כשלעצמו על קשר משמעותי של המשיב מס' 1 ראש הממשלה, עם "ישראל היום" באמצעות העורך הראשי שלו ובעלי העיתון.

42. במסגרת הבקשה של העותרים בעתירת דרוקר נתבקש המידע של מועדי השיחות מתחילת שנת 2012 ועד לתחילת שנת 2015. המידע נמסר לאחר פסק הדין בערעור דרוקר.

מצ"ב תדפיס פרטי ומועדי השיחות שנמסרו מסומנים כנספח 9.

43. המידע העולה מפירוט השיחות (נספח 8) מצביע על שורה של תופעות "מעניינות" אשר נפרט להלן.

44. בשנת 2012 מנהל ראש הממשלה שיחות עם "חברו האישי" מר רגב במחצית השנה הראשונה בהיקף ממוצע של כ-3 שיחות בחודש. והנה במחצית השנייה של 2012 עולה תדירות השיחות פלאים והיא מגיעה בחודש אוקטובר ל-18 שיחות בחודש (פי 6 מהשגרה של מחצית השנה הקודמת!) בחודש דצמבר ל-10 שיחות בחודש (פי 3 ממחצית השנה הקודמת) ובחודש ינואר 15 שיחות ובפברואר 10 שיחות. מיד לאחר מכן בחודשים מרץ ואפריל חוזרות השיחות "של החברים" לתדירות הרגילה של 3 שיחות במרץ ושיחה אחת באפריל.

45. ואם ישאל השואל איזה אירוע מעניין אירע בתקופה זו – סוף שנת 2012 ותחילת שנת 2013 – אשר גרם להכפלה של פי 6 כמעט בממוצע השיחות הרי שהתשובה ברורה ופשוטה – בחודש אוקטובר 2012 נחקק חוק בדבר הקדמת הבחירות לכנסת ה-19 והן נערכו בסוף חודש ינואר 2013 במקום במועדן המקורי (אוקטובר 2013).

46. דבר דומה מתרחש לו במהלך "השיחות הפרטיות של החברים" בשנת 2015. במהלך החודשים יוני עד אוקטובר 2014 תדירות השיחות של ראש הממשלה עם רגב היא בערך כ-5 שיחות בחודש. והנה החל מחודש נובמבר הכמות עולה לכמעט פי שניים, 8 שיחות בחודש ומגיעה בחודש ינואר ל-24 שיחות בחודש !!!, ובחודש פברואר (אשר הנתונים לגביו ניתנו רק עד לתאריך 11.2.2015) מדובר ב-4 שיחות במשך 11 ימים.

שוב התשובה לתופעה המוזרה של "התהדקות הקשר החברי טלפוני" קשורה כמובן לבחירות לכנסת ה-20 אשר החוק להקדמתן התקבל בכנסת בחודש דצמבר 2014 והן נערכו בחודש מרץ 2014.

47. נתונים אלו מצביעים לדעת העותר בבירור, על קשר מהותי ומשמעותי שבין המשיב מס' 1 ראש הממשלה ומי שהיה מועמד מטעם סיעת הליכוד בשתי מערכות הבחירות לכנסת ה-19 וה-20 לבין "ישראל היום". העובדה כי תדירות "השיחות הפרטיות שבין החברים" על נושאים "שאינם קשורים לעבודתו המיניסטריאלית" עולה באופן משמעותי – פי כמה וכמה מאשר בתקופות רגילות – דווקא בתקופת הבחירות מצביעה בבירור על קיומו של אותו קשר משמעותי.

מצ"ב גרף המציג על פני ציר הזמן וציר מספר השיחות את נתוני השיחות מסומן כנספח 10.

48. אך לא רק מכך עולה הקשר המשמעותי שבין ראש הממשלה לבין "ישראל היום".

49. גם שלא במהלך תקופת בחירות, ישנו קשר משמעותי בין תדירות השיחות לבין אירועים פוליטיים הנוגעים לראש הממשלה, שהרי הצורך בתעמולה, הוא כמובן בעל קשר ישיר לאירועים פוליטיים כאלו ואחרים.

50. כך כאשר מתבוננים בתדירות השיחות של ראש הממשלה עם בעלי "ישראל היום" מר שלדון אדלסון, עולה בבירור כי במהלך שנת 2014 תדירות השיחות שלהם עולה באופן משמעותי (כמעט פי שלוש) בחודשים מאי ויוני לעומת תחילתה של שנת 2014.

גם כאן ההסבר נמצא בהקשר. בחודשים אלו עלתה לדיון בכנסת הצעת חוק להגבלת האפשרות של הפצת עיתון חנם כדוגמת "ישראל היום", הצעת חוק לקידום ולהגנת העיתונות הכתובה בישראל, התשע"ד-2014, חוק שזכה לכינוי "חוק ישראל היום". ההצעה זכתה כמובן לדיון ציבורי מלבד הדיונים בכנסת עצמה, לרבות באופן משמעותי בדברים שנכתבו בנושא ב"ישראל היום" וזאת בדיוק באותם חודשים שבהם עלתה פי שלוש כאמור תדירות השיחות שבין ראש הממשלה לבין מר אדלסון.

ראו לדוגמה לעניין זה שלל כותרות ראשיות של "ישראל היום" מאותה תקופה של הדיון הציבורי בחוק "ישראל היום".

מצ"ב דוגמאות לכותרות ראשיות של "ישראל היום" מסומנות כנספח 11.

51. חוק "ישראל היום" לא היווה רק נימוק לתדירות מוגברת של שיחות בין ראש הממשלה לבין ה"ה רגב ואדלסון. אלא שאפילו ראש הממשלה הודה בעצמו (שוב בפוסט בעמוד הפייסבוק שלו) כי הקדמת הבחירות לכנסת ה-20 ולאחר הבחירות הכללת סעיף השליטה בתקשורת נעשו, לדבריו המפורשים שלו, בגלל הניסיונות לחוקק את אותו חוק, וכך הוא אומר במילותיו שלו –

"ממשלת הליכוד בראשותי. מסע תעמולה זה נועד להפעיל לחץ על היועץ המשפטי לממשלה וגורמים אחרים בפרקליטות כדי שיגישו כתב אישום נגדי. השיטה היא פשוטה: יום יום וערב

וערב מפיצים תמלילים מסוננים שנבחרים בקפידה ושקרים מכוונים בשני הנושאים שעומדים על הפרק. כמובן שכל עוד החקירה נמשכת, אין לי אפשרות להגן על עצמי. אינני יכול לספר לציבור את הסיפור האמיתי שעומד מאחורי הדברים, שמבהיר שלא הייתה פה שום עבירה. כיוון שאני מנוע מלהיכנס לפרטי החקירה, אני יכול לומר רק את הדברים שהם גלויים וידועים לכל: כולם יודעים שהתנגדתי התנגדות נחרצת לחוק "ישראל היום", שאחרים רקחו ויזמו עוד הרבה לפני הבחירות של 2013. במשך חודשים ארוכים מנעתי את הבאתו של החוק להצבעה טרומית. משהגיעה ההצבעה, הצבעתי נגד החוק יחד עם קומץ חברי כנסת שכלל את רוב חבריי בליכוד. גם ידוע שלאחר שהחוק עבר ברוב גדול, פירקתי את הממשלה והלכתי לבחירות לכנסת, בין השאר בגלל החתרנות מתוך הממשלה להעביר את החוק. כולם גם יודעים שעם הקמת הממשלה החדשה לאחר הבחירות, הכנסתי סעיף מפורש בהסכמים הקואליציוניים כדי למנוע הישנות חקיקה כזאת. בגלל כל זה - לא קרה כלום. "ישראל היום" נשאר על כנו, משגשג ופורח. ואילו התקשורת הרעה שקיבלתי ב"ידיעות אחרונות" ו Ynet-לא פסקה ולו לרגע. לכן כל הטענות הללו שאני פעלתי לקידום חוק "ישראל היום" הן טענות שווא. כך גם לגבי הנושא השני, כפי שיתברר במהלך הזמן. " (ההדגשות שלי ש.ב.מ. פוסט מיום 15.1.2017)

מצ"ב צילום מעמוד הפייסבוק של ראש הממשלה מסומן כנספח 12.

52. ראוי עוד לציין בהקשר זה כי ביחס לסעיף המפורש אליו מתייחס ראש הממשלה בדבריו אלו, הוגשה עתירה לבית המשפט הגבוה לצדק, בג"צ 4748/15 ח"כ מרגלית נגד הממשלה ה-34 ואח'. שם נקבע כי בניגוד לכוונת מנסחי ההסכם הקואליציוני סעיף זה הינו בגדר הצהרתי בלבד ואינו ולא יכול להיות בגדר נורמה המגבילה או שוללת את שיקול דעת השרים ביחס להצעות חוק בתחום התקשורת.

53. שוב רואים אנו מדברים אלו, כי "הקשר" שבין ראש הממשלה והשיחות שהוא ערך עם ה"ה רגב ואדלסון לא יכולים כלל להיחשב כ"שיחות פרטיות בין חברים", אשר "אינן קשורות כלל לתפקידו המיניסטרילי" של ראש הממשלה, אלא אלו באופן ברור וחד משמעי, נוכח תדירות השיחות והקשר שלהם לאירועים פוליטיים משמעותיים, שיחות תיאום בין כלי התעמולה לבין מי שזוכה לקבל ממנו את התעמולה על בסיס יום יומי כמעט.

54. "תופעה" אחרונה אליה נתייחס במסגרת בקשה זו, העולה מפירוט השיחות היא מועדי השיחות והתדירות היומית שלהם. כפי שראינו לעיל ישנו קשר משמעותי בין עלייה משמעותית בתדירות השיחות לבין אירועים פוליטיים משמעותיים ובעיקר תקופות בחירות – בהן מטבע הדברים – יש צורך מוגבר מאד בתעמולת בחירות. גם ביחס לתדירות השיחות ברמה היומית הדברים מצביעים על הקשר "התעמולתי" האמור.

55. כפי שניתן לראות בנספח 8 (פירוט השיחות) הרי שבמקרים לא מעטים נעשות מספר שיחות באותו יום (ולא במקרים בודדים), כאשר אלו בעיקר שיחות בין ראש הממשלה לבין מר רגב העורך של "ישראל היום" והן נערכות ברוב רובם של המקרים, בשעות הלילה (אשר כידוע הינן שעות "סגירת העיתון"). ושוב השיחות הרב יומיות המרובות נערכות בעיקר בתקופת מערכות בחירות, ונדגים חלק מהן ביחס לשתי התקופות הרלבנטיות של מערכות בחירות - סוף 2012 ותחילת 2013 וסוף 2014 ותחילת 2015.

א. 28.10.2012 – שלוש שיחות יומיות מתוכן 2 לאחר השעה 2230.

ב. 30.10.2014 - שלוש שיחות יומיות כולן לאחר השעה 2000 בערב.

ג. 25.1.2015 – ארבע שיחות יומיות הראשונה מתחילה בשעה 2235 והאחרונה מתחילה בשעה 2356.

ד. 31.1.2015 – חמש (!!!) שיחות יומיות שלוש מתוכן לאחר השעה 2300.

56. אלו דוגמאות מעטות בלבד מפירוט השיחות. לא ניתן אלא לתמוה הכיצד ומדוע ראש הממשלה אשר בוודאי בתקופת הבחירות עסוק אף באופן משמעותי מאשר בימים רגילים, הן בתפקידו כראש ממשלה והן בניהול מערכת בחירות, מוצא לנכון להתקשר למר רגב שלוש פעמים בערב אחד לאחר השעה 2300. האם באמת ניתן לקבל את התשובה (כפי שנמסרה לבית המשפט המחוזי בעתירת דרוקר) כי אלו שיחות פרטיות בין חברים על נושאי היסטוריה תרבות וארכאולוגיה? וכי חברים נוהגים לשוחח שלוש פעמים שונות בין השעות 2325 עד ל 2351 כפי שנעשה במקרה זה בתאריך 31.1.2015 אשר הוא כמובן "במקרה" מועד משמעותי של בחירות בו נדרשת התעמולה לפעול במלוא המרץ?

57. ודוקו כדי שלא נשמע נוקדניים. זכותו של ראש הממשלה שיהיו לו חברים פרטיים, זכותו לדבר איתם מתי שירצה ובכל תדירות שירצה. אולם אין ומעולם לא הייתה זכותו למסור הצהרות שאין בהן שמץ של אמת ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית, ונסכם את הדברים להלן.

א. ראש הממשלה בתשובתו ליו"ר ועדת הבחירות בתיק זה טען כי אין בינו לבין "ישראל היום" כל קשר מכל מין וסוג שהוא ואין לו כל קשר או השפעה על הנכתב ב"ישראל היום".
ב. ראש הממשלה הודה כי הוא והעורך של "ישראל היום" והוא והבעלים של "ישראל היום" הינם חברים קרובים.

ג. ראש הממשלה טען במסגרת עתירת דרוקר, כי שיחותיו עם ה"ה רגב ואדלסון הן שיחות פרטיות בין חברים שאינם קשורים כלל לתפקידו המיניסטריאלי.

ד. ראש הממשלה עצמו, פרסם דברים הסותרים במפורש טענות אלו, שכן עובר למסירת נתוני השיחות גרסתו שלו שונתה לשיחות של פוליטיקאי עם עורך ומו"ל של עיתון שהם לגישתו דברים ראויים ומקובלים.

ה. פירוט השיחות שערך ראש הממשלה התדירות שלהן ומועדיהן מצביע כי אין המדובר בשיחות פרטיות בין חברים.

ו. כמות השיחות ומועדיהן מוכיחה כי היקף השיחות גדל באופן משמעותי במיוחד בתקופות בהן ישנה חשיבות מוגברת לתעמולה – בשתי תקופות של בחירות לכנסת. יש בכך כדי להצביע על הקשר והזיקה ההדוקה שבין "העיתון" (כפלטפורמת תעמולה) לבין ראש הממשלה **כמועמד בבחירות**.

ז. החשיבות שמייחס ראש הממשלה ל"ישראל היום" עד כדי הודאה מפורשת מצידו כי הניסיון לחוקק חוק להגבלתו הביא אותו לפירוק הממשלה ולהקדמת הבחירות לכנסת ה-02 מוכיחה אף היא את הקשר והזיקה המשמעותיים שבין ראש הממשלה לבין "ישראל היום".

58. בבג"צ 98/69 אהרון א' ברגמן נ' שר האוצר, כג 693 (להלן: "בג"צ ברגמן") קבע בית המשפט העליון כי מתן מימון מפלגות שאינו שוויוני מהווה פגיעה בעקרון השוויון בבחירות – "אם עקרון השוויון **שבסעיף 4 משטרע גם על הזכות להיבחר, הוא חייב להתבטא גם בשוויון הסיכויים של רשימות המועמדים השונות המתחרות בבחירות לכנסת**". משמע השוויון בבחירות אינו מתבטא רק בכלל של "קול אחד לכל אחד" אלא גם ואף במיוחד בשוויון הסיכויים להיבחר.

59. קיומו של כלי תעמולה המשרת רק מועמד אחד, ראש הממשלה, הוא בפירוש בגדר פגיעה בעקרון השוויון, ועל כן ישנה חשיבות לדיון בבקשה זו. שכן בהתאם לראיות החדשות שמבוקשת הגשתן

לשם ביטול ההחלטה הקודמת, עולה כי קיימת אף קיימת זיקה משמעותית בין ראש הממשלה לבין "ישראל היום", בניגוד גמור למה שהוצהר ונמסר ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית, כב' השופט ג'ובראן.

נוכח האמור לעיל, ובהתאם להלכות שיפורט להלן, המבקש יטען כי יש לבטל את החלטת כב' השופט ג'ובראן נוכח שהמשיב 1 מסר – וביודעין – מידע לא נכון לכב' יו"ר ועדת הבחירות, וכי רק נוכח המידע האמור, קבע כב' יו"ר ועדת הבחירות את אשר קבע בהחלטתו המקורית.

על האפשרות לבטל את החלטת כב' השופט ג'ובראן

60. פסיקתו המפורשת של בית המשפט העליון הינה כי ניתן לבטל פסק דין שהושג במירמה, מעין "משפט חוזר אזרחי".

61. כך נאמר בעניין זה בע"א 6019/07 משה טורגימן נ' אחים עופר (ניהול) בע"מ (להלן: "פרשת טורגימן") –

" פסיקת בית משפט זה הכירה בכך כי כאשר מדובר בתרמית בהשגת פסק הדין, נקודת האיזון נוטה לכיוון האמת והצדק, ולפיכך ניתן יהיה לבטל פסק דין חלוט שהושג במרמה ולערוך משפט חוזר אזרחי (עניין אינגסטור, בעמ' 456-455; המ' 445/80 אברהם נ' יוחאי, פ"ד לה(1) 505, 507 (1980) (להלן: עניין אברהם); בר"ע 58/89 משה"ב משכנות פאר בע"מ נ' מקור הנפקות וזכויות בע"מ, פ"ד מג(1) 414 (1989) (להלן: עניין משה"ב); עניין אע'בריה; ע"א 4511/91 בוהדנה נ' כונס הנכסים הרשמי ומפרק חברת אליאנס (פורסם בנבו), 2.3.94 (להלן: עניין בוהדנה); ע"א 4682/92 עזבון המנוח סלים עזרא שעיה ז"ל נ' בית טלטש בע"מ, פ"ד נז(3) 371, 366 (2003) (להלן:

עניין בית טלטש); רע"א 261/97 רפי ומתי יהושוע שיווק והפצה בע"מ נ' שאול (פורסם בנבו), 14.1.98 (להלן: עניין יהושוע שיווק); ע"א 3441/01 פלוני נ' פלונית, פ"ד נח(3) 1, 15-16 (2004) (להלן: עניין פלוני); עניין גת, פסקה 8; רע"א 2237/06 בנק הפועלים בע"מ נ' וינשטיין, פסקה 9 לפסק דינה של השופטת נאור (פורסם בנבו), 8.3.09 (להלן: עניין וינשטיין)). אעיר אגב הדברים כי בית משפט זה אף הרחיב והכיר עקרונית באפשרות לבטל פסק דין חלוט בשל ראיות או עובדות חדשות שנתגלו ללא שנטענה מרמה (ע"א 238/58 ירמיצקי נ' מעייני, פ"ד יג(2) 1497, 1501 (1959); דנ"א 79/01 עין גב- קבוצת פועלים להתיישבות שיתופית בע"מ נ' מקורות חברת מים בע"מ (פורסם בנבו), 29.11.01 (להלן: דנ"א עין גב); עניין בית טלטש, בעמ' 371; עניין גת, פסקה 8). עוד נקבע כי הדרך לביטול פסק דין שהושג במרמה הינה באמצעות הליך של תקיפה ישירה של פסק הדין על-ידי הגשת בקשה לביטולו. בקשה כזו יש להגיש לבית המשפט אשר נתן את פסק הדין שהושג במרמה (עניין אע'בריה, בעמ' 647; בש"א 7364/05 כהן נ' דגן (פורסם בנבו), 25.8.05))."

62. המבקש סבור כי הלכה זו יכולה לחול וראוי שתחול גם על החלטות שיפוטיות של יו"ר ועדת הבחירות.

63. בפרשת טורגימן קבע בית המשפט העליון כי ראיות חדשות שלא ניתן היה להשיג קודם לכן, ואשר היו חיוניות להכרעה (במשפט המקורי) יכולות בהחלט לבסס את העילה לביטול פסק הדין ולעריכת "משפט חוזר".

64. הדברים מקבלים משנה תוקף במקרה שלפנינו.

65. ראשית – הראיות החדשות נוצרו או יותר נכון גולו בפומבי רק לאחרונה עת נמסרו מועדי השיחות האמורים.

66. שנית - הראיות החדשות על פני הדברים, יכולות להצביע על כך שהצהרות שנמסרו ליו"ר ועדת הבחירות על ידי ראש הממשלה וובתצהיר שנחתם על ידי מר שלמה פילבר, לשאלת הקשר והזיקה שבין ראש הממשלה ל"ישראל היום", לא היו אמת.
67. שלישית – כבי' יו"ר הועדה השופט ג'ובראן, הסתמך בהחלטתו במפורש על אותן הצהרות בדבר היעדר כל קשר של ראש הממשלה לישראל היום (ראו כאמור סעיף 57 להחלטתו).
68. רביעית – אין עסקינן באיזה הליך משפטי בין שני צדדים אזרחיים "רגילים", כמו בפרשת טורגימן. המדובר בהליך משפטי בפני שופט נכבד של בית המשפט העליון, שבו ראש הממשלה היה צד להליך, ואשר בהתאם לראיות החדשות, מתברר כי ראש הממשלה מסר הצהרות שאינן אמת ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית.
69. במצב זה החשיבות הציבורית של חקר האמת, כמו גם קביעה נכונה לעניין הנדון, גוברת אולי על כל נימוק אחר, וראוי לצטט בהקשר זה את שנאמר שם בפרשת טורגימן, לעניין החשיבות של ביטול פסק דין שהושג במירמה –
- "מנגד ניצב העיקרון לפיו אין מעול נמצא נשכר בעולתו. וכך תיאר זאת השופט (כתוארו אז) מ' חשין: "כל מעשי ממשל ומינהל הניגעים במירמה - ובהם מעשי שפיטה - כמוהם כפרי שפשה בו הרקב; מתכלים ומתאכלים הם מתוכם ונדמים הם לעץ ששורשיו הרקיבו וצמרתו יבשה. מעשה הנגוע במירמה פגום ופסול הוא מיסודו ותולה הוא עצמו על בלימה" (בג"ץ 706/94 רונן נ' רובינשטיין, פ"ד נג(5) 389, 415 (1999)). במסגרת עיקרון זה מצוי גם רצונה של מערכת המשפט להגיע לחקר האמת ולתקן טעויות שעשתה, תוך הכרה במגבלותיה של מערכת השפיטה (עניין כוזלי, בעמ' 559)."**
- מסירת ההצהרה שאינה נכונה ליו"ר ועדת הבחירות, אינה רק עניין שבין המבקש לבין ראש הממשלה ומר שלמה פילבר. כאמור היועץ המשפטי לממשלה עצמו היה צד להליך, פסק הדין "הושג" על בסיס הצהרה כוזבת גם ביחס ליועץ המשפטי לממשלה. גם הוא אולי אף הוא, אמור לתמוך בביטולו של פסק הדין אשר הושג נוכח הצהרה שאינה אמת כאמור לעיל.
70. יודגש, אף נוכח טענות אפשרויות של המשיבים. מחד "את הנעשה אין להשיב" במובן שהמבקש אינו סבור כי כעת, אם וכאשר תבוטל ההחלטה נשוא תב"כ 16/20 ניתן להעניק לו את הסעד שנתבקש מלכתחילה. אבל, וזהו אבל חשוב. החלטת כבי' השופט ג'ובראן, שניתנה לטענת המבקש נוכח מירמה, אינה קיימת בחלל ריק. החלטה זו בא קבע היו"ר הנכבד של ועדת הבחירות כי "ישראל היום" אינו תעמולה, וכי "אין זיקה" בין ראש הממשלה ל"ישראל היום" הינה בעלת נפקות מעשית במשפט בישראל.
71. "ישראל היום" וראש הממשלה עצמו, מסתמכים על החלטה זו כאילו ניתן הכשר שיפוטי לקביעה כי "ישראל היום" אינו תעמולה.
72. ההחלטה אף גרמה בין היתר להתבססות של מבקר המדינה עליה, כאשר הופנתה אליו תלונה מטעם המבקש כי "ישראל היום" מהווה, נוכח היותו תעמולה, בגדר מימון מפלגות אסור.
73. בדין תשבון של מבקר המדינה לגבי הבחירות לכנסת ה-20 (דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת העשרים דוח ביקורת לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973, ניתן לצפיה באתר זה - <http://www.mevaker.gov.il/he/Reports/Pages/550.aspx>) כותב המבקר כך בענין זה –
- "יתר על כן, ככל שקיימת חזקה באשר למהותו של פרסום עיתונאי, הרי שמדובר דווקא בחזקה הפוכה- דהיינו שמה שנחזה להיות עיתון, אכן מהווה עיתון ולא תעמולת בחירות. עמד על כך יו"ר**

ועדת הבחירות המרכזית, כב' השופט סלים ג'ובראן: "קיימת חזקה לכאורה כי סיקור חדשותי-
כזה הוא- ועל הטוען אחרת הנטל להוכיח עובדה זו באמצעות זיקה משמעותית...".

74. מבקר המדינה הנכבד מפנה באותה פסקה (ראו ה"ש 21 בעמ' 23) לאותה החלטה של כב' השופט
גיובראן – תב"כ 16/20.

מצ"ב העתק העמ' הרלבנטי מדו"ח מבקר המדינה בעניין זה מסומן **כנספח 13**.

75. משמע מהדברים האמורים עולה כי גם אם לא ניתן יהיה עוד ליתן למבקש את הסעד המקורי
שנתבקש בעתירה, הרי שהשאריתה בתוקפה, אם וככל שיתברר כי ההחלטה הושגה על בסיס מירמה,
משמעותו כי גורמים נוספים כגון מבקר המדינה ימשיכו להתבסס על אותה החלטה, ולכן ישנה
הצדקה מלאה, ברוח דברי כב' השופט חשין שציטטנו לעיל להורות על הביטול של אותה החלטה.

76. יתרה מכך. אם המבקש יפנה שוב לכב' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית בטענות הנוגעות לישראל היום,
הרי שהחלטת כב' השופט ג'ובראן שניתנה על בסיס הצהרה שאינה אמת תעמוד לו לרועץ. לעומת
זאת ביטולה של אותה החלטה, אשר לטעמנו מתחייב אם אכן (וכפי שעולה מהדברים) נתקבלה על
בסיס הצהרה שאין בה אמת, יביא לעשיית צדק, לא רק עם המבקש עצמו, אלא עם "הצדק והאמת
בכללותה" שלפיהם החלטה שהתבססה על הצהרות שאין בהן אמת לא תיוותר על כנה.

שאלת הנטלים

77. אכן הנטל להוכיח את הזיקה שבין ראש הממשלה לבין "ישראל היום" הוא על המבקש. המבקש
סבור כי עמד בנטל זה נוכח הראיות החדשות המוצגות בבקשה זו. ואולם גם אם נלך לגישה
מחמירה, לכל הפחות הראה המבקש, באמצעות הראיות החדשות, כי לכאורה ישנו ספק משמעותי
בהצהרות שנמסרו לכב' יו"ר ועדת הבחירות בעת הדיון בעתירה המקורית.

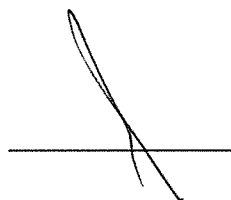
78. במצב זה נאמר בעמ"מ 8101/15 אלמסגד גריוסוס צגטה נ' שר הפנים, כי הבאת ראיות ראשוניות,
מעבירה את הנטל לצד השני -

"בשונה מנטל השכנוע המוטל על המורחק לאורך כל ההליך, נטל הבאת הראיות אינו
קבוע. נטל הבאת הראיות המוטל על הפרט בשלב ראשון הוא נטל ראשוני. הרמתו
מצביעה על אי-חוקיות לכאורה, הסותרת את חזקת התקינות ומעבירה את נטל הבאת
הראיות למדינה"

79. ונזכור אנו בהליך מנהלי ולא בהליך אזרחי או פלילי. מכאן סבור המבקש כי לכל הפחות הריס הוא
את הנטל הראשוני ולפיך יש להעביר את הנטל אל המשיבים לסתור את העולה מהראיות החדשות
כפי שפורט בבקשה זו.

80. אשר על כן מתבקשת כב' יו"ר ועדת הבחירות להורות כאמור ברישא לבקשה זו.

81. מצ"ב תצהיר מטעם המבקש כתמיכה לבקשה זו.

שחר בן מאיר עו"ד

המבקש

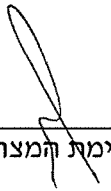
תצהיר

אני הח"מ, עו"ד שחר בן מאיר ת.ז. 055983498, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בדין אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן :-

1. אני עורך תצהירי זה כתמיכה לבקשה לביטול החלטה בתיק תבי"כ 16-20 בפני כבי יו"ר ועדת הבחירות המרכזית בתיק זה.

2. אני מצהיר כי כל האמור בבקשה הוא נכון.

זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

חתימת המצהיר

אישור

אני הח"מ, עוה"ד אורית, מאשר בזאת כי ביום 24.9.17 הופיע בפני עו"ד שחר בן מאיר ת.ז. 055983498, זכך לאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בדין אם לא יעשה כן, אישר את נכונות תצהירו דלעיל וחתם עליו בפני:

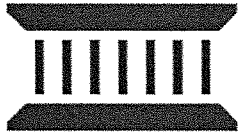

טבלת נספחים

מספר המסמך את הנספח	שם הנספח
1	חוות דעת המכון הישראלי לדמוקרטיה
2	החלטה בתבכ 16/20 מיום 24.2.2015
3	תשובת המשיבים 1 ו 2
4	תצהיר של מר שלמה פילבר
5	החלטת כבי' השופט מינץ מיום 26.7.2016
6	תשובת המשיבים 1 ו 2 לעתירת דרוקר
7	תגובת ה"ה רגב ואדלסון לעתירת דרוקר ללא נספחים
8	צילום מסך פוסט ראש הממשלה מיום 31.8.2017
9	תדפיסי מועדי השיחות שבין ראש הממשלה לבין ה"ה רגב ואדלסון
10	גרף של תדפיסי השיחות
11	דוגמאות כותרות ראשיות של "ישראל היום"
12	צילום מעמוד הפייסבוק של ראש הממשלה מיום 15.1.2017
13	עמ' רלבנטיים מדו"ח מבקר המדינה

נספח 1

חוות דעת המכון הישראלי לדמוקרטיה

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

www.idi.org.il

12 נובמבר 2014

י"ט חשון תשע"ה

לכבוד

חברי הכנסת

חברי ועדת הכנסת

חברי ועדת השרים לחקיקה

חברי ועדת חוקה, חוק ומשפט

שלום רב

מר ברנרד מרכוס
יו"ר בינלאומי

ד"ר ג'ורג' שולץ
יו"ר של כבוד

מר אמיר אלשטיין
יו"ר הוועד המנהל

מר יוחנן פלסנר
נשיא

ד"ר אריק ברמון
נשיא מייסד

המועצה הבינלאומית

ר"ר מרטין אינדיק, ארה"ב
טנעור רוברט בלוט, צרפת
פרופ' רונן בודנר, בריטניה
השופט סטיבן בריר, ארה"ב
ד"ר אימי גוטמן, ארה"ב
ד"ר ג'וזף ג'ונס, גרמניה
השופטת דליה דורנר, ישראל
פרופ' רונרד דניאלס, ארה"ב
ד"ר סידני דול, ארה"ב
השגריר צ'ארלס היל, ארה"ב
פרופ' משה הלברטל, ישראל
לוד ג'ורג' ווידנפלד, בריטניה
לוד הר"ק' וולף, בריטניה
סר ג'יימס ד' וולנסטון, ארה"ב
פרופ' מייקל וולצר, ארה"ב
טנעור ג'וזף ליכטמן, ארה"ב
פרופ' דומיניק מאיזי, צרפת
פרופ' רוברט מקין, ארה"ב
פרופ' בריטטון מרקשיס, גרמניה
השופט אברהם סופר, ארה"ב
מר ברט טעמס, ארה"ב
השופטת רוזלי סילברמן אבלה, קנדה
ד"ר הר"ק קיינג'ר, ארה"ב
פרופ' ג'ורג' קטסר, ארה"ב
פרופ' הנרי רוונסטון, ארה"ב
פרופ' יהודה ריינהרץ, ארה"ב
פרופ' גבריאלה שלז, ישראל
השופט מאיר שמגר, ישראל

חברי הוועד המנהל

מר אלפרד אקירוב
מר זכ בורג
מר ארו יוגנדון
פרופ' יפה זילברשץ
מר שאוקי ח'סיכ
פרופ' מואל טרכטנברג
מר סלי מריוו
מר אביעם נאור
עו"ד אבי פישר
פרופ' זאב צחור
מר יוסי קוציק

סגני נשיא המכון

פרופ' מרדכי קרמיצר, מחקר
פרופ' יודי צ' שטרן, מחקר
ד"ר ישי אג'יסין פרס, אסטרטגיה

ראש צוות הייסוס

עו"ד דן לנדא

עמיתים בכירים

אלוף (מיל') עמית אילון
פרופ' הנור דגן
פרופ' מנחם דהן
פרופ' תמר הרמן
פרופ' שהר ליכטיץ
פרופ' יותם מרגלית
פרופ' יובל פלדמן
פרופ' גדעון דהט
פרופ' אלי שאלתיאל
פרופ' יובל שני

הנדון: הצעת החוק לקידום ולהגנת העיתונות הכתובה בישראל

אנו מתנגדים להצעת החוק שבנדון.

א. מדובר בהצעת חוק פרסונלית הפוגעת קשות בחופש הביטוי והעיתונות

1. הצעת החוק מכוונת באופן ישיר להתמודד עם עיתון אחד מסויים – "ישראל היום", והיא מהווה הסוואה גסה למדי של הצעות חוק קודמות הממוקדות ב"ישראל היום" – כגון ההצעות לאסור על בעלות של אזרח זר על עיתון ישראלי ולאסור על הפצת עיתון בחינם למשך יותר משנה. אנו מתנגדים להצעת החוק משום שמעורבות של חברי כנסת ופוליטיקאים בהסדרה ישירה של אמצעי תקשורת קונקרטי היא הרסנית עבור הזכות לחופש ביטוי ועיתונות ומסוכנת לדמוקרטיה השברירית שלנו. תפקיד מרכזי של התקשורת הוא לבקר את נבחרי הציבור, ולכן יש לחשוש מפני מעורבות של המבוקרים בהסדרת פעולתם של אמצעי התקשורת. מי שמתלהב מהצעת החוק המסדירה של היום, צריך לחשוש מפני ההצעה שתגיע מחר ושלא תהיה לרוחו.

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

www.idi.org.il

2. אנו סבורים שיש להימנע ממהלכים העשויים להתפרש כסתימת פה אחד לטובתם של פיות אחרים. אנו מאמינים שלכל אחד מן השחקנים בשוק העיתונות יש חשיבות וערך תחרותי. סגירה של עיתון או של ערוץ טלוויזיה בישראל תהיה פגיעה אמיתית וממשית בשוק הרעיונות והדעות. פחות כתבות תחקיר. פחות מרחב לטורי דעה. פחות ביקורת תקשורת הדדית בין העיתונים השונים - שיש לה חשיבות רבה. יותר איום על הנתרים בשוק המדיה מצד גורמים פוליטיים. יותר לחץ מצד בעלי הממון הנתרים להסתיר, למסגר, או להשפיע על תחקירים הנוגעים לאינטרסים שלהם. אחד היתרונות ש"ישראל היום" הביא לשוק העיתונות בארץ, הוא התופעה של עיתון אחד המנגח בבוטות עיתונים אחרים. המתחרים לא יכולים להישאר אדישים לתופעה הזאת, ומנגחים בחזרה. אם נזכרים ב"פרשת הפגישה הלילית" ובקרטלי המידע של העיתונים בשנות התשעים, קשה שלא להתרשם ששוק הרעיונות השתנה לטובה.

3. במובן זה, גם השם שניתן להצעת החוק, וגם דברי ההסבר להצעה הפותחים במילים "הצעת החוק מבוססת על ההכרה שקיימת חשיבות עליונה בשמירה על העיתונות הכתובה בישראל..." – מהווים הטעיה. מי שחופש העיתונות יקר לליבו איננו קורא לפגיעה פרסונלית בעיתון, גם אם עיתון זה איננו לרוחו.

ב. הצעת החוק לא תפתור את הבעיה שאותה היא מתיימרת לפתור ולכן אינה עומדת במבחן חוקתי בסיסי

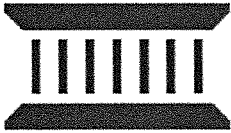
הצעת החוק פוגעת בזכות לחופש העיתונות וגם בזכות לחופש העיסוק, והיא בלתי מידתית. זאת, הואיל והיא איננה מתמודדת עם שורש הבעיה הקיים היום בשוק העיתונות המודפסת ומבטאת עמדה מיושנת ביחס לשוק התוכן בכלל.

1. הצעת החוק איננה מתמודדת עם הבעיה המרכזית שיוצר "ישראל היום" בשוק העיתונות – הורדת מחירי הפרסום.

החשיפות במחצית השניה של 2014 באתר "העין השביעית", מבית המכון הישראלי לדמוקרטיה, הראו כי הבעיה איננה בחלוקת העיתון "ישראל היום" בחינם. הבעיה היא במחירי הפרסום, הנמוכים עד פי שלושה בישראל היום מאשר בידיעות אחרונות. ממצא זה איננו מפתיע, שהרי רוב העיתונות היומית בעולם המערבי לא ביססה את עצמה על מחיר העיתון או דמי המנוי, אלא על מחירי המודעות. גם בארץ, נקבע בשנת 1999 בהכרזת המונופול של "ידיעות אחרונות", כי ההכנסות ממכירת המודעות מגיעות לכדי שבעים-שמונים אחוז מן ההכנסות. אמנם, חלוקת החינם יוצרת עליה בתפוצה - בכמות היחידות המודפסות, ועל כן הופכת את העיתון לאטרקטיבי יותר עבור מפרסמים, ואולם - **מי שרוצה לשבור את השוק לא יכול רק לחלק בחינם גיליונות. הוא צריך להוריד את מחיר המודעות.** תופעה זו איננה מוזכרת בכלל בהצעת החוק למרות שהשפעתה על המצב בשוק העיתונות שעמו ההצעה מבקשת להתמודד – רבה עשרת מונים.

במובן זה, אם מבקשים לפתור את העיוותים בשוק העיתונות, העשויים להיגרם בשל התופעות שלעיל:

א. יש להתמודד עם המבנה הריכוזי של כלל שוק הפרסום בישראל. לא די לקונן על עיתונות החינם אלא יש להבין שצריך לטפל באופן שורשי בשוק הפרסום, הן במובן של תעריפי פרסום

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

www.idi.org.il

הגוררים את כל השוק להפסדים, והן במובן של עמלות היתר בשוק הפרסום – המכניסות כסף לכיסם של מתווכים (חברות רכש המדיה), על חשבון המפרסמים מצד אחד וגופי התקשורת מצד שני.

ב. יש להפעיל את דיני ההגבלים העסקיים הקיימים. גביית מחירי פרסום נמוכים מידי, לא בשל שיקול עסקי אלא בשל ניסיון לפגוע במתחרים, שנאלצים, בתורם, לגבות מחירים נמוכים – היא מסוכנת. היא עשויה להביא לפגיעה באמצעי תקשורת מתחרים. ייתכן שהיא משקפת ניסיון ליצור הפסד בהווה על חשבון רווח בעתיד – התנהגות שעשויה להיות אסורה לפי דיני התחרות, גם אם עדיין אין מדובר במונופול מוכרז. הצעת החוק שלפנינו איננה מעניקה לממונה על ההגבלים העסקיים שום כלי גמיש או יעיל שיאפשר לו להתמודד עם השוק העיתונות כשוק כפול פנים: תפוצה ופרסומת.

ג. יש לאסור על הצעות מכר של מודעות או של גליונות במחירי הפסד או בחינם – למדינה. על בתי המשפט לראות הצעות מכר לפרסום שנותן אמצעי תקשורת למי מרשויות המדינה, במחירי הפסד, כ"הצעה תכסיסנית פסולה" הניתנת לביטול על ידי כללי המשפט המנהלי. יש לראות בהתקשרות האחרונה של "ישראל היום" עם מינהל הרכש הממשלתי לצורך אספקת העיתון לעובדי מדינה שונים בחינם הפרה של דיני המכרזים והטבה כספית לא ראויה שגורם פרטי מעניק למדינה או לפקידיה.

ד. ניתן לתקן את חוק ההגבלים העסקיים עצמו, באמצעות הוספת פרק מיוחד בחוק לצורך התמודדות עם תהליכי ריכוזיות בתעשיית התוכן העיתונאי. ההסדר צריך לכלול:

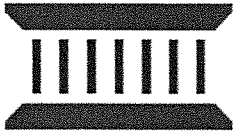
✓ סעיף מטרה שיקבע באופן מפורש כי מטרת ההתייחסות המיוחדת לתעשיית העיתונות בתוך דיני ההגבלים העסקיים היא האינטרס הציבורי בשמירה על תעשיית עיתונות עצמאית, תחרותית, מגוונת ופלורליסטית.

✓ הגדרת מונופולין ייחודית לגבי שוק העיתונות, שבהתאם לה ייחשב כחזקת מונופולין ריכוז של יותר משליש מכלל השליטה בשוק העיתונות. כלומר, לגבי חברה העוסקת בעיתונות שליטה על 30% מכלל השוק תהווה חזקה לעמדה שלטת. תניה כזאת קיימת, למשל, בחוק ההגבלים העסקיים בבריטניה, ומבטאת השקפה שלפיה יש לאסור התנהגויות אנטי תחרותיות בשוק התוכן כדי לקדם שלושה מתחרים בשוק ולא רק שניים.

✓ קביעות נוספות כגון חזקה שלפיה כל הסדר בין חברות השולטות על עיתון יומי בעל תפוצה ארצית, לבין כל חברה אחרת העוסקת בתוכן עיתונאי בכל מדיום בהפקה, בהפצה או ביצירת תכנים, ייחשב הסדר כובל. קביעה כזו תחייב אישור בית הדין להגבלים עסקיים להסדרים בתחום התקשורת ותאפשר לפקח על המשך תהליכי ריכוזיות.

2. הצעת החוק מבטאת עמדה מיושנת ביחס לשוק העיתונות

הצעת החוק אוסרת על חלוקת חינם של עיתונים מודפסים, בעידן שבו עיקר צריכת העיתונות החדשותית מתבצע דרך רשת האינטרנט. כמעט אף אחד מאתרי העיתונות המובילים, וראש וראשון לכך הוא אתר YNET מבית "ידיעות אחרונות", אינו גובה תשלום עבור התכנים הנמצאים בו. הצעת החוק תיצור הבחנה בלתי מידתית בין העיתונות המודפסת לבין העיתונות המקוונת, ללא שום הצדקה עיונית: מדובר, לרוב, באתר אינטרנט שחלק גדול מתכניו מופיעים גם בעיתון מודפס ושניהם המצויים תחת בעלות זהה. נזכיר רק ש"מגרש המשחקים העקום" שנוצר, למשל, בין ערוצי הטלוויזיה

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

www.idi.org.il

לבין האתרים שבבעלותם – הוא מקור לרעות חולות רבות, ומחייב בחודשים האחרונים תהליך חשיבה מחודש על קביעת כללים בעולם של תקשורת "מלוכדת", שאין בה יותר טעם להבחנה בין עיתון מודפס לבין מקבילו המקוון; בין ערוץ ברודקאסט או טלוויזיה רב ערוצית לבין שירות ה-VOD שמעניק הזכיון ברשת האינטרנט.

גם ההסתמכות על פקודת העיתונות המנדטורית כבסיס להגדרת השוק וחלת החוק הוא מנוחך. פקודת העיתונות כשלעצמה מהווה חוק אנטי דמוקרטי מתקופת המנדט, וזוהי תעודת עניות למדינת ישראל שהפקודה טרם בוטלה עד היום.

אם הבעיה שעמה מבקשים מציעי הצעת החוק להתמודד היא כיס עמוק של בעל הון המבקש להשקיע כספים למטרה כזאת או אחרת, הרי שהצעת החוק איננה הכלי המתאים: מחר יוקם אתר אינטרנט חינמי, שיהפוך להיות האתר המוביל בישראל בזכות השקעת כספים מכיס עמוק ללא פרופורציה וללא מודל עסקי. אתר זה יעשה שימוש בכל כלי הקידום העומדים היום לרשות העולם הדיגיטלי, ומופעלים על ידי חברות בין לאומיות שאינן כפופות לפקודת העיתונות המנדטורית בישראל. האם גם אז יבקשו חברי הכנסת לחוקק חוק האוסר על כך? וכיצד יגדירו אז את השוק הרלבנטי?

איננו תמימים. אנו מודעים למצבה הקשה של העיתונות המודפסת בישראל, וחרדים לקיומו של כל עיתון מודפס. אבל יש לזכור שמדובר בתעשייה העוברת שינוי עצום בדי אן אי שלה, ותצטרך להמציא את עצמה מחדש. מטרתה של הצעת החוק היא לשמר בכוח מבנים ישנים, בעידן שבו יש סבירות גבוהה שלמבנים אלה אין הצדקה כלכלית.

ג. תביעה לשקיפות של אינטרסים ותוכן ממומן, וקריאה למבקר המדינה להתערב

1. החששות מפני צבירת כוח רב מידי בשוק העיתונות והתקשורת הם מוצדקים. אבל הדרך להתמודד איתם היא לתמוך בקולות רבים ככל האפשר בשוק התקשורת, ולתבוע שקיפות וגילוי של אינטרסים כלכליים ופוליטיים שעומדים מאחורי הסיקור העיתונאי. בהקשר זה מדובר הן בגילוי כללי, והן בטיפול בפרקטיקה הנפסדת שפשתה לאחרונה בשוק העיתונות: מודל שלפיו ניתן לרכוש תוכן חדשותי בעיתון. לא תוכן פרסומי, אלא תוכן הנחזה להיות חדשותי. אם משרד ממשלתי או מועמד פוליטי כזה או אחר, יכולים לרכוש חבילת פרסום הכוללת פרסום גלוי ופרסום סמוי לאג'נדה פוליטית, להישגים של משרד ממשלתי או לתמיכה בחבר כנסת מסויים – וזאת ללא שום גילוי שמדובר בתוכן ממומן, המדובר בהטעיה שורשית של הציבור, שהשלכותיה רעות לא פחות מאשר מימון גלוי של עיתון על ידי בעל הון שלו אג'נדה גלויה. הצורך הנוצר הוא למנוע מצב שבו נבחר ציבור ומועמדים פוליטיים קונים שלטון בכסף, בהתאם לטקטיקות ההופכות מגוונות יותר ויותר, גלויות וסמויות כאחת.

בנוסף, יש לעודד צריכה ביקורתית של תקשורת. בעידן של רשתות חברתיות המייצרות ביקורת ויראלית על כל טעות/שקר/שטות המתפרסמים באמצעי התקשורת – יש להפנים כי קהל צרכני תקשורת מבין וביקורתי הרבה יותר מאשר בעבר. במובן זה הצעת החוק היא ניסיון מגושם להגן על קהל שאיננו בהכרח זקוק להגנה הזאת.

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

www.idi.org.il

2. על אף כל מה שנכתב למעלה, די ברור ההבדל בין הקושי שמעוררת תופעת ישראל היום מול שליטת בעלי הון באמצעי תקשורת אחרים. ישראל היום מבקש להשפיע על פוליטיקה, על דעת קהל ועל הבחירות. בעלי הון מבקשים להשפיע על רגולטורים ועל חברי וועדת הכלכלה של הכנסת. חוקי מימון המפלגות והחוקי בחירות בישראל יועדו מאז ומעולם למנוע מצב שבו דעת קהל נרכשת בכסף. התיסכול הוא מכך שתופעת ישראל היום נתפסת כתעמולה שאיננה כפופה לחוקי מימון המפלגות. אמנם, ישראל היום מגדיר את עצמו כמי שאמור להשיב את האיזון למערכת התקשורת הישראלית, אבל הוא איננו עיתון ימין. הוא עיתון שתומך במועמד פוליטי מסויים. אנו קוראים למבקר המדינה לפרסם חוות דעת או גילוי דעת באשר לשאלה האם מצב שבו בעל הון מזרים כסף לאמצעי תקשורת ללא מודל עסקי במטרה לתמוך במועמד פוליטי מסויים שזהותו ברורה, איננה פגיעה בחוקי מימון הבחירות.

סיכום

הצעת החוק שבנידון איננה מתמודדת באמת עם תהליכי ריכוזיות בשוק התוכן העיתונאי. היא נוגעת בתופעות השוליות של השוק ולא בעיקר; מתייחסת למקטע אחד של שוק התוכן בעידן של התלכדות בין סוגי מדיה; ומהווה פגיעה פרסונלית ולא מוצדקת באמצעי תקשורת מסויים ועל כן מהווה איום על חופש העיתונות בישראל.

נשמח לעמוד לרשותכם בכל הבהרה או סיוע.

בכבוד רב,

ג'נהי אלטשולר
ד"ר תהילה שוורץ אלטשולר

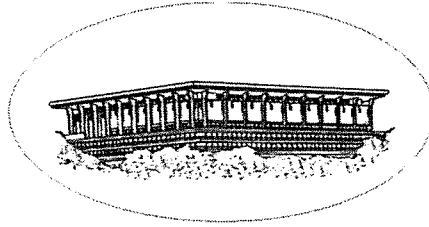
ראש פרויקט "רפורמות במדיה"

פרופ' מרדכי קורמנטר

סגן נשיא למחקר

נספח 2

החלטה בתבכ 16/20 מיום 24.2.2015

ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-20

القاضي سليم جبران
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט סלים ג'ובראן
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תב"כ 16/20

העותר : שחר בן מאיר

נגד

- המשיבים :
1. חבר הכנסת בנימין נתניהו, ראש הממשלה
 2. סיעת הליכוד
 3. עיתון ישראל היום
 4. מר עמוס רגב
 5. מר שלדון אדלסון
 6. היועץ המשפטי לממשלה

עתירה למתן צו מניעה על פי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: חוק הבחירות)

החלטה

רקע וטענות הצדדים

1. בעתירה שלפניי, מבקש העותר למנוע מהמשיב 3, העיתון היומי ישראל היום, לבצע תעמולה לטובת המשיב 1, ראש הממשלה.

טענות העותר

2. לשיטת העותר, "התופעה המתוארת בבקשה כאן, לפיה בעל הון (שאינו אזרח או תושב ישראל) [המשיב 5] מקים עבור מועמד לבחירות עיתון יומי, המופץ בחינם, ואשר משתלט על חלק נכבד של תחום העיתונות היומית (גם בשל חינמיותו וגם בשל זמינותו הבלתי מוגבלת), ו'תורם' לשם כך עשרות מיליוני דולרים היא סכנה מהותית מוחשית

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax :

ומיידית לקיומה של דמוקרטיה המבוססת על עקרון השוויון". לשיטתו, השיטה בה נוקט העיתון, "הופכת את 'חופש העיתונות' שהוא בלב נשמת אפה של הדמוקרטיה ללעג לרש, והיא בעצם יוצרת משטר אחר, שונה, משטר של בעל המאה".

3. לטענת העותר, ישראל היום הוא בגדר "פלטפורמת תעמולה לטובת המועמד [ראש הממשלה] המתחפשת לעיתון... על מנת שפלטפורמת התעמולה תמלא את ייעודה לשם פרסום תעמולת בחירות קבועה לטובת המועמד, אזי הוא הולבשה בלבוש של 'עיתון' ולא דווקא בגלל חג הפורים..." (סעיפים 4 ו-19 לעתירה). לטענתו, על מנת שהציבור הרחב יקרא את ישראל היום ואת תכני התעמולה לכאורה לטובת ראש הממשלה, לאותם דברי תעמולה נוספו תכנים כלליים. "שכן אילו הייתה התעמולה נדפסת כשלעצמה (כפי שלאמיתו של דבר היא מה שהיא) אזי סביר מאד להניח כי תושבי מדינת ישראל לא היו בוחרים, בוודאי שלא בהיקף הקיים, לקרוא חומר תעמולה על המועמד על בסיס יומיומי" (סעיף 20).

4. את טענתו זו, מבסס העותר על מספר אינדיקציות.

5. ראשית, על חוות דעת של גב' ענת כאלניט, מומחית מתחום התקשורת (להלן: המומחית). בסיכום חוות הדעת נכתב:

"הניתוח שהצגתי כאן הוא, למיטב ידיעתי, העבודה המקיפה ביותר שנעשתה עד היום ביחס לשאלת זיקתו של 'ישראל היום' לנתניהו. על בסיס התמונה שפרשתי כאן, מבחינה תיאורטית ואמפירית, אני קובעת שההוכחות שהבאתי מצביעות בבירור כי סיקור נתניהו ב'ישראל היום' מכונן ורתום וכולו בראש ובראשונה לצורך האדרתו של נתניהו האיש והפוליטיקאי, האדרת משפחתו וסביבתו הקרובה והעלמה וטשטוש של כל דבר ביקורת עליו. ככזה, נכון הרבה יותר לראות אותו כדבר תעמולה מאשר דיווח עיתונאי..."

חוות דעת זו מצטרפת לקריאה זו וקובעת כי ניתן לומר בביטחון גבוה כי 'ישראל היום' הוא פרסום המוצג אמנם בידי בעליו כעיתון חופשי ומאוזן, אך למעשה הוא רתום רובו ככולו להפצת תעמולה למען אדם אחד המכהן כיום כראש ממשלת ישראל".

6. למסקנה זו הגיעה המומחית בהתבסס על בחינה של התכנים המופיעים בעיתון לאורך תקופה ארוכה. במסגרת זאת, טוען העותר כי "אחד מסימני ההיכר המובהקים של הסיקור הפוליטי ב'ישראל היום' הוא היעדר ביקורת ישירה על סביבת נתניהו, ומיעוט ביקורת עקיפה על אותה סביבה – וזאת בניצוחו של העורך הראשי רגב. במקביל, כפי שעולה מעיון בעיתון, עורכיו וכתביו נוהגים לקדם את מסריה הגלויים והלא-גלויים של לשכת נתניהו, ולהצניע מידע העשוי להטיל צל על אופן התנהלותן של רשויות המדינה" (סעיפים 49-50 לעתירה).

7. העותר מציין שלוש מגמות מרכזיות בסיקור בעיתון, עליהן הוא לומד מכתבות שונות שפורסמו בו, תחקירים שונים וטורי דעה מעיתונים אחרים (בעיקר אתר העין השביעית). וכן, מחוות דעת המומחית ומתחקיר שביצע העיתונאי רביב דרוקר (להלן: תחקיר דרוקר ו-דרוקר, בהתאמה): (1) מחיקה והדרה של ביקורת ישירה ומידע לא נוח לראש הממשלה וסביבתו; (2) הצנעה של תקריות העשויות להזיק לתדמית של ראש הממשלה וסביבתו (כדוגמת הפרשה שנודעה בשם "ביבי טורס"); (3) הבלטה "יוצאת דופן" של מסרים מטעם ראש הממשלה וסביבתו, בעיקר במועדים חשובים כדוגמת הבחירות המקדימות בליכוד, הבחירות לכנסת ה-19 וכיו"ב.

8. עוד הציג העותר אינדיקציות לכך שעמוס רגב, עורך העיתון, מנהלו בצורה ריכוזית, ודואג – לטענת העותר – להטות את הסיקור כך שיצניע סיפורים חדשתיים שאינם טובים לראש הממשלה, ומנגד יאדיר את הישגיו של האחרון. בנוסף, בהקשר זה, מפנה העותר לציטוטים שאמרו עיתונאים בעבר ובהווה של העיתון בתחקיר דרוקר. וכן, לבררים של רביב דרוקר עצמו, שאמר למשל בתחקיר כי ישראל היום הוא "עיתון שדפיו משקפים באופן די שוטף את עמדת ראש הממשלה וממשלתו... עובדים בעיתון חיים בתחושה שהיחס לנתניהו מכתוב גם את הדרך שבה מתייחס העיתון לנושאים חשובים שעל סדר היום" (סעיף 56 לעתירה).

9. שנית, לשיטת העותר, בין מקימי ישראל היום, צוות המערכת, ובעיקר המשיב 5, מר שלדון אדלסון, לבין ראש הממשלה קשרים הדוקים. קשרים אלה מבסס העותר, בעיקר, על תחקיר דרוקר וחוות דעתה של המומחית. בין היתר מציין העותר כי ראש הממשלה ורעייתו נפגשו עם צוות ההקמה של ישראל היום (ומתבסס בעניין זה בין היתר על מכתב מטעם גורם במשרד ראש הממשלה בו נכתב שראש הממשלה ושלדון אדלסון נפגשו למספר פגישות אישיות); חלק מצוות המערכת של ישראל היום היו מועסקים

בעבר על ידי נתניהו; סמנכ"ל ישראל היום בעבר, מר נתן אשל, כיהן בתור ראש הסגל של לשכת ראש הממשלה; במהלך חודשי ההקמה של ישראל היום, נפגשו ראש הממשלה ושלדון אדלסון שש פעמים בתוך חודשיים; דרור אידר, פרשן וכותב טור בישראל היום, כיהן בעבר בתור כותב נאומים של ראש הממשלה; ועוד.

10. שלישיית, העותר סבור כי המודל הכלכלי של העיתון מלמד כי מדובר בתעמולה ולא בעיתון הלכה למעשה. זאת, נוכח חלוקתו בחינם (כולל לבתים של אזרחים) יחד עם מחירי הפרסום שבו, שלטענת העותר נמוכים מאד ביחס לתפוצתו. לשיטת העותר, שני אלה מצביעים על כך שישראל היום "אינו מתנהל כגוף עסקי שתכליתו הישרדות ושגשוג כלכלי – שכן יש לו תכלית פוליטית בלבד, ולא כלכלית" (סעיף 80 לעתירה).

11. לבסוף, מציין העותר כי העתירה אינה מתייחסת לפרסום ספציפי. "הבקשה אינה מתייחסת לאיזו מודעה כזו או אחרת של מפלגה" (סעיף 141 לעתירה), אלא "הצו אשר מתבקש כב' יו"ר הוועדה הוא פשוט ביותר ואין קל ממנו לביצוע. הצו המתבקש בבקשה זו הוא להורות לעיתון 'ישראל היום' לחדול מלהיות פלטפורמת תעמולה עבור המועמד [ראש הממשלה], הא ותו לא" (סעיף 143 לעתירה).

12. בשולי הדברים, אתמול בלילה הגיש העותר בקשה להוספת ראייה, המתייחסת לערוץ הווידאו של ישראל היום באתר האינטרנט שלו. עיינתי בבקשה, ואין בראייה שצורפה במסגרתה כדי לשנות מהחלטתי, ומשכך – לא מצאתי מקום לקבל את הבקשה.

טענות המשיבים

13. המשיבים 3-5 טוענים כי דין העתירה להידחות. בתגובה מפורטת, עומדים אלה על הטעמים המצדיקים לשיטתם את דחיית העתירה – על הסף ולגופה. בנוגע לדחייה על הסף, טוענים הם כי יש לדחות את העתירה מטעם זה נוכח העדר פנייה מוקדמת ומחמת שיהוי (נוכח העובדה שהעיתון הוקם לפני 8 שנים, ללא כל קשר לבחירות לכנסת).

14. עוד טוענים המשיבים 3-5 כי אין ליו"ר ועדת הבחירות הסמכות למתן הצו שהתבקש, היות שמדובר בפרסומים שנעשו במסגרת עיתון. זאת, בעוד שחוק הבחירות אינו מטיל מגבלות כלשהן על התוכן החדשותי בעיתונים, אלא רק מגבלות צורניות על מודעות תעמולה (בניגוד למגבלה הקבועה בסעיף 5(א) לחוק על שידור תעמולה בערוצי

הטלוויזיה והרדיו, ממנה ניתן ללמוד כי ביחס לעיתונות מדובר בהסדר שלילי).

15. לגופם של דברים, טוענים הם כי ישראל היום הוא עיתון שהשקפתו דומה להשקפתו של ראש הממשלה, אולם בכך אין פסול, ואין בכך די כדי להקים זיקה בינו לבין ראש הממשלה. "לא רק שבכך אין כל פגם... אלא זו מהותו של חופש הביטוי. יש להוכיח כי המועמד שולט באופן ארגוני על העיתון" (סעיף 22 לתגובה). זיקה זו, לטענתם לא הוכחה, מניה וביה, בעתירה. עוד בהקשר זה מצטטים את דבריה של השופטת דליה דורנר, נשיאת מועצת העיתונות שאמרה במסגרת ראיון כי "אין שום בעיה אתית בעיתון שיש לו אג'נדה" (סעיף 27 לתגובה).

16. עוד מציינים הם כי "עד להופעת 'ישראל היום' נשלטה התקשורת הישראלית עד-ידי גורמי תקשורת בעלי אוריינטציה פוליטית מובהקת אך שונה מזו של 'ישראל היום' (כגון 'ידיעות אחרונות' ו'הארץ'). 'ישראל היום' הכניס שינוי במפת העיתונות בישראל. אכן, ל'ישראל היום' – כמו ל'ידיעות אחרונות' ו'הארץ' – יש תעודת זהות אידיאולוגית, אשר השתקתה, בוודאי ערב בחירות, תהווה פגיעה קשה בחופש הביטוי הפוליטי, ליבת חופש הביטוי, וזאת בתקופת בחירות, בה באה הזכות לבחור ולהיבחר לידי מימוש (סעיף 28 לתגובה).

17. בפן הראיתי, טוענים המשיבים 3-5 כי לא הוכחה זיקה בין ישראל היום לבין ראש הממשלה. במסגרת זאת, מציינים הם מספר רב של טעמים שמובילים למסקנה זו. אפרט את עיקריהם:

- א. הכחשתם (המגובה בתצהיר מאת מו"ל ישראל היום, מר אשר ברהב) על מעורבותו של ראש הממשלה בהקמת ישראל היום;
- ב. לעניין מעורבותו של עמוס רגב בתוכן העיתון, מציינים הם כי בהתאם לכללי האתיקה והפסיקה, חופש הביטוי של העיתון מוענק לעורכו, וחלק מתפקידו הוא לשנות ולערוך את התוכן של העיתונאים.
- ג. בנוסף, טוענים הם כי בעיתון יש גם מאמרי ביקורת על ראש הממשלה, חלקם על ידי פרשן בכיר בעיתון – העיתונאי דן מרגלית. וכן, כי "לא המבקש – וגם לא גורם או אף גורם אחר – יקבע מהי התדירות ההולמת לפרסום ביקורת אודות איש ציבור זה או אחר" (סעיף 45 לתגובה).

ד. לעניין הכתבות שלטענת העותר מציגות באורח חיובי את ראש הממשלה וסביבתו, המשיבים טוענים כי בפרסומים אלה ערך חדשותי, ומשכך בהתאם למבחן הדומיננטיות, אינם באים בגדר תעמולה אסורה. בנוסף, טוענים הם כי בישראל היום תוכן חדשותי מגוון, חלקו נעדר כל זיקה לראש הממשלה: מדורי כלכלה, ספורט, משפט, דעות, ועוד.

ה. לעניין חוות הדעת של המומחית, טוענים הם כי השכלתה היא מתחום הפסיכולוגיה החברתית, ומשכך אינה מומחית לתחום התקשורת. בנוסף, טוענים הם כי היא מצויה בניגוד עניינים – מכיוון שהיא מועסקת כעיתונאית בעיתון "דה מרקר". וכן, שבבדיקה שערכו עולה שהיא מעולם לא נתנה חוות דעת מומחה בפני ערכאה שיפוטית.

ו. לעניין המודל הכלכלי של העיתון, טוענים הם כי המודל מבוסס על מכירת שטחי פרסום. במסגרת זו, מציינים הם חוות דעת של פרופ' ברק מדינה ועו"ד דרור שטרומ (הממונה על ההגבלים העסקיים לשעבר) שקבע כי "העיתון החינמי מתקיים בשיווי משקל כלכלי נורמלי ותחרותי לחלוטין". עוד טוענים הם כי הטענה שמחירי המודעות בישראל היום נמוכים ביחס להפצתו לא הוכחה אמפירית (בהתבסס על חוות דעתו של עו"ד שטרומ).

18. המשיבים 1-2 גם סבורים כי יש לרחות את העתירה. מרבית טעמיהם לכך פורטו לעיל בתגובת המשיבים 3-5. עם זאת, יצוין כי המשיבים 1-2 מוסיפים כי חלק מהעיתונאים שכותבים בישראל היום (כדוגמת מר יוסי ביילין) מחזיקים בהשקפת עולם שונה מזו של ראש הממשלה.

19. בנוסף, בתגובה מוכחש כל קשר "של שליטה או קשר ארגוני כלשהו, מכל מן וסוג שהוא" בין הליכוד וראש הממשלה לבין מערכת העיתון או העיתונאים שעובדים בו. לשיטתם, הקשרים ביניהם לישראל היום "הם קשרים רגילים הקיימים בין הליכוד כמפלגה פוליטית המיוצגת בכנסת ושהעומד בראשה, מר בנימין נתניהו מכהן כאשר הממשלה לבין עיתונאים ואמצעי תקשורת אחרים המסקרים את הפעילות הפוליטית של המפלגות בכנסת ובממשלה. קשרים אלה, המתקיימים בין כל המפלגות במדינה לבין אמצעי התקשורת, נועדו להגשים את זכותם החשובה של האזרחים לדעת מה מעשייה של הרשות המחוקקת וחבריה ושל הרשות המבצעת וחבריה" (סעיף 19 לתגובה).

20. היועץ המשפטי לממשלה (להלן: היועמ"ש) סבור כי "הגם שבמסגרת העתירה מביא העותר מספר כתבות כדוגמאות לסיקור מוטע לכאורה לטובת המשיב 1, הרי שהעתירה איננה מכוונת כלפי ידיעה מסוימת, כי אם כלפי עיתון בכללותו על כלל הפרסומים החדשותיים המתייחסים למשיב 1 או למי מיריביו הפוליטיים. גם הסעד המבוקש הוא כוללני, ודורש מן העיתון 'לחדול מלהיות פלטפורמת תעמולה עבור המועמד', ו'להימנע מלפרסם, ולהפסיק לפרסם תעמולת בחירות'" (סעיף 11 לתגובה). משכך, לשיטתו, מדובר בעתירה כוללנית, שדינה להידחות על הסף.

21. בנוסף, נוכח העובדה וכי "הפעלת סמכותו של יו"ר ועדת הבחירות לפי סעיף 10 (ב) לחוק דרכי תעמולה מתייחסת לפרסומים ספציפיים בעיתונות כתובה" (סעיף 3 לתגובה). לשיטת היועץ המשפטי לממשלה, מעבר לצורך (היות כך שהסעד כוללני), סמכות יו"ר ועדת הבחירות בנוגע לעיתונים אינה כוללת מתן צו בנוגע לידיעות חדשותיות, אלא רק – בהתאם לסעיף 10(ב) – מתן צווים ביחס למודעות ממומנות.

דיון והכרעה

22. דין העתירה להידחות, כפי שיפורט להלן.

סמכות

23. שוב אני נדרש לדון בסוגיית גדר סמכותו של יו"ר ועדת הבחירות המרכזית. העותר מבקש ממני להטיל מגבלות – חמורות ביותר – על עיתון יומי נפוץ בישראל. במהלך הדיון שקיימתי במעמד הצדדים, התחדדה סוגיה זו, ונראה כי כל הצדדים מסכימים שהסעד המבוקש בעתירה, למעשה, הוא מתן צו כללי המצהיר כי ישראל היום הוא עלון תעמולה הנחזה לעיתון, לפחות בחלקיו החדשותיים, למען ראש הממשלה וסביבתו.

24. ב-תר"מ 16/20 קונינסקי נ' אלדר (23.6.2013) (להלן: עניין קונינסקי) וב-תר"מ 56/20 דהרי נ' לוי (8.8.2013) (להלן: עניין דהרי), עמדתי על סמכות יו"ר ועדת הבחירות להטיל מגבלות תוכניות על ידיעות חדשותיות בעיתונים (וראו גם עמדתה הדומה של חברתי, השופטת חיות, ב-תר"מ 64/20 חלבי נ' נסראלדין (21.8.2013) (להלן: עניין חלבי)). לכאורה, האיסור היחיד הנוגע לעיתונים שבסמכותי מצוי בסעיף 10(ב) לחוק

עמוד 7 מתוך 17

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

הבחירות, המטיל מגבלות צורניות על מודעות ממומנות מטעם מפלגות ומועמדים בבחירות. משכך, ולכאורה, קביעותיי בעניין קונינסקי ועניין דהרי – ניתנו תוך מתן פרשנות מרחיבה לסמכות יו"ר ועדת הבחירות.

25. עם זאת, לשיטתי, אין כך הדבר. בעניין קונינסקי ועניין דהרי סייגתי את האפשרות ליתן צו מעין זה (בנוגע לתוכן ידיעות חדשותיות בעיתונים) במספר תנאים, ובראשם – זיקה בין העיתון לבין מתמודד או מפלגה. ברי, כי אם תוכח זיקה זו (ותנאים נוספים עליהם אעמור בהמשך) בין מפלגה או מתמודד לבין עיתון – כספית או ארגונית – אין המדובר כלל בידיעות חדשותיות, אלא למעשה, ב-"תעמולה בתחפושת". דהיינו, תעמולה הנחזית לעיתון.

26. ודוק; נראה כי אין חולק על סמכות היו"ר למתן צווים במקרים מעין אלה – בגין תכנים חדשותיים "בתחפושת" שבמהותם הם מודעות בחירות. כך ניתנו צווים במקרים מעין אלה, בנוגע לתעמולה מטעה, במשך עשרות שנים, על ידי יושבי ראש ועדת הבחירות המרכזית לדורותיהם. כאשר מקור הסמכות מצוי הן בסעיף 10(ב) לחוק הבחירות הן בסעיף 13 לחוק (שענייננו איסור הפרעה).

(ראו למשל: תר"מ 167/03 לוי נ' אטרף (27.10.2003), השופט דורנר; תר"מ 139/18 ברזילי נ' שאמה (5.11.2008), השופט ריבלין; תר"מ 182/18 פורר נ' סלנט (19.11.2008), השופט ריבלין; תר"מ 39/89 אוסי נ' הרשימה הציבורית לעיריית פתח-תקוה (27.2.1989), השופט חלימה; ב"כ 9/19 אייכלר נ' קדימה (17.1.2013), השופט א' רובינשטיין; מכתבו של השופט מ' חשין לסגני יושב ראש ועדת הבחירות, מיום 16.1.2001; והחלטות רבות שלי, בין היתר: תר"מ 63/20 צור נ' נחמני (14.8.2013); תב"כ 134/20 רשימת "ביחד" נ' טיענת "פתח תקוה ביתנו (8.10.2013); תר"מ 164/20 מרציאנו נ' רביבו (16.10.2013)).

27. עם זאת, וכפי שעמדתי על כך בעניין קונינסקי ועניין דהרי, מגבלות מעין אלה – על תוכן הנחזה לידיעות חדשותיות - צריכות להיעשות במשורה ובאופן זהיר. זאת, נוכח העובדה כי עד שתוכח – אם תוכח – אותה זיקה, נקודה המוצא היא שמדובר בפרסומים המוגנים מכוח חופש העיתונות. אשר הוא, כידוע, בגדר "תנאי הכרחי למשטר ייצוגי, לממשל תקין והוגן, לחירויות האדם. בפועל היא יכולה לשמש נייר לקמוס של הדמוקרטיה: יש עיתונות חופשית - יש דמוקרטיה; אין עיתונות חופשית - אין דמוקרטיה" (דנ"א 7325/95 ידיעות אחרונות נ' קראוס, פ"ד נב(3) 1, 52 (1998)).

28. לכך יש להוסיף כי המשיבים 3-5 צודקים כמובן בטענתם שלחופש העיתונות (ולחופש הביטוי הפוליטי) משקל סגולי רב במיוחד במהלך תקופת בחירות. במהלכה, לעיתונים ולאמצעי התקשורת תפקיד מכריע: ליידע את הבוחרים בסוגיות שבמחלוקת ציבורית, ובעמדת רשימות המועמדים ביחס לאותן סוגיות. ובכך, לעזור לבוחרים לגבש את הצבעתם באופן רציונאלי (השוו: תב"כ 10/20 חדו"ש נ' קול ברמה (3.2.2015)).

29. זאת ועוד; בניגוד לפרשנות המרחיבה שלשיטתי יש לנקוט ביחס לסמכות יו"ר ועדת הבחירות בנוגע לתוכן פרסומים בכלל ובאינטרנט בפרט (ראו רק לאחרונה: תב"כ 8/20 הליכוד נ' העבודה (22.2.2015) (להלן: עניין V15)); בענייננו, נראה כי המחוקק נמנע במכוון מלהטיל מגבלות על ידיעות חדשותיות בעיתונים. עמדתי על כך בעניין דהרי, שם ציינתי:

"ההגבלות היחידות הקבועות בחוק הבחירות בכל הנוגע לפרסום בעיתונים עניינם מודעות בחירות. במקרה דנן, מדובר בכתבה עיתונאית ולא במודעה. סעיף 5 לחוק הבחירות אוסר על קיום תעמולת בחירות ברדיו ובטלוויזיה ב-60 הימים טרם מועד הבחירות. גם אם ניתן בהיקש (ולא כך הדבר – כפי שאסביר מיד) לטעון כי הגבלות אלו חלות גם על עיתונים, הרי המועד הקבוע בסעיף 5 טרם החל, ולפיכך, לא ניתן להשתמש בו כמקור סמכות אפשרי" (שם, בפס' 15).

30. מהמקובץ עולה כי נראה שהמחוקק, בשים לב לחופש העיתונות וחופש הביטוי הפוליטי (ונוכח חשיבותם בתקופת בחירות), נמנע במתכוון מהטלת מגבלות אשר פוגעות בחופש העיתונות. ברי, כי אם תוכח זיקה בין מועמד לעיתון, המתבטאת בסיקור שפוגע בשוויון בין המתמודדים, אותן ידיעות מתרחקות מהגנתו של חופש העיתונות, ומתקרבות למגבלות המוטלות על מודעות ממומנות על ידי מפלגות מכוח סעיף 10(ב) לחוק הבחירות. ובמקרה זה, מתן צו מניעה לא יפגע כלל (או באופן קל ומידתי) בחופש העיתונות, אלא, יגשים את עיקרון השוויון בין המתמודדים. שהוא, להזכיר, "עיקרון העל" בחוק הבחירות (ראו: תב"כ 17/20 ובזכותן נ' יום ליום תקשורת (18.2.2015)).

31. בהקשר זה, מקובלת עליי לחלוטין עמדת היועמ"ש, שטען בתגובתו כי סמכותי

אינה כוללת הטלת מגבלות על ידיעות חדשותיות אלא על "מצבים שבהם מדובר בפרסום שאינו אלא מודעה ממומנת ומוזמנת במסווה של כתבה עיתונאית, ולא בפתח לרגולציה של ידיעות חדשותיות וטורי דעה אשר נוטים לטובת מועמד זה או אחר, או לרעתו" (סעיף 9 לתגובה). לעניין זה אציין כי אינני רואה חשיבות מיוחדת בשאלה אם המודעה ממומנת אם לאו. העיקר מצוי בשאלה האם מדובר במודעה בכסות של ידיעה חדשותית-עיתונאית.

32. לסיכום עניין זה: ליו"ר ועדת הבחירות סמכות למתן צווים בנוגע לידיעות חדשותיות, שנוכח אינדיקציות כאלה ואחרות (שיפורטו בהמשך), מהוות למעשה מודעות תעמולה מטעם מועמד או מפלגה. סמכות זו, נוכח הטעמים שפורטו לעיל, תופעל במשורה, כאשר הנחת המוצא מכוח אלה היא שמדובר בידיעה חדשותית-עיתונאית ולא מודעת בחירות, וכידוע, "המוציא מחברו עליו הראיה".

33. האם סמכות זו כוללת מתן סעד כוללני כדוגמת זה שמבקש העותר? כל המשיבים טוענים, כי מגבלות מעין אלה ניתן להטיל רק ביחס לידיעות ספציפיות ולא על עיתון שלם – ובוודאי שלא על הפצת עיתון לאורך תקופה ארוכה. נוכח הסעד המבוקש (שאינו ממוקד בידיעה חדשותית כלשהי), טוענים הם כי סעיף 10(ב) לחוק דרכי תעמולה, גם בפרשנותו המרחיבה דלעיל, איננו משים את יו"ר ועדת הבחירות בבחינת 'צנזור-על' על כלל התכנים החדשותיים המופיעים בעיתונות הכתובה, ואף איננו מטיל עליו לפקח על שמירת כללי האתיקה העיתונאית" (סעיף 13 לתגובת היועמ"ש).

34. עם זאת, גישתי שונה. אינני סבור כי אין מצוי כלל בסמכותי מתן סעד כוללני נגד עיתון. בהקשר זה, יש טעם של ממש בטענת העותר – כפי שהובאה בדיון בעתירה שנערך במעמד הצדדים – כי אין מדובר בסעד כוללני "סתמי" (כפי שנטען במרבית המקרים); אלא – בסעד כוללני במובן שמדובר בסעד נרחב. אינני סבור כי יש להוציא מכלל אפשרות מתן סעד מעין זה במקרים המתאימים.

35. טול לדוגמא אם אחד מהמועמדים בבחירות היה רוכש או מקים עיתון יומי, ובתקופת הבחירות – אותו עיתון היה מסקר רק מועמד זה ורק באופן אוהד. סביר להניח, שבדומה לטענת העותר ביחס לישראל היום, גם אותו עיתון היה "נעטף" בתכנים שאינם חדשותיים על מנת למשוך קוראים-בוחרים: מדור ספורט, מדור כלכלה, תחזית מזג אוויר, וכיו"ב. הרי אם התעמולה לטובת אותו מועמד הייתה נעשית בגלוי – סביר להניח

כי הקוראים-בוחרים כלל לא היו קוראים בו. עם זאת, הניתן לומר שאותו עיתון – בהינתן הזיקה המוחלטת המתוארת לעיל – ראוי כי יתפרסם בעת מסע הבחירות כעיתון חופשי? ואזכיר, כי לגישתי, "יש מקום לפרש את סמכותו של יו"ר ועדת הבחירות בצורה נרחבת, במטרה להעניק ליו"ר אמצעים אפקטיביים לפקח על הליך הבחירות, בדגש על שמירה על שוויון בין המתמודדים השונים. סמכות זו אף מתחייבת במקרים מסוימים נוכח הדחיפות שבהכרעה מהירה בסוגיות אלה" (עניין V15, בפס' 17).

36. זאת ועוד, כאמור לעיל, אין כמעט דבר בין המגבלות שיוטלו על תוכן ידיעות חדשותיות במקרים המתאימים (ככל שהוכח כי מדובר ב"תעמולה בתחפושת") לבין חופש העיתונות וחופש הביטוי הפוליטי. עם זאת, לשאלת הסעד המתבקש נפקות של ממש בכל הנוגע לעוצמת הזיקה הנדרשת הוכחה, עליה אעמוד עתה.

זיקה

37. נמשיך. בעניין קונינסקי קבעתי כי ניתן להטיל מגבלות על ידיעות חדשותיות "רק מקום שבו הוכחה זיקה ברורה וממשית בין המדיום התקשורתי לבין מתמודד זה או אחר, באופן שפוגע בצורה ממשית בשוויון שבין שהמתמודדים" (שם, בפס' 28). בעניין חלבי הוסיפה השופטת חיות כי מגבלות מעין אלה יוטלו רק אם בנוסף הוכחה "תעמולה בהיקף גדול" (שם, בפס' 10).

38. משכך, נקודת המוצא היא כי פרסום שעל פניו הוא בגדר ידיעה חדשותית – כזה הוא. זאת, בשים לב לחופש העיתונות, חופש הביטוי הפוליטי, חשיבותם של שני אלה בתקופת בחירות, ושתיקת המחוקק בעניין מגבלות על ידיעות חדשותיות בעיתונים. עם זאת, מדובר בחזקה הניתנת לסתירה: אם תוכח זיקה – כספית או ארגונית – בין מפלגה או מתמודד לבין עיתון ויוכח כי האחרון יפרסם "מסה קריטית" של ידיעות חדשותיות לטובת אותו מועמד – אין המדובר כלל בידיעות חדשותיות, אלא למעשה, ב-"תעמולה בתחפושת". דהיינו, תעמולה הנחזית לעיתון. ומתן צו מניעה בגין תעמולה מעין זו, אזכיר, נראה כי אינה מוטלת בספק.

39. לגישתי, עוצמת הזיקה הנדרשת נגזרת מהסעד המבוקש:

א. אם עסקינן בידיעה ספציפית, די בהוכחת זיקה על פי מאזן הסתברויות

עמוד 11 מתוך 17

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون، أورشليم القدس، 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

מוגבר, עליה ניתן ללמוד אף מתוכן הידיעה עצמה (תר"מ 117/18 בן דוד נ' עובד (30.10.2008), השופט ריבלין). יצוין, כי אינני סבור כי די בהוכחת הזיקה במאזן הסתברויות רגיל (השוו: עניין V15, בפס' 43), נוכח חופש העיתונות והביטוי הפוליטי יחד עם גישתי כי סעיף 10(ב) לחוק הבחירות מהווה הסדר ממצה ביחס למגבלות החלות בעיתונים.

ב. מנגד, כאשר עותר מבקש סעד כללי בנוגע לעיתון כולו, כשלטענתו (בדומה לטענה בעתירה זו) היא כי האחרון במשך שנים אינו עיתון למעשה אלא עלון תעמולה למען מועמד או מפלגה, עליו להוכיח זיקה חזקה במיוחד, ולבססה על ראיות "ברורות, חד-משמעיות, ומשכנעות" (ע"ב 2/84 ניימן נ' יו"ר ועדת הבחירות, פ"ד לט(2) 225, 251 (1985)). זאת, בהינתן הפגיעה המשמעותית הגלומה במתן סעד מעין זה לחופש העיתונות, חופש הביטוי הפוליטי, ובייחוד (ובשונה מיתר המקרים) בחופש העיסוק.

40. על בסיס אלה, אפנה עכשיו לבחון את העתירה הנ"ל.

מהכלל אל הפרט

41. בפתח הדברים, יצוין, כי אינני סבור שהעתירה הוגשה בשיהוי. לשיטתי, בכל הנוגע לדיני התעמולה, ובהיקש מהאיסורים המנויים בחוק הבחירות, מגבלות על ידיעות חדשותיות ניתן להטיל בעיקר (אם לא רק) בתקופה הסמוכה לפני הבחירות (השוו: עניין דהרי). משכך, אין נפקא מינה לעובדה כי ישראל היום מופץ כבר שבע וחצי שנים.

42. עוד, אין בידי לקבל את טענת המשיבים 3-5 כי דין העתירה להידחות על הסף גם נוכח היעדר פנייה מוקדמת. העותר ציין בעתירה מדוע לא פנה למשיבים טרם הגשת העתירה: סברתו כי פנייה מוקדמת לא תביא לכדי מתן הסעד המבוקש בה. ואכן, דומני כי ניתן להניח בבטחה, כי נוכח הסעד המבוקש, פנייה מוקדמת לא הייתה משיגה את מטרתה. נוכח עובדה זו, ובשים לב למועד הבחירות המתקרב, לא מצאתי לנכון לדחות את העתירה על הסף מטעם זה (השוו: תב"כ 4/20 גלאון נ' אריאל (27.1.2015)).

43. ועתה לעיקר. בהתאם למתווה הנורמטיבי, הנחת המוצא היא שישראל היום –

עמוד 12 מתוך 17

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون، أورشليم القدس، 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

הוא עיתון לכל דבר ועניין. על הטוען אחרת – העותר – הנטל להוכיח זיקה חזקה במיוחד ולבססה על ראיות ברורות חד-משמעיות ומשכנעות. העותר, לא הצליח להרים נטל זה.

זיקה - תוכן ישראל היום

44. תחילה, ועל מנת לאחוז את השור בקרניו, יש "לנקות" את הדיון. מרבית האינדיקציות שהציג העותר (תוך עבודת מחקר מרשימה וראויה לציון – שלו ושל המומחית מטעמו) נוגעות לתוכן ידיעות חדשותיות מסוימות בעיתון. במסגרת זאת, טען כי הסיקור החדשותי בישראל היום מוטה לטובת ראש הממשלה וסביבתו (וכן הסיקור נוטה לפאר אותם), ובו בזמן מתעלם מנושאים אקטואליים שענינם בביקורת על אלה.

45. איני סבור כי יש בראיות שהציג העותר כדי ללמד על הזיקה הנדרשת לטובת מתן הסעד המבוקש. יותר מכך, ספק אם ניתן באמצעות תוכן ידיעות חדשותיות להוכיח את הזיקה הנדרשת במקרה זה. אדגים את הבעייתיות בכך באמצעות דוגמה.

46. במהלך הדיון שהתקיים בנוכחות הצדדים, ביקש העותר ללמוד על הזיקה האמורה דרך הסיקור בישראל היום ל-"פרשת העמותות 2" – עניין V15. לשיטת העותר, ישראל היום הקדיש עמודים רבים (כולל העמוד הראשון) לסיקור הפרשה בתחילתה, וכי הנאמר במסגרת הכתבות שפורסמו הציג אך ורק או בעיקר את עמדת הליכוד – העותרת. מנגד, כמשתמע מדבריו של העותר – הסיקור פחת או הפסיק עם דחיית העתירה ומשיכת הבקשה לצו מניעה שהוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים.

47. ודוק; עיינתי בגיליון של ישראל היום שפורסם יום לאחר שדחיית את העתירה (הגיליון שהתפרסם ביום שבו התקיים הדיון בעתירה זו במעמד הצדדים), ונוכחתי לגלות כי העיתון פרסם ידיעה בדבר דחיית העתירה, אף בליווי ציטוטים מההחלטה. יותר מכך, גם אם ישראל היום היה "מתעלם" מדחיית העתירה, או סוקר אותה תוך מתן דגש לטענות הליכוד, האם באמת ניתן לטעון כי אלה מלמדים על "סיקור מוטה"? והרי, כידוע, ההחלטה איזה חדשות לסקר בעיתון ואיזה לא, ובאיזה היקף, הן החלטות המצויה בלב-ליבה של הפרוגטיבה המוענקת לעורך העיתון, המשיב 4. ובנוסף, "לא כל מידע שלציבור עניין כלשהו בו יקים חובת פרסום" (דנ"א 2121/12 פלוני נ' דיין (18.9.2014)), פס' 60 לפסק דינו של הנשיא גרוניס (להלן: דנ"א דיין)).

48. ברי, כי קריאה ביקורתית של שתי הפסקאות הקודמות להחלטתי זו מלמדת על הבעייתיות הרבה בסעד המבוקש בעתירה: כאמור, יו"ר ועדת הבחירות אינו "צנזור על" המופקד על סיקור הוגן ושוויוני בעיתונים בתקופת הבחירות. אכן, צודק היועמ"ש. אין לאפשר "בדלת האחורית" וללא הסמכה לכך רגולציה על תוכנם של עיתונים.

49. בנוסף, להתערבות בשיקולים אלה הפוטנציאל לעורר "אפקט מצנן" על העיתונות, ממנו יש להימנע ככל האפשר (השוו: חוות דעתו של השופט פוגלמן ב-ע"א 751/10 פלוני נ' דיין (8.2.2012) וחוות דעתו של הנשיא גרוניס ב-דנ"א דיין)).

50. ישראל היום אינו מכחיש כי יש לו "תעודת זהות אידיאולוגית" (סעיף 28 לתגובת המשיבים 3-5). אותה "תעודת זהות" קשורה לימין הפוליטי. עם זאת, אם היה די בכך כדי להצהיר כי עיתון מסוים הוא בגדר תעמולה, בהתבסס על סיקוריו החדשותיים, סבורני כי היה בכך גם כדי להשליך על עיתונים יומיים אחרים, אשר להם "תעודת זהות" הקשורה לשמאל הפוליטי. אכן, בעולם אוטופי, העיתונות הייתה אובייקטיבית לחלוטין, והסיקור היה חדשותי ונטול כל אג'נדה. עם זאת, עיתונות מעין זו – ודאי ביחס לנושאים פוליטיים המצויים בלב המחלוקת הציבורית – אינה יכולה להתקיים, הלכה למעשה, בעולם אמיתי. שומה על הקורא לדעת להפריד בין עובדות לדעות, ועל עורך העיתון והכותבים בו לעזור במלאכה זו לקורא (השוו: דנ"א דיין, פס' 53-59 לפסק דינו של הנשיא גרוניס). עניין זה, כך או כך, מהווה סוגיה אתית, שראוי שהגופים האמונים על האתיקה העיתונאית יתנו עליהם את הדעת, ולא יו"ר ועדת הבחירות המרכזית.

51. לא נעלמה מעיני העובדה כי עמדתי זו, אינה נותנת לכאורה את המשקל הראוי לעמדת העותר לפיה הסיקורים האמורים של ראש הממשלה וסביבתו בעיתון אינם חדשותיים למעשה, אלא – "תעמולה בתחפושת". ומשכך – אין מקום שייהנו מההגנה הנרחבת הניתנת לחופש העיתונות והביטוי הפוליטי. עם זאת, אני סבור כי האיזון העקרוני שתואר לעיל – על פיו קיימת חזקה לכאורה כי סיקור חדשותי – כזה הוא – ועל הטוען אחרת הנטל להוכיח עובדה זו באמצעות זיקה משמעותית, מהווה את האיזון הראוי בנוגע לשאלות מעין אלה.

52. יצוין, כי אם טענת העותר הייתה מתמקדת בגיליון מסוים של העיתון, או בכתבה אחת או מספר, יכול שעל אותה זיקה היה ניתן ללמוד אף מתוכן הסיקור עצמו. אולם,

משהסער שהתבקש נרחב ומשמעותו הפרקטית היא הפסקת הפצת העיתון במתכונתו הנוכחית – אליבא דעותר – קבעתי כפי שקבעתי.

זיקה – הקשר בין ראש הממשלה לישראל היום

53. לשיטתי, כאמור, את הזיקה הנדרשת לטובת מתן הסעד ניתן להקים באמצעות ראיות שיוכיחו קשר – ממוני או ארגוני – בין מועמד או מפלגה לעיתון. העותר, עם זאת, לא הרים נטל זה. ברי, כי מרבית האינדיקציות לזיקה מכוח אותו קשר ביסס העותר על תחקיר דרוקר. עם זאת, הוא בעצמו מצטט בעתירה את מסקנתו של דרוקר שקבע כי "אני לא הצלחתי לבסס מספיק – ביססתי, אבל לא מספיק את הלינקג' ישראל היום" – לשכת רוח"מ" (מצוטט בסעיף 97 לעתירה). יש בכך, כמובן, כדי להשליך על ענייננו.

54. אמנם, בהמשך הציטוט בכתבה אומר דרוקר כי "באמת צריך לחשוב האם אין פה מקום לראות את כל הדבר הזה במסגרת של מימון בחירות ותעמולה – ואז כמובן נכנסת פה פתאום מטריה חוקית" (שס). אולם, כפי שקבעתי בעניין V15, מרבית הסוגיות הנוגעות למימון מפלגות אינן מצויות במסגרת סמכותי (שם, בפס' 17-21).

55. לכך יש להוסיף כי בעניין V15 קבעתי:

48. הן המפלגות הן הארגונים הכחישו באופן קטגורי כל קשר ביניהם, ולקשרים שכן קיימים, ניתנו הסברים מספקים (שגובו בתצהירים). ברי, כי אין די בכך שפעיל כלשהו - בעבר או בהווה - במחנה הציוני או במרץ תומך או אף לוקח חלק בפעילויות של V15, פרויקט 61, או ארגון מולד. הזיקה צריכה להילמד, מקשר ארגוני ענף או מקשר בין ראשי המפלגות (או בכירים בהן) לבין אותם ארגונים. קשר זה, בשום אופן, לא הוכח, וכאמור - הנטל להוכחתו מוטל על הטוען לו

49. בהקשר לזה, על הטוען לכך להוכיח זיקה עכשווית, ואין די בזיקת עבר. אין די בכך כי פעיל מסוים - או אף בכיר - באחד מהארגונים כיהן בעבר כחבר כנסת מטעם מפלגה (כפי שנטען ביחס למספר חברי כנסת הקשורים לארגון קול אחד). עתה, כשמדובר באנשים פרטיים, וככל שאינם מעורבים כבר בפעילות פוליטית של המפלגה מטעמה כיהנו חברי

כנסת או בתפקידי מפתח (וכך הוצהר בפניי), מוקנית להם הזכות לעשות כרצונם. זאת, ללא שפעילותם תסונף תקציבית (או תחייב חובת זיהוי) בין הגוף במסגרתו הם פועלים עכשיו למפלגה במסגרתה פעלו בעבר. ברי, ההיגיון והשכל הישר אינם יכולים לסבול פרשנות אחרת"

56. דברים אלו יפים לענייננו. ברי, כי אין בקשרי עבר בין עיתונאים או חברי מערכת בישראל היום לראש הממשלה וסביבתו כדי להעמיד זיקה – ודאי זיקה משמעותית המבססת את הסעד המבוקש במקרה דנא.

57. ולבסוף לעניין זה, אזכיר את הכחשתם (שגובתה בתצהיר) של הליכוד וראש הממשלה מחד, וישראל היום, מאידך, על כל זיקה בין ראש הממשלה לעיתון, מעבר לקשרי הידידות בין ראש הממשלה לשלדון אדלסון. תצהירים אלה לא הופרכו – לא בראיות ולא בדרכים אחרות.

זיקה – המודל הכלכלי של ישראל היום

58. בא-כוחם של המשיבים 3-5 טען בדיון לפניי כי גם אם היה מוכח כי ישראל היום מתנהל במודל לא כלכלי אלא הפסדי, אין לכך כל נפקא מינה לענייננו. זאת, היות שהשאלה הדרושה הכרעה היא האם העיתון הוא בגדר תעמולה בהתאם למבחן הדומיננטיות. גישתי שונה. העדר מודל כלכלי יכול להוות אינדיקציה רלוונטית לזיקה הנדרשת. הרי, אחד מההבדלים המרכזיים בין פלייר בחירות לעיתון הוא שבעוד הראשון מצהיר בגלוי על מטרתו ומשכך – מחולק כמובן בחינם; השני – מתיימר להגיש שירות ציבורי חשוב לציבור, ובתמורה – מבקש מהאחרון לשאת בעלות הפקתו.

59. בסוף, טענת ישראל היום בהקשר זה מתמצת בכך שטענת העותר (כי לעיתון אין מודל כלכלי רווחי) – לא הוכחה אמפירית. דעתי אינה נוחה מעמדה זו. היה ראוי, לדעתי, אם המשיבים לא היו נתלים באי הוכחת הטענה, אלא – מפריכים אותה באופן יזום. עמדתי, בדומה לעמדה שהביע הנשיא בדימוס ברק, היא שעיתוננים – ודאי אלה היומיים המתרכזים בדיווחים חדשותיים – הם גופים דו מהותיים (השוו: אהרן ברק "המסורת של חופש הביטוי בישראל ובעיותיה" חשפטים כז(2) 223, 244-246 (1996)). ומשכך, יש להחיל עליהם, כדין רצוי, את חובת השקיפות וההגינות (השוו: דנ"א דיין, פס' 59 לפסק דינו של הנשיא גרוניס).

60. עם זאת, בהינתן הזיקה הנדרשת למתן הסעד המבוקש, אין די בשאלות שנתרו פתוחות כדי לגבש את אותה זיקה.

סוף דבר

61. עתירה זו הציפה סוגיות חשובות לדיון: היחס בין דיני התעמולה לעיתונות, והמחלוקת הציבורית סביב עיתונים (לא רק ישראל היום) בעלי השקפת עולם פוליטית. סבורני, כי שאלות אלה – ראוי שיידונו. אולם, נראה כי זירת ועדת הבחירות – הדנה בעתירות מעין אלה מבעד למשקפי דיני התעמולה – אינה הזירה המתאימה.

62. סוף דבר, העתירה נדחת. בנסיבות העניין, יישא העותר בהוצאות המשיבים 1-2 בסך של 8,000 ש"ח סה"כ; הוצאות המשיבים 3-5 בסך של 8,000 ש"ח סה"כ; וסך של 4,000 ש"ח לטובת קופת המדינה.

 סלים ג'ובראן
 שופט בית המשפט העליון
 יושב ראש ועדת הבחירות
 המרכזית לכנסת ה-20

נספח 3

תשובת המשיבים 1 ו 2

בעניין:

שחר בן יאיר, עו"ד

בעצמו וע"י ב"כ עו"ד יצחק אבירם

מרחוב אבא הילל 12 רמת גן
טל': 03-6127878, 03-6110505, פקס: 03-7522095

המבקש

- נ ג ד -

1. בנימין נתניהו

2. סיעת הליכוד

שניהם על ידי עורכי הדין אבי הלוי וניבה הלוי
מכיכר הבימה 2, תל אביב 6425322
טלפון 03-6851685 - פקס: 03-6324111
e-mail:avi.halevy@gmail.com

3. עיתון "ישראל היום" בע"מ

מרחוב השלושה 2, תל אביב

4. עמוס רגב

מרחוב השלושה 2, תל אביב

5. שלדון אדלסון

באמצעות עיתון "ישראל היום" מרחוב השלושה 2 תל אביב

6. היועץ המשפטי לממשלה

המשיבים

תשובה מטעם המשיבים 1 ו-2

בהתאם להחלטת כבוד יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20, מתכבדים בזה המשיבים 1 ו-2 (הלן: "המשיבים") להגיש את תשובתם לעתירה לפיה מתבקש כבוד יושב ראש הוועדה לדחותה מהנימוקים שיפורטו להלן:

פתח דבר

1. בשם עקרון השוויון בין המתמודדים בבחירות לכנסת, הוגשה לכבוד השופט, יו"ר ועדת הבחירות המרכזית הנכבדה, 40 יום לפני יום הבחירות לכנסת ה-20, בקשה חריגה ויוצאת דופן באופייה על ידי אזרח, שאינו מועמד בבחירות לכנסת, להוציא מלפניו צו זרקוני, שמבקש להגביל את חופש העיתונות של עיתון יומי היוצא לאור מזה שמונה שנים ברציפות בתפוצה של כ- 250,000 עותקים בימי חול וכ- 350,000 עותקים בימי שישי וערבי חג וכן להורות לעיתון להימנע מביצוע עבירה לפי סעיף 10(ב) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959, המתקיימת, לדעתו של העותר, בזה שהעיתון מפרסם, לטענתו, מזה שנים רבות תעמולת בחירות אסורה לטובת המשיב 1, מר בנימין נתניהו, ראש ממשלת ישראל, העומד בראש המשיבה 2 - רשימת הליכוד לכנסת ה-20.

2. אם ציפינו למצוא בנימוקיו של העותר - המבקש מיו"ר ועדת הבחירות הנכבדה, סעד כה חריג ויוצא דופן, להגביל במהלך מערכת הבחירות לכנסת את חופש העיתונות, שהוא אחד מחירויות היסוד של האזרח בדמוקרטיה הליברלית - תשתית עובדתית וראיות משמעותיות שהיה בהן כדי לעמת, אף לו לכאורה, את הזכות לחופש הביטוי והעיתונות עם זכויות חשובות אחרות של האזרח במדינה הדמוקרטית, כמו למשל, עקרון השוויון בין המועמדים בבחירות, הזכות לפרטיות, חשש להוצאת לשון הרע וזכויות אחרות, התבדינו, שכן מצאנו, כי התשתית העובדתית והראייתית שעליה נסמכת העתירה היא מגדל קלפים שנבנה על דיונה של חולות נודדים וכי התשתית הנורמטיבית שעליה מסתמך העותר, אינה מעניקה לוועדת הבחירות הנכבדה סמכות ליתן לעותר את הסעדים המבוקשים.

3. מעיון מעמיק בכתב העתירה ומניתוח העובדות הנטענות בה מתברר, כי הידיעות החדשותיות והדעות הפובליציסטיות, שהתפרסמו בעיתון במהלך השנים, שנכתבו על ידי עיתונאים בכירים, מוגדרים על ידי העותר כ "תעמולת בחירות" אסורה רק משום, שהוא ועוד כמה עיתונאים, פובליציסטיים ואנשי תקשורת סבורים, כי התיאור של המציאות הישראלית כוללת רק אמת עיתונאית אחת בלבד - שלהם כמובן - שמשקפת את האופן שבו הם קולטים בחושיהם את ההווה הישראלית.

4. לדעתנו, כפי שתובהר בהמשך בהרחבה, לא ניתן להגביל מכוח סעיף 10(ב) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן: "חוק הבחירות") את חופש העיתונות הכתובה. עמדה זאת מקבלת משנה תוקף במיוחד במקרה שלפנינו שבו העותר טוען טענה כללית וגורפת, כי "ישראל היום" מפרסם מזה שנים "תעמולת בחירות" לטובתו של מר בנימין נתניהו, ראש הממשלה, כשהראיות שהוא מביא לביסוס טענתו הן קטעי עיתונות שבהם מוצגת עמדתם של כמה עיתונאים שסבורים, כי המציאות הישראלית, כפי שהיא מסוקרת בעיתון "ישראל היום", בכל הנוגע לראש הממשלה מר בנימין נתניהו, אינה אמת, משום שהם סיקרו או שהיו

מסקרים אותה אחרת וכן חוות דעתה של מומחית לתקשורת, המסתמכת לטענתה על מודלים תיאורטיים ומחקר אקדמי ואמפירי, שהובילו אותה למסקנה לפיה "...ככזה..." - הכוונה לסיקור של נתניהו בעיתון "ישראל היום" - "נכון הרבה יותר לראות אותו כדבר תעמולה מאשר דיווח עיתונאי" - עם כל הכבוד, אלה אינם טעמים שבגינם מגבילים את חופש העיתונות!

5. מדוע לא חקרה המומחית לתקשורת את השאלה האם הסיקור של אמצעי תקשורת אחרים בישראל ביחס למר בנימין נתניהו, ראש הממשלה, הינו בגדר דיווח עיתונאי העומד בעקרונות המקובלים של עבודה עיתונאית בשדה התקשורת? אילו עשתה כן היא לא הייתה מגיעה, לדעתנו, למסקנה אליה הגיעה, שכן מחקר כולל ומקיף אודות הסיקור של אמצעי התקשורת את מר בנימין נתניהו הייה מגלה, לדעתנו, כי האופן שבו "ישראל היום" מסקר את מר בנימין נתניהו מוסיף הרבה גוונים של אמת לסיקורים הצהובים אודות ראש הממשלה, בחלק מאמצעי התקשורת.

6. הגישה שמציג העותר היא אנטי דמוקרטית, אנטי ליברלית, אנטי פלורליסטית. היא אינה מכבדת את הזכות לחופש העיתונות שבמסגרתה נהנים העיתונים השונים מהחירות להיות נאמנים לתפיסת עולם מסוימת. מי שמבקש להציב סכר בפיו של עיתון במהלך מערכת הבחירות פוגע לא רק בחופש הביטוי אלא גם בזכות הציבור לדעת שהיא הכלי שבאמצעותו מגבשים האזרחים את תודעתם לגבי האופן שבו בכוונתם להצביע.

7. כדי להמחיש עד כמה מושתת העתירה על הנחות יסוד מוטעות לגבי האופן שבו ראוי לתפוס את חופש העיתונות מבחינה מהותית, נביא לדוגמא את עמדתו של העותר לגבי התייחסותו של "ישראל היום" לגבי נסיעתו הקרובה של ראש הממשלה לארה"ב לביקור שבמהלכו הוא ינאם בפני הקונגרס של ארה"ב על סוגית הגרעין האירני.

8. מדוע "ישראל היום", שהביע את דעתו בסוגיית הגרעין האירני לפיה "חיוני שראש הממשלה יופיע למנוע הסכם רע", שהיא הרת גורל לעצם קיומה של המדינה, שאינו מכחיש את העובדה, כי תפיסת העולם הבסיסית שלו היא ימנית - מדוע אין לו זכות ליהנות מחופש העיתונות ולהביע את עמדתו כפי שהוא מאמין בה, אלא הוא צריך לערוך את "האמת שלו", לאור דעתו של העותר או של עיתונאים אחרים הסבורים אחרת?

9. ומדוע הכותרת של טור הדעה של דרור אידר ב "ישראל היום", שאותה ציטט העותר, לפיה "הנאום הנכון, במקום הנכון" - הכוונה לנאום של ראש הממשלה בפני הקונגרס - והציטוט של דבריו של שגריר ישראל בארה"ב לפיו "הנאום נגד אירן, לא נגד אובמה" - מדוע דעות אלה, אינם חלק מחופש העיתונות של העיתונאים שביטאו אותן?

10. מדוע גישתם הפטריוטית של עיתונאים, שמקורה בדאגה כנה ואמיתית לעצם קיומה של מדינת ישראל ולביטחון אזרחיה מתפרשת על ידי העותר כשירות של תעמולת בחירות בעד נתניהו?

התשתית העובדתית

11. "ישראל היום" הוא עיתון מסחרי שנוסד ביולי 2007 על ידי מר שלדון אדלסון, יהודי אמריקאי אמיד.

12. "ישראל היום" עוסק במגוון נושאים, כגון: אקטואליה וחדשות, כלכלה, תרבות, ספורט, פנאי ובין הכותבים בעיתון נמנים עיתונאים בכירים המבטאים בכתבים דעות שונות ביניהם: דן מרגלית, מרדכי גילת, יאיר ניצני, ג'קי לוי, אבי נוסבאום, עינב גללי, הילה אלפרט, יואב קוטנר, מתי טוכפלד, והצלם זיו קורן.

13. לעיתון יש אתר אינטרנט בשם "ישראל היום" שבו מוצג גיליון דיגיטלי של העיתון וכן אתר חדשות בשם nrg. החל מאוקטובר 2011 העיתון מחולק למנויים בתשלום, ובנקודות הפצה בחינם.

14. "ישראל היום" חולל תמורות בשוק העיתונים היומיים המסחריים בישראל, דבר שהביא ליוזמות חקיקתיות בכנסת, ביניהן הצעת חוק לתיקון פקודת העיתונות שביקשה לקבוע, כי השליטה בעיתון תהיה בידי אנשים שהם אזרחי ישראל ותושביה, הצעת החוק שנועדה להגביל לשנה את חלוקה של עיתונים ללא תשלום, הצעת חוק שביקשה לאסור מכירת מוצר או שירות במחיר הנמוך מ 50% או יותר מעלות הייצור שלו או מעלות אספקתו של השירות ועוד.

15. "ישראל היום" הוא עיתון מסחרי, שבדומה לעיתונים מסחריים אחרים, מונחת בבסיסו השקפת עולם מסוימת, במקרה שלנו השקפת עולם ימנית. עם זאת, על הכותבים בו נמנים גם בעלי דעות אחרות, ובהם, בין היתר, מר יוסי ביילין, לשעבר שר המשפטים, איש יוזמת ג'נבה ומפלגת העבודה ואחרים. בין הכותבים הקבועים בעיתון ניתן למצוא גם מבקרים של ראש הממשלה ובהם מר דן מרגלית, מר מרדכי גילת ואחרים.

16. בעשורים הראשונים לאחר קום המדינה העיתונות הישראלית התאפיינה בעיתונים מפלגתיים. "דבר" היה העיתון של מפלגת השלטון - מפאי, "הירדן" ו "המשקיף" היו עיתונים של התנועה הרוויזיוניסטית של ז'בוטינסקי, "חרות" היה (עד סוף 1965) עיתונה של תנועת החרות, ומאוחר יותר, לאחר הקמת גח"ל, הוקם העיתון "היום". "הצופה" היה העיתון של תנועת המזרחי ו "על המשמר" היה העיתון של תנועת השומר הצעיר. העיתונים המפלגתיים לא היו למטרות רווח.

17. עם הזמן הלכה העיתונות המפלגתית ונעלמה כמעט לחלוטין ואת מקומה תפסו עיתונים מסחריים המחויבים לחופש הביטוי, לזכות הציבור לדעת, להוגנות ולפרסום מקצועי של ידיעות ודעות.

18. לתנועת הליכוד וליו"ר תנועת הליכוד וראש הממשלה מר בנימין נתניהו, אין ולא היה כל קשר של שליטה או קשר ארגוני כלשהו, מכל מן וסוג שהוא, עם "ישראל היום" או עם מערכת העיתון או עם עיתונאים הכותבים בו, שהיה בו או שיש בו כדי להשפיע על שיקולי העריכה של העיתון או על תכניו או על הקמתו, היווסדו או על ניהולו השוטף.

19. הקשרים שיש לתנועת הליכוד וליו"ר הליכוד, מר בנימין נתניהו עם "ישראל היום" הם קשרים רגילים הקיימים בין הליכוד כמפלגה פוליטית המיוצגת בכנסת ושהעומד בראשה, מר בנימין נתניהו מכהן כראש הממשלה לבין עיתונאים ואמצעי תקשורת אחרים המסקרים את הפעילות הפוליטית של המפלגות בכנסת ובממשלה. קשרים אלה, המתקיימים בין כל המפלגות במדינה לבין אמצעי התקשורת, נועדו להגשים את זכותם החשובה של האזרחים לדעת מה מעשיהם של הרשות המחוקקת וחבריה ושל הרשות המבצעת וחבריה. ראוי להדגיש, כי חלק מחברי הכנסת של הליכוד הצביעו בכנסת בעד הצעות חוק, שעל פי הפרסומים בתקשורת, לא התאימו לאינטרסים של "ישראל היום", אלא דווקא לאינטרסים של עיתונים אחרים.

20. ליו"ר תנועת הליכוד וראש הממשלה, מר בנימין נתניהו ולרעייתו יש, אמנם, קשרי ידידות חמים עם מר שלדון אדלסון ורעייתו מרים, אולם מדובר במערכת יחסים הדומה לזו ששררה בין כל מנהיגי מדינת ישראל לדורותיהם לבין מנהיגים יהודים מהתפוצות - מערכות יחסים שתרמו רבות להגברת הזיקה של יהודי התפוצות למדינת ישראל ולמעמדה של ישראל בעולם.

21. אכן, בלשכתו של ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו כיהן בעבר בתפקיד ראש הצוות עובד בכיר לשעבר בעיתון "ישראל היום" ואולם, העסקתו אינה מעידה על קיומה של זיקה מיוחדת מעבר לזאת שתוארה לעיל, בין ראש הממשלה ל "ישראל היום". בלשכה הועסקו עובדים בכירים שהיה להם רקע מתחום התקשורת, ביניהם עיתונאים בכירים בעיתונים יומיים שונים, כמו למשל, איתן הבר, שכיהן כראש לשכתו של ראש הממשלה המנוח יצחק רבין ז"ל, העיתונאי יועז הנדל, איש ידיעות אחרונות, שכיהן כראש אגף תקשורת תחת ראש הממשלה בנימין נתניהו, מר ניר חפץ איש ידיעות אחרונות שכיהן תחת ראש הממשלה נתניהו באותו תפקיד ועיתונאים אחרים.

22. החל מימיה הראשונים, עסקה העיתונות בכל העולם בעיקר בפוליטיקה ובמפלגות ואך טבעי הוא שעיתונאים רבים בחרו לעסוק בפוליטיקה ממש ואכן עיתונאים רבים כיהנו בכנסת וחלקם כשרים בממשלה, כמו למשל, יוסף (טומי) לפיד ז"ל, ח"כ יאיר לפיד, ח"כ שלי יחימוביץ, ח"כ מיקי רוזנטל, ח"כ לשעבר דניאל בן סימון ורבים אחרים.

התשתית הנורמטיבית

23. חופש העיתונות הוא אחד מחירויות היסוד של האזרח במדינה הדמוקרטית, שנועד להבטיח זרימה שוטפת של מידע לאזרחים בכל תחומי החיים במדינה והמבטיח קיומה של במה ציבורית להחלפתן של דעות בתחומים שונים.

24. כוחם של האזרחים במדינה הדמוקרטית הוא "בידיעה". הידיעה מעניקה לאזרחים ביטחון, כי הממשל המנהל את הקהילה שאליה הם משתייכים מנהל אותו בהתאם לחוק וכי הוא מקיים את חובותיו כלפיהם ושומר על זכויות היסוד המוקנות להם כבני אדם. תומאס ג'פרסון מהאבות המייסדים של ארה"ב היטיב לבטא את מעמדו של חופש העיתונות באומרו, כי:

"חירותנו תלויה בחופש העיתונות ואם חופש זה יוגבל לא נוכל להתקיים"

לג'פרסון מיוחסת גם האימרה האלמותית:

"לו הייתי נאלץ לבחור בין מדינה שיש בה ממשלה ואין בה עיתונות, לבין מדינה שיש בה עיתונות ואין בה ממשלה הייתי בוחר באפשרות השנייה"

25. חופש העיתונות, שהוא אחד מביטוייה של חופש הביטוי, אינו מעוגן בחקיקה הישראלית, אלא בפסיקה של בית המשפט העליון שקבע, כי הגבלתו של חופש העיתונות תיעשה בנסיבות חריגות במיוחד בהן יש להעדיף את ההגנה על זכויות חשובות אחרות, כמו למשל, הזכות לפרטיות, הזכות של אדם לשמו הטוב ועוד זכויות אחרות. (ראו בג"ץ 7/52, 87/53 חברת קול העם נ' שר הפנים)

26. פקודת העיתונות משנת 1933 מגדירה מהו עיתון ובסעיף 4 לפקודה נקבע, כי הדפסה או הוצאה לאור של עיתון טעונה רישיון. סעיף 6 לפקודה מעניק לשר הפנים סמכות לבטל רישיון שניתן לעיתון ולסגור עיתון. עיתונים ועיתונאים מאוגדים במועצת העיתונות בישראל שהיא גוף וולונטרי, שמחויב לשמירה על כללי האתיקה החלים על כלי התקשורת, והאוכף כללים אלה. מועצת העיתונות אחראית על השמירה על עיתונות חופשית, חופש המידע, חופש הביטוי וחופש הבעת הדעה ולכך שהעיתונים יציגו לציבור שרות מקצועי ופרסום מדויק, הוגן ואחראי של ידיעות ודעות.

27. היקף ההגבלה של חופש העיתונות בחוק הבחירות הינו מצומצם. החוק מטיל הגבלות על מודעות של תעמולת בחירות המתפרסמות על ידי המפלגות בעיתונים ועל תשדירי בחירות המתפרסמים על ידי המפלגות ברדיו ובטלוויזיה. יושבי ראש ועדות הבחירות הרחיבו את תחולתן של חלק מההגבלות גם על פרסום מודעות באינטרנט.

28. סעיף 5 לחוק הבחירות אוסר על קיומה של תעמולת בחירות בשידורי רדיו וטלוויזיה והוא מורה, כי:

5" (א) על אף האמור בכל דין אחר, בשידורי רדיו או טלוויזיה -

(1) לא תהא תעמולת בחירות בתקופת 60 הימים שלפני הבחירות..."

סעיף 10 (ב) לחוק מטיל על מפלגות הגבלות על פרסום מודעות בעיתונים וזאת לשונו:

10" (א) לא תהא תעמולת בחירות באמצעות מודעות מודפסות המוצגות ברבים, אלא בהגבלות אלה: ...

(ב) לא תהא תעמולת בחירות באמצעות מודעות מודפסות המתפרסמות בעיתונים יומיים, בשבועונים או בירחונים, אלא בהגבלות אלה:
(1) מודעה לא תהא גדולה מ-40 אינץ';

(2) (בוטלה);

(3) לא תפורסם יותר ממודעה אחת ביום מטעם כל מפלגה בעתון אחד;

(4) לא תפרסם מפלגה יותר מ-10,000 אינץ' בסך הכל במשך שלושת החדשים שלפני יום הבחירות. הוראה זו לא תחול בבחירות לכלל הרשויות המקומיות;

(5) המודעה תישא את שמו ומענו של האדם האחראי להזמנתה, ואם פעל אותו אדם מטעם סיעה, רשימת מועמדים, מועמד כאמור בסעיף קטן (א)(3) או גוף אחר, תישא המודעה את שם הסיעה, רשימת המועמדים, המועמד או הגוף כאמור, או את האות או הכינוי של הסיעה או של רשימת המועמדים

29. חוק הבחירות אינו מטיל הגבלה כלשהי על תוכנם של יצירות עיתונאיות, הכוונה לכתבות, ידיעות, תחקירים או דעות הנכתבות על ידי עיתונאים ופובליציסטים והמתפרסמות בעיתונות הכתובה והדיגיטאלית ולא בכדי. היצירה העיתונאית, אינה אמורה לדעוך במהלך מערכת הבחירות לכנסת, אלא נהפוך הוא, עליה להתעצם, שכן חשיבותו של המידע החדשותי והדעות השונות המוצגות בפני האזרחים אמורה לסייע לבוחרים לקיים הליך קוגניטיבי, שבמהלכו הם מגבשים את עמדתם בעד איזו מפלגה יצביעו בבחירות.

30. ההלכה בעניין זה סוכמה על ידי כבוד השופט סלים ג'זבראן, יו"ר ועדת הבחירות המרכזית בתר"מ 16/20 לאמור:

"27 עיתונים מקומיים - לא מצאתי כי במקרה דנן מדובר בתעמולה אסורה, כידוע, עד למועדים הקבועים בחוק הבחירות, לא חובה מכוח חוק זה על עיתון לפרסם מודעות באופן שיווני, רק לאחר המועדים הקבועים בחוק הבחירות (60 ימים ו-90 ימים, כתלות בסוגיה הנדונה), ניתן לבחון האם העיתונות עומדת בחובותיה על פי החוק. יזכר בהקשר זה כי המגבלות על תעמולת בחירות בידיעות חדשותיות בעיתונות, מדודות יותר. זאת בשם חופש

הביטוי הפוליטי וחופש העיתונות (ראו: בג"ץ 236/13 עוצמה לישראל נ' יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת (15.1.2013) (להלן: "פרשת עוצמה לישראל"): תב"כ 2/19 פרנקנטלר נ' עוצמה לישראל (12.12.2012), ה'ופס א' רובינשטיין) (להלן: "עניין פרנקנטלר")

"בהקשר זה, אף אם אניח כי ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית סמכות להכריע בנוגע לתעמולת בחירות טרם התקופות האמורות לרבות המדיומים תקשורתיים שאינם מנויים במישרין בחוק הבחירות, וזאת לשם הגשמת תכליתו (ראו והשוו: פרשת עוצמה לישראל: עניין פרנקנטלר), הרי שסמכות זו יש להפעיל במשורה. זאת רק מקום בו הוכחה זיקה ברורה וממשית בין המדיום התקשורתי לבין מתמודד זה או אחר, באפון שפוגע בצורה ממשית בשוויון בין המתמודדים"

באותו עניין נקבע גם בתר"מ 64/20 מפי כבוד השופטת אסתר חיות, מ"מ יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת לאמור:

"סעיף 10 (ב) לחוק הבחירות קובע מגבלות על מודעות המתפרסמות בעיתונים אך פרט לאיסור זה, אין בחוק הבחירות הגבלה בנוגע לפרסום ידיעות מוחשיות בעיתונים. לעומת זאת הוטלו מגבלות בהקשר זה על תעמולה ברדיו ובטלוויזיה בתקופת 60 הימים קודם למועד הבחירות (ראו סעיף 5 לחוק הבחירות: תב"כ 10/16 קשב נ' ערוץ 7 (30.12.2006), השופט מ' חשין: תב"כ 17/17 רשימת הליכוד נ' הרשות השנייה (23.3.2006), השופטת ד' ביניש). נראה כי המחוקק בחר שלא להטיל מגבלות דומות לגבי עיתונים, על מנת לאזן בין הצורך לשמור על טוהר הבחירות ועיקרון השוויון בבחירות ובין חופש העיתונות וזכות הציבור לקבל מידע חדשותי. (ההדגשה בקו אינה במקור)

עם זאת אין לשלול את האפשרות כי צו המונע תעמולת בחירות אסורה בעיתונים יוצא מקום שמדובר בתעמולה בהיקף גדול והוכחה זיקה ממשית בין העיתון לבין הנהגה מהפרסומים (השוו להחלטותיו של חברי השופט ס' ג'ובראן: תר"מ 16/20 קונינסקי נ' אלדד (23.6.2013): תר"מ 56/20 דהרי נ' לוי (8.8.2013). במקרה דנן, העותר לא הציג ולו ראשית ראיה לזיקה בין המשיב ו לבין העיתון "כל אלאנאס" ובנוסף המשיבה 3 טענה (ותמכה טענה זו בתצהיר), כי לא נעשה כל שימוש במשאבי ציבור לטובת הפרסומים הנטענים" (שם עמודים 5 ו-6).

31. חוק הבחירות, שצמצם את תחולתו אך ורק לשידורי תעמולה ברדיו ובטלוויזיה ולמודעות המתפרסמות על ידי המפלגות בעיתונים, אינו מגדיר את הביטוי "תעמולת בחירות". בית המשפט העליון נדרש לפרשנותו של ביטוי זה שעה שהתבקש לדון בהיקף תחולתו של סעיף 5 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), הדן בהגבלות על תעמולת בחירות בשידורי רדיו וטלוויזיה, אשר קובע בין היתר, כי "לא תהא תעמולת בחירות בתקופת 60 הימים שלפני הבחירות".

32. פסק הדין המנחה לגבי הפרשנות של הביטוי "תעמולת בחירות" הוא עניין זוילי, בו נקבע, כי:

"... תעמולת בחירות הינה רק אותו ביטוי שהאפקט שלו הוא בהשפעתו על הבוחר ושאינו לו אפקט דומיננטי אחר..." (ראה בג"ץ 869/92 ניסים זוילי נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה- שלוש עשרה, פ"ד מו(2))

בבג"ץ זוילי מביא הנשיא דאז (ברק) בהסכמה את דבריו של כב' השופט (כתארו אז) שמגר, בכהונתו כיו"ר ועדת הבחירות המרכזית, בעניין סרור:

"... אכן האיזון הראוי בין הערכים המתחרים מחייב כי הדיבור 'תעמולת בחירות' יכלול אותו שידור אשר פועלו הוא בשיכנוע ובהשפעה על הכרעת הבוחר, ולא שידור שהאפקט שלו הוא אחר (כגון: אמנותי, חדשותי, דתי) גם אם השפעות הלוואי שלו הם בהשפעה (עקיפה) על הבוחר. עמד על כך הנשיא השופט שמגר - תוך התייחסות לסעיף 8 לחוק דרכי תעמולה, האוסר על ליווי תעמולת בחירות בתוכנית בידור באומרו 'סעיף 8 אינו דן בכל אירוע, ממנו יכולה לנבוע בעקיפין השפעה על שיקולו של הבוחר, אלא בתעמולה, הנראית בתור שכזאת בעיני האדם הסביר (תר"מ 1/83 [23 עמ' 28])" (זוילי, פסקה 20)

33. קביעה דומה בשאלה מהי "תעמולת בחירות" מצויה גם בעניין שמאי בו נקבע:

"'תעמולה' עניינה ביטוי, אשר האפקט הדומיננטי שלו - ברמת הסתברות של אפשרות ממשית או ודאות קרובה - הוא בהשפעה על הצופה, ושאינו לו אפקט דומיננטי אחר, כגון אמנותי או חדשותי..." (ראה בג"ץ 7012/93 ח"כ יעקב שמאי נ' הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, פ"ד מח(3) 25)

המקרה שלפנינו

34. כפי שכבר אמרנו, לליכוד ולמר בנימין נתניהו, יו"ר הליכוד וראש ממשלת ישראל, אין ולא הייתה זיקה כלשהי שהיה בה כדי להשפיע על עריכת התוכן בעיתון "ישראל היום" ועל התכנים המתפרסמים בו. העותר לא הביא ראיה כלשהי לביסוס טענותיו בדבר מעורבותם של הליכוד או של מר בנימין נתניהו במינויים של בכירים במערכת העיתון "ישראל היום" לבד מכמה קטעי עיתונות, שאין להן כל ערך ראייתי.

35. היצירה העיתונאית יכולה לבוא לידי ביטוי בכמה אופנים מרכזיים: כתבה חדשותית, מאמר על נושא מסוים, דעה פובליציסטית, מחקר וכן צילום וקריקטורה. אף לא אחד מאלה הינו בגדר "מודעה", שעליה חל סעיף 10(ב) לחוק הבחירות.

36. עיון מעמיק בכתב העתירה וניתוח הדוגמאות המובאות בה של פרסומים עיתונאיים ב "ישראל היום" מראה בבירור, כי מדובר בפרסומים המתארים את המציאות הישראלית, כפי שהיא נתפסת בעיני הכותבים ברוב הגינותם וביושרם המקצועי.

37. נקודת המוצא של העותר, המגדיר את הפרסומים שהביא בעתירתו כ "תעמולת בחירות" אסורה רק משום שהוא ועוד כמה עיתונאים ואנשי תקשורת סבורים, כי התיאור של המציאות הישראלית כוללת רק אמת עיתונאית אחת בלבד - שלהם כמובן - הינה מוטעית.
38. "ישראל היום" יוצא לאור כל יום, מזה שמונה שנים ברציפות, כדי להביא לציבור קוראיו חדשות בכל תחומי ההווה הישראלית ולא כדי לשכנע אותם או להשפיע עליהם להצביע בבחירות בעד מועמד כזה או אחר. "האפקט הדומיננטי", של הפרסומים "בישראל היום", לאורך כל השנים, היה פרסום חדשות ודעות והוא נעשה במסגרת חופש העיתונות של העיתון.
39. למעלה מן הצורך ראוי להדגיש, כי הפרסומים שהביא העותר, שרובם הופיעו בעיתון לפני חודשים ואף לפני שנים רבות, אינם יכולים להיות "אפקטיביים" במובן ההלכתי של הביטוי ביחס לבוחרים שאמורים להצביע בבחירות הקרובות לכנסת ה-20, שכן גם אם נניח כי הם נחשפו לאותם פרסומים, שלדעתנו אין בהם תעמולת בחירות, הרי שהחשיפה התרחשה זמן רב מאוד לפני הבחירות לכנסת ה-20.
40. עם כל הכבוד, העותר לא הצביע על יצירות עיתונאיות שהתפרסמו בעיתון - על כתבות או מאמרים, שקורא סביר - ואין הכוונה לעותר שהינו עורך דין במקצועו - היה רואה בהן תעמולת בחירות.
41. עצם ההזדקקות של העותר לחוות דעת של מומחית לתקשורת, המתפרשת על פני 36 עמודים שלכל הדעות, אינה עונה להגדרה של קורא עיתון סביר, שברוב הגינותה העידה בחוות דעתה, כי היא נכתבה, בין היתר, בהסתמך על תיאוריות המבוססות על מחקר אקדמי בתחום התקשורת, הפילוסופיה והסוציולוגיה ביחס לעיתונות, מעידה על כך שהפרסומים, שהובאו על ידי העותר, אינם נתפסים על ידי קורא סביר כתעמולת בחירות.
42. למעלה מן הצורך, יבקשו המשיבים להתייחס בקצרה לטענתו של העותר, לפיה "לישראל היום" אין מודל כלכלי משום שהוא מחולק בחינם. על פי הפרסומים בתקשורת ל "ישראל היום" יש מודל עסקי שמבוסס על הכנסות מפרסום מודעות ואולם ראוי להדגיש, כי מאז שהופיע העיתון המודרני הראשון בתחילת המאה ה-19, נאבקו העיתונאים המסחריים על קיומם הכלכלי במיוחד משום שהתפוצה של כל עיתון, במיוחד בראשית דרכו, לא הייתה המונית. בהיסטוריה של העיתונות ידועה "מהפכת הפני" שהחלה בשנת 1833, שבה החל המנהג למכור עיתון תמורת פני אחד, כדי שהעיתון יהיה נגיש להמונים.
43. טענותיו של העותר לגבי הפרות, לכאורה, של חוק מימון מפלגות, תשל"ג - 1973, שלדעתנו לא הוכחו אף לא לכאורה, אינן בתחום סמכותה של ועדת הבחירות המרכזית הנכבדה, אלא בתחום סמכותו של מבקר המדינה, מכוח הוראותיו של חוק המפלגות התשנ"ב - 1992 וחוק מימון מפלגות, התשל"ג - 1973.

סיכום

44. מי שמשווה את "ישראל היום" לעיתון הרוסי "פראבדה", אינו מבחין בין "ישראל היום" שהוא עיתון מסחרי, שיש לו תפיסת עולם פוליטית, המתפרסם במדינה דמוקרטית, שיש בה חופש ביטוי וחופש עיתונות ועיתונים מסחריים רבים לבין "פראבדה" - עיתון שהיה שופר של המפלגה הקומוניסטית בברית המועצות, שהייתה המפלגה היחידה במדינה, שהתפרסם בברית המועצות, בימים שלא היה קיים בה חופש ביטוי וחופש עיתונות.

45. לתגובה זו מצורף תצהיר התומך בעובדות הנטענות בה.

46. לאור האמור לעיל, מתבקש בזה כבוד יושב ראש ועדת הבחירות לדחות את העתירה.

אבי הלוי, ער"ד

ב"כ המשיבים 1 ו- 2

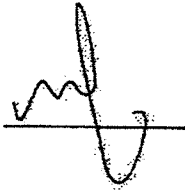
נספח 4

תצהיר של מר שלמה פילבר

תצהיר

אני הח"מ, שלמה פילבר ת.ז. 58280371 לאחר שהזהרתי, כי עלי לומר את האמת וכי אם לא אעשה כן, אחיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

1. אני עושה תצהירי זה בתמיכה לתגובת המשיבים 1 ו-2 - בתב"כ 16/20
2. אני מכתן בתפקיד מנהל מטה הבחירות של המשיבות 1 ו-2 ומוסמן ליתן תצהיר זה מטעמה.
3. העובדות הנכללות בתשובה הינן אמת לפי מיטב ידיעתי ואמנותי.
4. זה שמי הזאת והאמת ותוכן תצהירי דלעיל אמת.

אישור

הריני מאשר בזאת, כי ביום 15.2.15 הופיע בפני ניבה הלוי ע"ד, מר שלמה פילבר המוכר לי אישית, ולאחר שהזהרתי, כי עליו להצהיר את האמת וכי אם לא יעשה כן, יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את נכונות ההצהרה דלעיל והתם עליה בפני.

ניבה הלוי

ע"ד

ניבה הלוי, עורכת דין
רשיון מס' 66558
כילו 70, תל-אביב

נספח 5

החלטת כבי' השופט מינץ מיום 26.7.2016

**בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ**

26 יולי 2016

עת"מ 28606-09-15

בעניין: 1. רביב דרוקר
2. חדשות 10 בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד יונתן ברמן, אודי אדלשטיין
העותרים

- נ ג ד -

1. הממונה על יישום חוק חופש המידע
במשרד ראש הממשלה
2. בנימין נתניהו, ראש הממשלה
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
ע"י עו"ד אחוה ברמן
3. עמוס רגב
4. שלדון אדלסון
ע"י ב"כ עוה"ד א. קלגסבלד, אמיר שרגא,
מתן גרינגר
המשיבים
המבקשים/המתנגדים

חקיקה שאווכרה:

חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998: סע' 9, 9(א)(3), 9(ב)(1), 13, 17(ג), 17(ד)
חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981: סע' 2, 23א, 23ב, 35

מיני-רציו:

* ביהמ"ש קובע כי אין מקום לחשוף מידע הנוגע לשיחות הטלפון שהתקיימו בין ראש הממשלה לבין בעל עיתון "ישראל היום" ועורכו הראשי, זאת בשים לב להבדל הניכר בין מעמד הפרטי או הציבורי או המעין ציבורי של האחרונים לבין זה של ראש הממשלה. נקבע בין היתר, כי תדירות שיחותיו של אדם עם חבריו נכלל במסגרת מעגל פרטיותו של אדם מן השורה המנהל קשרים חברתיים פרטיים כחלק ממסגרת חייו האישיים והפרטיים. לפיכך, ראוי להגן על פרטיותם של אנשים פרטיים המקיימים שיחות עם רעיהם שאינם מעוניינים כי יחשפו מספר הפעמים שהם שוחחו או ניסו לשוחח עמם.

* משפט מינהלי – חופש המידע – גילוי מידע

* משפט מינהלי – חופש המידע – פגיעה בפרטיות

עתירה כנגד החלטת הממונה על יישום חוק חופש המידע, במשרד ראש הממשלה שלא למסור לעותרים פרטי מידע הנוגעים לשיחות הטלפון שהתקיימו בין ראש הממשלה לבין בעל עיתון "ישראל היום", מר שלדון אדלסון ועורכו הראשי, מר עמוס רגב (להלן: המתנגדים), במשך שלוש שנים שקדמו ליום 11.2.12. בעתירה התבקש תיעוד השיחות ביומן לשכת ראש הממשלה ובכלל זה פרטים אודות תאריך כל שיחה; שעת השיחה; ומשך השיחה. העותרים טענו כי הענות לעתירה תאפשר לציבור לבחון לאשורה את שאלת קיומה של זיקה בין ראש הממשלה לבין עיתון "ישראל היום". יצוין כי לפני כ-8 חודשים העתירה התקבלה (להלן: פסה"ד הראשון), אולם ביהמ"ש העליון החזיר את הדיון לבימ"ש זה כדי שעמדתם של המתנגדים תישמע לפני ביהמ"ש וזאת לפי הקבוע בסעיף 17(ג) לחוק חופש המידע.

ביהמ"ש לעניינים מנהלים דחה את העתירה מהטעמים הבאים:

ראשית, לא נמצא לשנות מהמסקנות שבפסה"ד הראשון בכל הנוגע לפרטיותו של ראש הממשלה שבשקלול הכולל העניין הציבורי שבגילוי המידע אודותיו גובר על הטעם שבדחיית הבקשה לקבלת המידע. לפיכך נדרש ביהמ"ש לטיעוני הצדדים רק בכל הנוגע לפרטיותם של המתנגדים.

החריג הקבוע בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע, הקובע כי רשות ציבורית לא תמסור מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין. השאלה הראשונה הדורשת ברור היא: האם לאור עמדת המתנגדים – כי בינם לבין ראש הממשלה קיימת מערכת יחסים חברית, פרטית ואישית ואין למסור את המידע המבוקש בשל פגיעה בפרטיותם – אכן מדובר ב"ענייני הפרטיים" של אדם, הנכללים בגדרי החריג הקבוע בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע? בהקשר זה ביהמ"ש מצייין כי השאלה אם מדובר ב"ענייני הפרטיים" של אדם נגזרת במידה רבה גם מנסיבות הדברים והקשרם, והיא גם עשויה לחול באופן שונה במעגלים חברתיים שונים. מבלי להידרש לטענת העותרים בדבר היות עיתון "ישראל היום" גוף "דו-מהותי", הרי שלא יכולה להיות מחלוקת כי פרטיותם של אנשים פרטיים, כמו גם אישי ציבור ואנשי תקשורת, ראויה להיבחן בקנה מידה שונה מזה שייבחן עניינו ה"פרטי" של ראש הממשלה. בענייננו, ביהמ"ש שוכנע כי המידע בדבר מועדי השיחות שהתקיימו בין המתנגדים לבין ראש הממשלה נכלל בגדר "ענייני הפרטיים" של אדם והינו בגדר מידע אשר עשוי להביא לפגיעה בפרטיות המתנגדים. גם אם נחשף מידע מסוים מיוזמתם ומרצונם של המתנגדים אודות קשריהם עם ראש הממשלה, אין בכך כדי לפגוע בזכותם להתנגד למסירת מידע אחר אשר עשוי לחדור את מעטה פרטיותם.

ברם, לפי הוראות סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, גם אם נמצא שמדובר במידע אשר לפי סעיף 9 לחוק אין למסרו, עדיין נתונה לביהמ"ש הסמכות להורות על מסירת המידע, אם מצא כי העניין הציבורי במסירת המידע גובר על הטעמים שלא לגלותו. בנסיבות מקרה זה, ביהמ"ש לא שוכנע כי העניין הציבורי העומד בבסיס הבקשה לקבלת המידע גובר על פני זכותם לפרטיות של המתנגדים. תדירות שיחותיו של אדם עם חבריו נכלל במסגרת מעגל פרטיותו של אדם מן השורה המנהל קשרים חברתיים פרטיים כחלק ממסגרת חייו האישיים והפרטיים. לפיכך, ראוי להגן על פרטיותם של אנשים פרטיים המקיימים שיחות עם רעיהם שאינם מעוניינים כי יחשפו מספר הפעמים שהם שוחחו או ניסו לשוחח עמם. בשים לב אפוא להבדל הניכר בין מעמדם הפרטי או הציבורי או המעיין ציבורי של המתנגדים לבין זה של ראש הממשלה שפרטיותו כאמור נבחנה כנפרד, אין מקום לחשוף את המידע המבוקש.

נוכח תוצאה זו, ביהמ"ש נדרש אך בקצרה לייתר טעמי ההתנגדות שהעלו המתנגדים. בין היתר צוין שהמתנגדים מנועים מלטעון לקיומו של חיסיון עיתונאי שעה שעמדו על כך שבינם לבין ראש הממשלה קיימת מערכת יחסים חברית, פרטית ואישית שהמידע המבוקש אודותיה חוסה בצל הגנת הפרטיות. המתנגדים מנועים מלטעון טענה משפטית הנשענת על רובד עובדתי המוכחש על ידם.

פסק דין

הרקע לעתירה

1. נושא העתירה, הרקע לה וטענות הצדדים פורטו בהרחבה במסגרת פסק הדין שניתן ביום 2.12.15 (להלן: "פסק הדין הראשון"). לפיכך פטור אני מלחזור ולפרטם שנית במסגרת זו. אומר רק בקצרה כי המדובר בעתירה כנגד החלטת הממונה על יישום חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע" או "החוק") במשרד ראש הממשלה שלא למסור לעותרים פרטי מידע הנוגעים לשיחות הטלפון שהתקיימו בין ראש הממשלה לבין בעל עיתון "ישראל היום", מר שלדון אדלסון ועורכו הראשי, מר עמוס רגב, במשך שלוש שנים שקדמו ליום 11.2.12. בעתירה התבקש תיעוד השיחות ביומן לשכת ראש הממשלה ובכלל זה פרטים אודות תאריך כל שיחה; שעת השיחה; ומשך השיחה.

2. העותר, אשר ערך במסגרת תפקידו ב"ערוץ 10" (מיסודה של עותרת 2) תחקיר אודות הזיקה בין עיתון "ישראל היום" לבין ראש הממשלה, טען כי במוקדים ציבוריים שונים מתקיים דיון ציבורי חשוב בטענה שלפיה "ישראל היום" הוא עיתון ששם לעצמו מטרה לשרת את ראש הממשלה. לטענתו, חשיפת תיעוד מועדי השיחות בין ראש הממשלה לבין בעל העיתון ועורכו הראשי, תאפשר לציבור לבחון לאשורה את שאלת קיומה של זיקה בין ראש הממשלה לבין עיתון "ישראל היום".

3. בפסק הדין נקבע כי בזיקה לסעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הפרטיות"), הקובע כי פגיעה בפרטיות משמעה בין היתר "שימוש בידעה על ענייניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה", בדרך כלל המידע המבוקש נכנס לגדרם של אותם עניינים, ועל כן חל החריג הקבוע בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע, הקובע כי רשות ציבורית לא תמסור מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין. יחד עם זאת, כאשר מדובר ב"איש ציבור", כדוגמת ראש הממשלה, יתכן וגם מידע הנוגע למעגליו החברתיים חורג מגדר עניינים "פרטיים" וכי המידע המבוקש נכלל בתחום ה"אפור" של "עניינים פרטיים" המוחרגים בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע. בהתאם לכך נקבע כי המידע בא בגדר מידע אשר יש לגלותו לאור הוראות סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, לפיו בית המשפט רשאי להורות על מתן המידע המבוקש אם לדעתו העניין הציבורי בגילוי המידע עדיף וגובר על הטעם לדחיית הבקשה לקבלת המידע, ובלבד שגילוי המידע אינו אסור על פי דין. יחד עם זאת נקבע כי טרם חשיפת המידע על המשיבה לפעול

לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע ולהודיע למר אדלסון ולמר רגב על תוצאות העתירה ועל זכותם להתנגד למסירת המידע.

4. לאחר מתן פסק הדין הראשון, ביום 21.12.15 פנו מר אדלסון ומר רגב בעתירה משלהם (עת"מ 44200-12-15) [פורסם בנבו] לביטול פסק הדין תוך שהם הביעו התנגדות נחרצת למתן המידע לעותרים. גם בעתירה זו ניתן פסק דין ביום 30.12.15 ובו נקבע כי מבלי לקבוע עמדה באשר לדרך הדיונית שנבחרה של הגשת עתירה חדשה לעומת הגשת בקשה לביטול פסק דין במסגרת עתירה קיימת, הרי שבפסק הדין נקבע מפורשות כי עמדתם של מר אדלסון ומר רגב תישמע לאחר קיום הליך לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע. לכן ברור כי לאחר קבלת עמדתם של מר אדלסון ומר רגב, על המשיבים לשקול את עמדתם מחדש בהתחשב בעמדת מר אדלסון ומר רגב ואם עמדה זו לא תהיה מקובלת עליהם, זכויותיהם שמורות להם לפעול כראות עיניהם. לפיכך, העתירה נדחתה על הסף.

5. המשיבים ערערו על פסק הדין הראשון ומר אדלסון ומר רגב (אשר ייקראו להלן לשם קיצור: "המתנגדים") ערערו על פסק הדין בעתירה השנייה מיום 30.12.15 שמטרתה הייתה כאמור ביטול פסק הדין הראשון. בית המשפט העליון החזיר את הדיון לבית משפט זה כדי שעמדתם של המתנגדים תישמע לפני בית המשפט וזאת לפי הקבוע בסעיף 17(ג) לחוק חופש המידע. נקבע כי המתנגדים יוכלו להגיש כתב טענות מלווה בתצהיר תוך זמן קצוב ולאחר מכן בית משפט זה יפעל על פי שיקול דעתו, וינתן פסק דין חדש לאחר שתיתן הדעת לטענות כל הצדדים.

6. בהתאם לאמור, וכדי שהדיון לא יימצא חסר, ראיתי לנכון לאפשר לכל הצדדים להגיש את טיעוניהם בכתב, ואף אפשרתי למתנגדים להגיב על טיעוני העותרים והתקיים דיון בו הצדדים השמיעו את טיעוניהם בעל-פה.

תמצית טענות הצדדים

7. המתנגדים מיקדו את התנגדותם למסירת המידע בשלושה היבטים עיקריים. ראשית, נטען כי המידע המבוקש הוא מידע פרטי שלהם ומסירתו מהווה פגיעה בפרטיותם. המתנגדים תיארו כי קיימת בינם לבין ראש הממשלה מערכת יחסים חברית ארוכת שנים ועמדו על כך שלא היה ביניהם כל קשר עסקי או מקצועי. שיחותיהם הן שיחות פרטיות בין חברים ואינן נוגעות לעבודתו המיניסטריאלית של ראש הממשלה. גם הקמת עיתון "ישראל היום" לא הביאה לשינוי באופי היחסים ביניהם ותדירות הפגישות והשיחות ביניהם נותרה כשהייתה. להבדיל מראש הממשלה,

המתנגדים הם אנשים פרטיים. זהות חבריו של אדם וקשריו החברתיים הם ענייניו הפרטיים, ולכן גם תדירות, מועד ומשך שיחותיהם עם ראש הממשלה הוא עניינם הפרטי. המידע המבוקש אף מצוי ב"גרעין הקשה" של הזכות לפרטיות, אשר לא ניתן למסרו בהתאם להוראות חוק הגנת הפרטיות. גם איזון האינטרסים בין "העניין הציבורי בגילוי המידע" אינו מצדיק פגיעה בפרטיותם, כאשר המידע שחשיפתו מבוקשת לא יתרום דבר לבירור השאלות המעוררות עניין ציבורי כטענת העותרים. גם לא הוצגה כל ראיה להוכחת הטענה כי ראש הממשלה עומד מאחורי תכני "ישראל היום" וכי הוא ה"עורך בפועל" של העיתון.

במסגרת זו נטען כי מר אדלסון אינו איש תקשורת, הוא אינו מעורב כלל בניהול העיתון "ישראל היום" ובוודאי אינו מעורב בתכני העיתון, ועל כן על אחת כמה וכמה שבעניינו אין כל בסיס לטענה כי קיים עניין ציבורי בגילוי מועדי השיחות שהתקיימו בינו לבין ראש הממשלה.

8. שנית, נטען כי אין לחשוף את המידע בשל קיומו של חסיון עיתונאי. לטענת המתנגדים, אם הטענות ביסוד העתירה נכונות, היינו אם מסירת המידע תאפשר לקשור בין תכנים שהתפרסמו בעיתון לבין איש ציבור, הרי שמדובר במידע החסוי בחסיון עיתונאי, שכן גילוי עלול לחשוף זהותו של מקור.

9. שלישית, טענו המתנגדים כי אין לאפשר את מסירת המידע מטעמים של מניעת שיבוש תפקודה התקין של הרשות ומניעת פגיעה בהמשך קבלת המידע. זאת מכיוון שמסירת המידע, אשר נאסף על ידי לשכת ראש הממשלה באופן וולנטרי, תביא לכך שהמידע יפסיק להיאסף בעוד שקיים אינטרס ציבורי רב משקל לכך שיישמר תיעוד שיחותיו של ראש הממשלה.

10. מנגד, העותרים טענו כי אין לשעות לטענות המתנגדים, ויש להורות על מסירת המידע נוכח העניין הציבורי המובהק הקיים בחשיפת קשרי הגומלין שבין ראש הממשלה לבין המתנגדים ולעיתון "ישראל היום". כאשר לטענת המתנגדים בדבר פגיעה בפרטיותם, הרי שהמידע המבוקש אינו חושף מידע הנוגע לחברות האישיות השוררת בינם לבין ראש הממשלה מעבר לזה שכבר פורט על ידם. זאת שעה שהמתנגדים עצמם פירטו בכתב טענותיהם מידע אישי מפורט יותר מזה שניתן להסיק, אם בכלל, מקבלת תיעוד מועדי השיחות בינם לבין ראש הממשלה. אף אם קיימת פגיעה מסוימת בפרטיותם, מדובר בפגיעה מינימלית ונוכח האינטרס הציבורי העומד בבסיס הבקשה לקבלת המידע, יש להורות על מסירת המידע. אין גם לקבל את טענתו של מר אדלסון כי הוא אינו מעורב בניהול העיתון ובתכני העיתון. אף אם הוא אינו בעל שליטה ישירה ב"ישראל

היום", אלא שולט בו באמצעות קרוב משפחה אחר מדרגה ראשונה, הוא העיד על עצמו כמי שעמד מאחורי ההחלטה להקים את העיתון וכי הוא גורם פעיל ביותר בקביעת תכניו.

11. כן עמדו העותרים על כך שהמידע המבוקש אינו מידע שחל עליו חיסיון עיתונאי. מידע הנמצא בידי רשות מנהלית אינו מידע שיכול לחול עליו חיסיון עיתונאי, אלא רק מידע שנמצא בידי עיתונאי. זאת ועוד, בעל החיסיון הינו המקור, ולא העיתונאי. לכן, טענת חיסיון עיתונאי גם לא יכולה לעמוד שעה שראש הממשלה בעצמו נמנע מלטעון כי חל על המידע חיסיון כאמור. ובאשר לטענה בעניין הפגיעה הצפויה בתפקודה התקין של הרשות אם יימסר המידע. משלא הועלתה טענה זו על ידי המשיבים, שהיו צריכים לעמוד על פגיעה פוטנציאלית בתפקוד הרשות לו היו סבורים כי אכן קיימת כזו, הרי שהמתנגדים מנועים מלטעון טענה זו. מה גם, זכותם של המתנגדים להשמיע את טענותיהם מוגבלת לטענות הנוגעות לפגיעה בזכויותיהם בלבד. יתר על כן, רק בהתקיים "ודאות קרובה" שמסירת המידע תשבש את פעולת הרשות, יש בטעם זה כדי להביא למניעת מסירת המידע, מה שאין כן בעניינו.

12. לשלמות התמונה יצוין כי המשיבים חזרו על עמדתם שמקודם ועמדו על כך כי בנסיבות העניין, ודאי נוכח עמדת המתנגדים, בחינת מכלול האינטרסים מביאה למסקנה כי אין לאפשר את מסירת המידע.

דיון והכרעה

13. ראשית ייאמר כי לא ראיתי מקום לשנות מהמסקנות שבפסק הדין הראשון בכל הנוגע לפרטיותו של ראש הממשלה שבשקלול הכולל העניין הציבורי שבגילוי המידע אודותיו גובר על הטעם שבדחיית הבקשה לקבלת המידע. אדרש אפוא לטיעוני הצדדים רק בכל הנוגע לפרטיותם של המתנגדים.

השאלה הראשונה הדורשת בירור הינה האם לאור עמדת המתנגדים, לפיה אין למסור את המידע המבוקש בשל פגיעה בפרטיותם, אכן מדובר ב"ענייניו הפרטיים" של אדם, הנכללים בגדרי החריג הקבוע בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע. כאמור, וכפי שגם עמדתי על כך בהרחבה בפסק הדין הראשון, קיים קושי להגדיר באופן ממצה את הזכות לפרטיות ואת היקפה. גם הביטוי "ענייניו הפרטיים" של אדם בחוק הגנת הפרטיות נושא אופי עמום והוא פורש באופן רחב (בג"ץ 6824/07 מנאע נ' רשות המסים (פורסם בנבו, 20.12.10); ע"א 4963/07 ידיעות אחרונות בע"מ נ' עו"ד פלוני (פורסם בנבו, 27.2.08); ע"מ 398/07 התנועה לחופש המידע נ' מדינת ישראל – רשות המסים, פ"ד סג(1) 284 (2008)).

14. מכל מקום, השאלה אם מדובר ב"ענייניו הפרטיים" של אדם נגזרת במידה רבה גם מנסיבות הדברים והקשרם, והיא גם עשויה לחול באופן שונה במעגלים חברתיים שונים (עע"מ 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות (פורסם בנבו, 19.5.09)). השאלה האם מדובר באדם "פרטי", באיש ציבור או באיש ציבור הנושא משרה בכירה הינה שאלה רלוונטית לדין. אדם הנוטל עליו תפקיד ציבורי חושף עצמו מעצם פעילותו הציבורית במידה רבה לעין הציבור (בג"צ 2481/93 דין נ' ניצב יהודה וילק, מפקד מחוז ירושלים, פ"ד מח(2) 456, 487 (1994)) ואף אין דינו של עובד ציבור אחר כדין ראש הממשלה הנושא בתפקיד הציבורי הבכיר ביותר בממשלה (ראו גם: בג"ץ 6658/93 עם כלביא נ' מפקד משטרת ירושלים, פ"ד מח(4) 793 (1994)). אם כן, מבלי להידרש לטענת העותרים בדבר היות עיתון "ישראל היום" גוף "דו-מהותי", הרי שלא יכולה להיות מחלוקת כי פרטיותם של אנשים פרטיים, כמו גם אישי ציבור ואנשי תקשורת, ראויה להיבחן בקנה מידה שונה מזה שייבחן עניינו ה"פרטי" של ראש הממשלה. בענייננו אפוא, ונוכח טענות המתנגדים, שוכנעתי כי המידע בדבר מועדי השיחות שהתקיימו בין המתנגדים לבין ראש הממשלה נכלל בגדר "ענייניו הפרטיים" של אדם. עם זאת, בכך לא תם הדיון.

15. כאמור העותרים טענו עוד, כי אין לשעות לטענת המתנגדים לפגיעה בפרטיותם, שעה שאלו מסרו בעצמם (בכתב ההתנגדות) מידע רב ומפורט אודות קשרי החברות השוררים בינם לבין ראש הממשלה, תכני השיחות, תדירות המפגשים וכיו"ב. אלא שטענה זו לא ניתן לקבלה. גם אם נחשף מידע מסוים מיוזמתם ומרצונם של המתנגדים אודות קשריהם עם ראש הממשלה, אין בכך כדי לפגוע בזכותם להתנגד למסירת מידע אחר אשר עשוי לחדור את מעטה פרטיותם (ראו למשל: עע"מ 1386/07 עיריית חדרה נ' שנירם בע"מ, ע"י מנהלה עמנואל דויד (פורסם בנבו, 16.7.12)). אך גם בכך לא תם הדיון.

16. לפי הוראות סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, גם אם נמצא שמדובר במידע אשר לפי סעיף 9 לחוק אין למסרו, עדיין נתונה לבית המשפט הסמכות כאמור להורות על מסירת המידע, אם מצא כי העניין הציבורי במסירת המידע גובר על הטעמים שלא לגלותו. כאמור, מצאתי כי מועדי השיחות הטלפוניות שהתקיימו בין המתנגדים לבין ראש הממשלה הינו בגדר מידע אשר עשוי להביא לפגיעה בפרטיות המתנגדים, כך שעדיין נותרה השאלה אם להתיר את הפגיעה האמורה כנגזרת מן האיזון הכולל בינה לבין האינטרסים והזכויות המתחרים. ואומנם, אף כי במצבים המתאימים, יתכן כפי שנקבע בפסק הדין הראשון אודות ראש הממשלה לבדו, כי יש בחשיפת מידע שעניינו פרטים אישיים כדי להביא לפרסום מידע אודות אנשים פרטיים, נוכח קיומו של

אינטרס ציבורי משמעותי (ראו למשל: ע"מ 398/07 בעניין התנועה לחופש המידע, [פורסם בנבו] שם), לא מצאתי כי בנסיבות מקרה זה, העניין הציבורי העומד בבסיס הבקשה לקבלת המידע גובר על פני זכותם לפרטיות של המתנגדים. תדירות שיחותיו של אדם עם חבריו נכלל במסגרת מעגל פרטיותו של אדם מן השורה המנהל קשרים חברתיים פרטיים כחלק ממסגרת חייו האישיים והפרטיים. לפיכך, ראוי להגן על פרטיותם של אנשים פרטיים המקיימים שיחות עם רעיהם שאינם מעוניינים כי יחשפו מספר הפעמים שהם שוחחו או ניסו לשוחח עמם. בשים לב אפוא להבדל הניכר בין מעמדם הפרטי או הציבורי או המעין ציבורי של המתנגדים לבין זה של ראש הממשלה שפרטיותו כאמור נבחנה בנפרד, אין מקום לחשוף את המידע המבוקש.

בשולי הדברים

17. המתנגדים האריכו בדברים בדבר האיסור למסור את המידע, לשיטתם, אף מטעם אחר. לטענתם, נוכח הוראת סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, לפיו לא יורה בית המשפט על גילוי המידע אם מדובר במידע אשר גילויו אסור על פי דין, לא ניתן לחשוף מידע שיש בו כדי לפגוע בפרטיותם, בשל הוראת סעיפים 23 א ו- 23ב לחוק הגנת הפרטיות, הקובעים איסור על מסירת מידע, לרבות מידע על ענייניו הפרטיים של אדם, מאת גוף ציבורי, זולת אם התקיימו החריגים הקבועים בסעיף 23ב לחוק האמור, חריגים שאינם קיימים במקרה זה. אלא ששאלת היחס בין הוראות סעיף 23ב לחוק הגנת הפרטיות לבין הוראות חוק חופש המידע היא שאלה מורכבת אשר טרם ניתנה עליה הדעת באופן מעמיק (ראו: ע"מ 9341/05 בעניין התנועה לחופש המידע, [פורסם בנבו] שם; ע"מ 7744/10 המוסד לביטוח לאומי נ' עו"ד יפית מנגל (פורסם בנבו, 15.11.12)). אומר רק זאת, כי על פניו, חוק הגנת הפרטיות לא בא לגרוע באופן קטגורי מהוראות חוק חופש המידע (כך גם לפי הוראת סעיף 35 לחוק הגנת הפרטיות לפיו "הוראות חוק זה לא יגרעו מהוראות כל דין אחר") (ראו גם: ע"מ 7744/10 בעניין המוסד לביטוח לאומי, [פורסם בנבו] שם), ויש למצוא איזון בין השניים בכל מקרה נתון.

18. כאמור, המתנגדים טענו עוד כי אין למסור את המידע אף משום שחל בנסיבות העניין חסיון עיתונאי. לאור התוצאה אליה הגעתי כאמור, איני נדרש גם להאריך בדבר שאלה זו, בנסיבות בהן רשות ציבורית היא זו הנדרשת לחשיפת מידע ולא עיתונאי. אך המעט שאומר בשאלה זו הוא, שהמתנגדים מנועים מלטעון לקיומו של חסיון עיתונאי שעה שעמדו על כך שבינם לבין ראש הממשלה קיימת מערכת יחסים חברית, פרטית ואישית שהמידע המבוקש אודותיה חוסה בצל הגנת הפרטיות. אכן, המתנגדים טענו כי טענה זו נטענה רק אליבא דשיטת העותרים הרואים ביחסים הקיימים בין ראש הממשלה לבין המתנגדים יחסים שבין עיתונאי לבין מקור. אלא שהמתנגדים מנועים מלטעון טענה משפטית הנשענת על רובד עובדתי המוכחש על

ידם. אם לשיטתם, המידע המבוקש הינו "פרטי", הטענה החלופית לפיה גם אם אין מדובר במידע "פרטי", אזי חולש עליו החסיון העיתונאי, אינה יכולה להיטען. אלא שכאמור, אין לדברים משמעות אופרטיבית לעניין התוצאה הסופית אליה הגעתי לעיל.

19. ולבסוף, לטענתם הנוספת שהעלו המתנגדים לפיה אין למסור את המידע אף מהטעם שחל החריג הקבוע בסעיף 9(ב)(1) לחוק חופש המידע, היינו כי מדובר במידע אשר מסירתו עלולה לשבש את תפקודה התקין של הרשות הציבורית. ראשית יובהר כי אין לקבל את טענת העותרים כי המתנגדים מנועים מלהעלות טענה זו מכיוון שזו לא נטענה על ידי המשיבים. אין בהוראת סעיף 17(ג) לחוק חופש המידע כדי לסייג את סוג הטענות אותן רשאים הצדדים השלישיים להביא בפני בית המשפט, אך לטענות הנוגעות לפגיעה בזכויותיהם בלבד. יתר על כן, התנגדות הצדדים השלישיים יכול ותתבסס אף על נימוקים החורגים מגדר הסייגים שבחוק (ע"מ 7744/10 בעניין המוסד לביטוח לאומי, [פורסם בנבו] שם). ברם, בהתחשב בתוצאה אליה הגעתי לעיל, גם לא מצאתי להידרש לטענה האם היה במסירת המידע להביא לכדי פגיעה בתפקוד הרשות, בהתחשב במבחני פסיקת בית המשפט שנקבעו לעניין זה, היינו קיומה של ודאות קרובה כי גילוי המידע יביא לשיבוש ממשי בתפקודה התקין של הרשות הציבורית (ראו למשל: ע"מ 1245/12 התנועה לחופש המידע נ' משרד החינוך (פורסם בנבו, 23.8.12)), דבר שהוא בבחינת לוט בערפל במקרה זה.

נוכח כל האמור לעיל, העתירה נדחית. בנסיבות העניין, אין צו להוצאות.

ניתנן היום, כ' תמוז תשע"ו, 26 יולי 2016, בהעדר הצדדים.

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן

דוד מינץ 54678313-1/

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

נספח 6

תשובת המשיבים 1 ו 2 לעתירת דרוקר

עתי"ם 28606-09-15
קנוע ליום 25.11.15

בבית משפט המחוזי בירושלים
בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים
בפני כבוד השופט ד' מינץ

1. רביב דרוקר
2. חדשות 10 בע"מ
ע"י ב"כ עה"ד יונתן ברמן ו/או אורי אדלשטיין
מרח' הרכבת 58, מגדל אלקטרה סיטי, קומה 14
תל אביב 6777016
טל': 03-5602225; פקסי': 03-5601755

העותרים

- ד ג ג -

1. הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה
2. בנימין נתניהו, ראש הממשלה
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
רח' מהייל 7, ת.ד. 49333 מעלות דפנה, ירושלים 97763
טל': 02-5419555, פקסי': 02-5419582

המשיבים

תגובת המשיבים לעתירה

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד, מתכבדים המשיבים להגיש תגובה לעתירה מטעמם.

כללי

- עניינה של העתירה, תחלטת המשיבה 1 (להלן – הממונה) אשר דחתה את בקשת העותרים לפי חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 (להלן – החוק) לקבל את תיעוד מועדי שיחות הטלפון שנערכו בין המשיב 2, ראש הממשלה, לבין מר שלדון אדלסון, בעליו של העיתון "ישראל תיזם", ובין ראש הממשלה לבין מר עמוס רגב, העורך הראשי של העיתון, בתקופה של 3 שנים עובר להגשת הבקשה (בעתירה הרחיבו העותרים את התקופה הרלבנטית, מיום 11.2.12 ואילך).
- הממונה הסבירה בהחלטתה, כי מדובר במידע אודות שיחות פרטיות של ראש הממשלה עם ת"ח אדלסון ורגב, שהם חבריו האישיים, והשיחות עימם אינן נוגעות לעבודתו המיניסטריאלית. לפיכך, נדתה הבקשה בהתאם לסעיף 9(א)(3) לחוק. נימוק נוסף שעמד ביסוד ההחלטה, הינו כי חלק מהמידע המבוקש הועבר לארכיון המדינה, ועל כן אין החוק חל עליו. המדינה לא תעמוד על נימוק זה במסגרת הדיון בעתירה דנן, כפי שיוסבר להלן.
- המידע המבוקש בעתירה הינו פרטי שיחות טלפון. בראי חוק חופש המידע, שיחות טלפון הן סוג מידע מורכב ורגיש. לשיחה טלפונית אופי דינמי, והיא עשויה לערב נושאים שונים, המצריכים התייחסות שונה לפי חוק חופש המידע. יחד עם זאת, בעתירה זו מצטמצם ענייננו

להגנה על הפרטיות במסגרת החוק ועל כן לא נדון במכלול הסוגיות שעלולות להתעורר מבקשה לקבלת מידע שעניינה שיחות טלפון.

4. במקרה דנן, המידע המבוקש הינו מידע אודות שיחות פרטיות בין ראש הממשלה לחבריו האישיים. יחסי אדם עם חבריו הינו מידע החוסה תחת הגנת הפרטיות באופן מובהק. חוק חופש המידע קובע מפורשות בסעיף 9(א)(3) כי רשות ציבורית לא תמסור מידע החוסה תחת חוק הגנת הפרטיות בהתאם לחוק חגנת הפרטיות, תשמ"א-1981.

5. התפיסה הניצבת ביסודה של העתירה הינה, כי איש ציבור אינו זכאי להגנה על פרטיותו. המדינה תטען כי תפיסה זו אינה משקפת את הדין הקיים, ואף לא את הדין הרצוי. אכן, אישי ציבור – והעותרים מותרים חגורה זו יתר על המידה כשהם מחילים אותה אף על הייה אדלסון ורגב – חשופים מטבע הדברים לעין הציבור יותר מכל אדם רגיל. מכאן ועד הקביעה כי הם אינם זכאים להגנה על פרטיותם, רחוקה הדרך. דווקא בשל החשיפה לציבור הכרוכה במעמדו או בתפקידו, זקוק איש ציבור למרחב פרטי בו יוכל לנהל את ענייניו בשקט ובשלווה, הרחק מעיני התקשורת.

6. אשר על כן, לא נפל פגם בהחלטת הממונה, ודין העתירה להידחות.

רקע עובדתי

7. ביום 11.2.15 חגיש העותר 1 בקשה לפי החוק לקבלת פרטים אודות שיחות טלפון שקיים ראש הממשלה עם הייה שלדון אדלסון ועמוס רגב: תדירות הקשר, מספר השיחות, מועד השיחה - תאריך ושעה, ומשך השיחה.

8. ביום 11.6.15 נשלחה לעותר 1 החלטת הממונה בבקשה. הבקשה נדחתה בשני נימוקים: הראשון, כי המידע ביחס לתקופה שעד חודש מרץ 2014 חועבר לארכיון המדינה, ועל כן הוראות חוק חופש המידע אינן חלות על המידע; השני, מאחר שהמידע המתייחס לתקופה שלאחר חודש מרץ 2014 ועד סוף שנת 2014, אשר מצוי במשרד ראש הממשלה, הינו מידע אודות שיחות פרטיות של ראש הממשלה עם הייה אדלסון ורגב, שהם חבריו האישיים, והשיחות עימם אינן נוגעות לעבודתו המיניסטריאלית. לפיכך, נדחתה הבקשה בהתאם לסעיף 9(א)(3) לחוק.

כבר כעת יצוין, כי לצערנו נפלה טעות בנימוק הראשון בהחלטה. המידע ביחס לתקופה שעד חודש מרץ 2013 (ולא שנת 2014 כפי שגורשם בטעות, מדובר במועד סיום תקופת כהונתה של הממשלה ה-32), הועבר לממונה על הרשומות במשרד ראש הממשלה, לצורך הכנת החומר להפקדה כנגדן המדינה, אולם טרם הועבר בפועל לארכיון המדינה. שאלת תחילת החוק על מידע המצוי בתהליך הפקדה הינה שאלה מורכבת, שלטעמנו אין צורך להידרש לה במקרה דנא. בנסיבות אלו, לא תעמוד המדינה על הנימוק הראשון בהחלטת, ובמסגרת תגובת זו נמקד את הדיון בנימוק השני בלבד.

9. נגד החלטת הממונה הוגשה העתירה דנן.

המסגרת הנורמטיבית

10. סעיף 1 לחוק חופש המידע קובע כי לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות החוק. סעיף 12 לחוק מרחיב את תחולתו גם ביחס למבקש מידע שאינו אזרח או תושב ישראל, ביחס למידע בדבר זכויותיו בישראל.
11. יחד עם האמור, כמרבית הזכויות, גם הזכות למידע אינה זכות מוחלטת אלא יחסית, והחוק מסייגה, בין היתר נוכח התגדרה הרחבה שניתנה למונח "מידע" בסעיף 2 לחוק. האיזון שמתווה החוק בין הזכות לחופש המידע ובין זכויות ואינטרסים אחרים בא לידי ביטוי בעיקר בסעיפים 8 עד 14 לחוק.
12. סעיף 14 לחוק מוציא מתחולתו את המידע שטאגר אצל גופים שונים, כגון מערך המודיעין של צה"ל.
13. סעיף 8 לחוק עוסק במצבים בהם רשאות הרשות לדחות בקשה לקבלת מידע מטעמים מינהליים-טכניים, כגון כאשר הטיפול בבקשה מצריך הקצאת משאבים בלתי סבירה.
14. סעיף 9(א) לחוק מונה מקרים בהם הרשות אינה רשאית למסור מידע (למשל, מידע שבגילוי יש חשש לפגיעה בביטחון המדינה או ביחסי החוץ שלה, או חשש לפגיעה בפרטיות). סעיף 9(ב) לחוק מונה מקרים בהם הרשות רשאית לסרב לבקשה לקבלת מידע (למשל, מידע אודות דיונים פנימיים של הרשות, מידע שאי-גילוי היה תנאי למסירתו לרשות ועוד).
- כך, סעיף 9(א)(3) לחוק קובע איסור על מסירת מידע שגילוי מחוזה פגיעה בפרטיות כמשמעה בחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 (להלן – חוק הגנת הפרטיות), אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין.
15. גם במקרה בו מבקשת הרשות לדחות בקשה לקבלת מידע, בהסתמך על סעיף 8 או סעיף 9 לחוק, נדרשת היא לערוך איזון בהתאם לסעיף 10 לחוק. סעיף זה מבהיר כי על רשות הדנה בבקשה למסירת מידע לפי החוק לשקול, בין היתר, את עניינו של המבקש במידע ואת העניין הציבורי שבגילוי המידע. סעיף 11 לחוק מוסיף וקובע כי אף מידע שהרשות רשאית או חייבת שלא למסרו, יש לגלותו אם ניתן לעשות כן תוך השמטת פרטים, התניית תנאים בדבר השימוש במידע וכיו"ב.
16. עוד קובע החוק הסדרים לחנונה על זכויותיו של צד שלישי, שמסירת המידע המבוקש עשויה לפגוע בו. הרשות נדרשת להודיע לצד השלישי על כוונתה למסור את המידע ולאפשר לו להביע את התנגדותו לכך עוד בטרם תמסור את המידע בפועל. אם החליטה הרשות לדחות את התנגדותו של הצד השלישי, עליה לעכב את מסירת המידע עד חלוף התקופה להגשת עתירה או עד שהחלט לדחותה, לפי העניין.
17. בסעיף 17(ד) לחוק נקבעה נוסחת איזון, לפיה רשאי בית המשפט הדין בעתירה על החלטת רשות לפי החוק להורות על גילוי מידע מהסוג הנזכר בסעיף 9 לחוק, אם לדעתו העניין הציבורי בגילוי המידע עדיף וגובר על הטעם לדחיית הבקשה.

18. בסעיף 20 לחוק נקבעה הוראה בדבר שמירת דינים, לפיה אין בהוראות החוק כדי לגרוע מתוקפו של חיקוק המחייב, המתיר, האוסר או המסדיר באופן אחר גילוי או מסירה של מידע שבנידוי רשות ציבורית.

עמדת המשיבים

המידע המבוקש הינו מידע פרטי שאין למסרו לפי החוק

19. המידע המבוקש בעתירה הינו פרטים אודות שיחות טלפון שקיים ראש הממשלה עם חבריו האישיים הייה שלדון אדלסון ועמוס רגב: תדירות הקשר, מספר השיחות, מועד השיחה - תאריך ושעת, ומשך השיחה.

20. ככלל, שיחותיו של ראש הממשלה, הן שיחות שעניינן עבודתו המיניסטריאלית והן שיחותיו הפרטיות, לרבות שיחותיו עם חבריו ובני משפחתו, הן שיחות מתוך המשרד והן מחוצה לו, לרבות ברכבו ובביתו, נערכות באמצעות מזכירותיו (והדבר מותר לכתחילה, ככל שר הזכאי לסיוע מינהלי מעובדי לשכתו). הגם שלא קיימת חובת בדין לעשות זאת, המזכירות מתעדות כל שיחה במסמך Word יומי, בו מתעדים נמען השיחה, מי יזם את השיחה, שעת השיחה והאם השיחה בוצעה מתבנית/מהמשרד. משך השיחה אינו מתועד. בסוף כל יום מודפס המסמך ושומר בלשכת רה"מ, בהיותו מסווג. יודגש, כי אין כל תיעוד לתוכן השיחה או לסיווגה כפרטית/מיניסטריאלית, מסווגת ביטחונית/לא מסווגת ביטחונית. עוד יובהר, כי התיעוד במסמך אינו מדויק בהכרח ואף יתכן כי שיחות יערכו שלא באמצעות המזכירות ולפיכך לא יתועדו.

21. כאמור בהחלטת הממונה, נמסר על ידי הגורמים הרלוונטיים כי הייה אדלסון ורגב הם תברים אישיים של ראש הממשלה ושיחותיו עימם הן שיחות פרטיות שאינן קשורות לעבודתו המיניסטריאלית של ראש הממשלה.

22. הנתונים אודות שיחות אלו חס מידע פרטי, שעל פי חוק תופש המידע רשות ציבורית לא תמסור מידע אודותן, כפי שיפורט להלן.

23. סעיף 9(א)(3) לחוק קובע כדלקמן:

"רשות ציבורית לא תמסור מידע שהוא אחד מאלה:

(...)

מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות, כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 (להלן – חוק הגנת הפרטיות), אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין;

24. חוק הגנת הפרטיות קובע כי פגיעה בפרטיות היא, בין היתר, שימוש בדיעה על ענייניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה (סעיף 9(ג) לחוק).

סעיף 23א ו-23ב לחוק קובעים איסור על גוף ציבורי למסור מידע, לרבות ידיעות על ענייני הפרטיים של אדם אף אם אינן מוגדרות כמידע, שלא פורסם ברכים על פי סמכות כדין או שלא ניתנה הסכמת האדם אליו מתייחס המידע למוסרו. מידע מוגדר כנתונים על אישיותו של אדם, מעמדו האישי, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, הכשרתו המקצועית, דעותיו ואמונתו (ראה סעיף 7 לחוק).

25. הפסיקה עמדה על חשיבותה של הזכות לפרטיות, אשר "מצויה בליבתו של מושג החירות, ניתן אף לומר כי היא תמציתו", ובמוקדה ניצבות האוטונומיה של הפרט וההכרה באינדיבידואל. זכות זו, שעוגנה בסעיף 7 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו וזכתה בכך למעמד חוקתי, אף נגזרת של הזכות לכבוד, מאפשרת לאדם "לקבוע את קווי דמותו, ולעצב את יחסיו עם סביבתו כמו-גם את הגדרתו העצמית... היא ציד מרכזי המגדיר את יחסי הפרט אל מול החברה במשטר הדמוקרטי" (ראה ע"מ 9341/05 - התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות ואח' (פורסם בנבו, מיום 15.9.09, בפסקה 19 לפסק הדין. להלן – עניין התנועה לחופש המידע).

26. יחד עם זאת, הגדרת המונח פרטיות הינו עניין מורכב, שהיקפו לא נקבע במפורש [עניין התנועה לחופש המידע, בפסקה 20 לפסק הדין; ע"א 4963/07 ידיעות אחרונות בע"מ נ' ע"ד פלוני (פורסם בנבו, מיום 27.2.08)]. עם זאת, לאור מעמדה החוקתי של הזכות יש לפרשה מתוך מבט רחב, ומתוך גישה מהותית ולא "טכנית" או "פדנטית" (עניין התנועה לחופש המידע, ש"ס).

27. בפי"א 439/88 רשם מאגרי המידע נ' ונסורה, פי"ד מת(3) 808 (1994) (להלן – עניין ונסורה) כדונה משמעות המונח "ענייני הפרטיים של אדם". השופט בך הנדיר מונח זה כמתייחס ל"כל מידע הקשור לחייו הפרטיים של אותו אדם, לרבות שמו, כתובתו, מספר הטלפון שלו, מקום עבודתו, זהות חבריו, יחסיו עם אשתו ויתר חברי משפחתו וכדומה". לעומת זאת, השופטת שטרסברג-כהן סברה כי אין ליצור רשימה כוללת של עניינים שיש לראות בהם "ענייני הפרטיים של אדם", אלא יש לבחון כל עניין על-פי ההקשר בו הוא מופיע. בעניין התנועה לחופש המידע נקבע כי ככלל, הפרטים שמנה השופט בך בעניין ונסורה אכן מהווים עניין מענייני הפרטיים של אדם, אולם ההחלטה האם מדובר ב"ענייני הפרטיים של אדם", לפי חוק הגנת הפרטיות תיבחן בכל מקרה בהתאם לנסיבותיו ולהקשרו (פסקה 23 לפסק הדין).

28. לעמדת המדינה, המידע המבוקש אודות פרטי שיחות הטלפון שקיים ראש הממשלה עם חבריו, הוא מידע החושף את יחסיו של ראש הממשלה עם חבריו האישיים. כך, באמצעות מידע זה ניתן להתחקות אחר טיב הקשר של ראש הממשלה עימם, ואף לעמוד, במידת מה, על תוכן של השיחות (באמצעות הצלבה של פרטים נוספים, הידועים לציבור, כגון אירועים שהתקיימו בסמוך למועד השיחה).

29. אשר למידת רגישותם של הנתונים המבוקשים – בכל הנוגע לשיחות פרטיות – נבקש להקיש מהסדר שאין לו תחולה בעניינינו אולם מעיד לטעמם של המשיבים על עוצמת הפגיעה בפרטיות שעשויה להיות כרוכה במסירת נתונים מסוג זה. חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות

אכיפה – נתוני תקשורת), תשס"ז-2007 (להלן – חוק נתוני תקשורת) מסדיר את סמכויותיהן של רשות חקירה לקבל לרשותן נתוני תקשורת מבעלי רישיונות בזק, ובכלל זה נתונים אודות "מועד השידור או הקבלה של מסר הבזק" וכן "נתונים מזהים של המנוי שהוא מקור מסר הבזק או 'ערוץ' נר' הגדרת "נתוני תעבורה" והגדרת "נתוני תקשורת" בסעיף 1 לחוק). כלומר, בכל הנוגע לשיחות טלפון, מסדיר החוק את קבלתם מחברות התקשורת, בין היתר, של נתונים אודות יוזם השיחה ומקבלה ומועד קיום השיחה.

אשר להסדרים אותם קובע חוק נתוני תקשורת, נציין בתמצית כי קבלת נתונים כאמור מותנית בצו שיפוטי או בקבלת היתר מנהלי במקרים דחופים. בית המשפט רשאי ליתן צו כאמור אם שוכנע כי הדבר נדרש "ובלבד שאין בקבלת נתוני התקשורת כאמור כדי לפגוע, במידה העולה על הנדרש, בפרטיותו של אדם" (סעיף 3(א) לחוק).

אף בפסק דינו של בית המשפט העליון בעתירות שהוגשו נגד חוקתיות החוק (בג"ץ 3809/08 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל (ניתן ביום 28.5.12)), יצא בית המשפט מנקודת הנחה לפיה ההסדר הקבוע בו פוגע בזכות החוקתית לפרטיות.

כאמור לעיל, חוק נתוני תקשורת כמובן אינו חל בענייננו, והוא מסדיר את מסירתם של נתונים מסוגים שונים, ובכלל זה נתונים מהסוג המבוקש בענייננו, בהקשר שונה לחלוטין. יחד עם זאת, לטעמם של המשיבים, יש בהסדרים הקבועים בחוק ובפסיקת בית המשפט לבנו, כדי ללמד על רגישותם של נתונים מסוג זה ועל הפגיעה בפרטיות חכוכה במסירתם.

30. הנה כי כן, אף מן האמור לעיל עולה כי מסירת נתונים אודות שיחות שקיים אדם עם חבריו יש בה כדי לחשוף מידע נוסף אודותיו ואודות היחסים בינו לבניו. יחסי אדם עם חבריו נופלים לגדר ענייני הפרטיים של אדם. אם והות חבריו של אדם היכרה בפסיקה כעניין פרטי, קל וחומר שכך הוא הדין לבני יחסיו עם חבריו.

31. לטענת העותרים, ראש הממשלה והיה אדלסון ורגב הינם אישי ציבור, ועל כן "אין כל מקום לטענה של פגיעה בפרטיות ביחס למידע בדבר יחסי הגומלין ביניהם" (סעיף 42 לכתב העתירה). ככל חכבוד, היה אדלסון ורגב אינם אישי ציבור, גם אם הם בעליו או עורכו (בהתאמה) של עיתון.

בניגוד לטענת העותרים, לא נקבעה הלכה בפסיקה לפיה עיתון הינו גוף דו מהותי. העותרים מפנים כהקשר זה למאמר של הנשיא (בדימוס) ברק. מאמר זה אוזכר בדג"א 2121/12 פלוני נ' אילנה דיין (פורסם בגבו, מיום 18.9.14), בפסקה 59 לפסק הדין בהצעה בלבד לסיווג העיתונות כגוף דו-מהותי, והדבר לא נקבע להלכה. על כל פנים, אפילו אם היה עיתון גוף דו-מהותי, אין הדבר חופך את בעליו או עורכו הראשי מינה וביה לאישי ציבור, ממש כשם שאנשי חברה קדישא (שהוכרה בפסיקה כגוף דו מהותי) אינם אישי ציבור.

על כן, עמדת המשיבים הינה כי היה אדלסון ורגב עומדת חגנת הפרטיות כמשמעה בחוק חגנת הפרטיות, ואין למסור את המידע הנוגע אליהם. יוטעם, כי ככל שבית המשפט לא יקבל את עמדת המשיבים, ויסבור כי יש מקום להורות על מסירת המידע, הרי שעל פי סעיף 13

לחוק חופש המידע יש לקבל את עמדת ה"ה אדלסון ורגב קודם מסירת המידע, ולאפשר להם להתנגד למסירתו ולהביא את עמדתם בפני בית המשפט.

32. ראש הממשלה הוא אכן איש ציבור. יחד עם זאת, ראש הממשלה הוא אדם, הזכאי לפרטיות ככל אדם אחר. אמנם, עובדת היותו איש ציבור מחייבת אותו לחשיפה גדולה יותר מאדם אחר. אולם גם לחשיפה זו יש גבולות. דווקא בשל החשיפה המוגברת לה טען ראש הממשלה מתוקף תפקידו, יש להותיר לו "מרווח נשימה" כדל"ת אמותיו. מרחב פרטי, בו יוכל להתנהל בשלווה, מחוץ לעיני התקשורת.

33. דברים אלו זוכים לתמיכה בפסיקת בג"ץ. בבג"ץ 2481/93 יוסף דיין נ' ניצב יהודה וילק, מפקד מחוז ירושלים, פ"ד מח(2) 456 דן בג"ץ בעתירת אדם שביקש לקיים אסיפה מול ביתו של הרב עובדיה יוסף ז"ל, במחאה על המשך ישיבת מפלגת ש"ס כממשלה, והמשטרה דחתה את בקשתו. בדתו את העתירה, קבע בית המשפט (כב' המשנה לשיא ברק) את הדברים הבאים, שיפוס בשיוניים המתבקשים גם לענייננו:

"כל אדם זכאי לפרטיות (סעיף 7א) לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו). איש הציבור זכאי אף הוא לפרטיות. היותו של אדם איש ציבור אינה צריכה לשלול ממנו את הזכות להיות בדל"ת אמות ביתו, עם עצמו ועם משפחתו. דווקא בשל החשיפה לציבור הברוכה במעמדו או בתפקידו, הוא זקוק לשקט ולשלווה בביתו, והפרטיות נועדה להעניק לו את אלה בסיומו של יום. אכן, זכותם של אישי הציבור היא "לשמור לפחות חלק מחייהם מחוץ לאמצעי התקשורת" (גביון, "איסור פרסום הפוגע בפרטיות" זכויות אזרח בישראל (האגודה לזכויות האזרח, בעריכת ר' גביון, תשמ"ב) 177, 200). (פסקה 26 לפסק דינו של השופט ברק, ההדגשות הוספו).

34. כבי השופט לוין הסכים לפסק הדין, והוסיף את הדברים הבאים:

"לרדי הזכות לפרטיות היא רבת ערך דווקא בחברה שתוחה הנוטה יותר ויותר להתערב בענייני אזרחיה, בין באמצעות מוסדות השלטון ובין באמצעות התקשורת הנישאת על כנפי עקרון זכות הציבור לדעת... במקרה שלפנינו יש לערוך את משוואת האיזון בין זכות ההפגנה ובין הזכות לפרטיות, וכוחם של הדברים דלעיל יפה ביותר שאת כשהמדובר באיש ציבור; הרי מעשיו של איש הציבור בפעילותו הציבורית, וגם במרב המיגורים של פעילותו הפרטית הגלויה, חשופים הם לעין כול, וכך גם ראוי הוא בחברה שתוחה ומנוקרת; ואין ספק בדבר שאדם הנוטל עליו תפקיד ציבורי חושף עצמו במידה רבה לעינו חפוקה של הציבור. יש רק מקום אחד שאליו יכול הוא להימלט מעמל יומו בתום פעילותו

הציבורית המפרכת, אל חיק משפחתו, מוגן בפרק זמן קצר מן
הלחצים החיצוניים הקשים המועלים עליו למען החלף כוח
לקראת יום המחרת, וזהו ביתו הפרטי. על בית זה יש להגן ככל
שניתן לעשות כן לפי הדין." (פסקה 3 לפסק דינו של השופט לוי).

35. כעולה מפסק הדין, ההבחנה המרכזית עליה הוא מבוסס היא בין פעילותו הפרטית של איש
הציבור לבין פעילותו הציבורית, כאשר מטבע הדברים, היקף ההגנה לא הוא זכאי בפעילותו
הפרטית רחב יותר מזו לה הוא זכאי בפעילותו הציבורית (רא' פסקה 30 לפסק הדין). בהתאם
לכך ובהתאם לעקרונות שהותוו בפסיקה, את המונח "ביתו של איש ציבורי" הנוכח בפסק הדין
אין לפרש באופן דווקני, אלא כדלית אמותיו, במסגרת פעילותו הפרטית.

36. אם כן, מסירת המידע המבוקש עולה כדי פגיעה בפרטיותו של ראש הממשלה. על פי נוסחה
האיוון שנקבעה בסעיף 9(א)3 לחוק חופש המידע, באיוון בין הזכות לקבלת מידע ובין הזכות
לפרטיות, בחר המחוקק להעניק את הבכורה לזכות לפרטיות (נענימי 2820/13 רז רזנברג נ'
רשות האכיפה והגביית מורסס בנב, מיום 11.6.14). העובדה כי הפעילות הפרטית מבוצעת
במשרדי הרשות הציבורית אינה מפקיעה מהפעילות את אופייה הפרטי.

התייחסות לטענות נוספות של העותרים בהקשר זה

37. לטענת העותרים, קיומן של שיחות טלפוניות תוך מודעות לתיעוד השיחה על ידי רשויות
המדינה משמיע ויתור על טענה בדבר פגיעה בפרטיות והסכמה מכללא לחתוקה של המידע על
ידי הרשות המינהלית, על כל המשמעויות הנלוות לכך, לרבות החובה למסור את המידע
בהתאם לחוק חופש המידע (סעיף 40 לכתב העתירה).

לכך נשיב בשניים: ראשית, מדובר בטענה מעגלית, שכן היא מסתמכת על הסכמת אדם
למסירת מידע עיני הרשות הציבורית בהתאם לחוק, על כלל הסייגים המנייים בו למסירת
המידע, ובראשם הסייג בדבר חיות המידע פרטי בהתאם לחוק הגנת הפרטיות. קביעה
לפיה כל מסירה של מידע פרטי לרשות ציבורית משמיעה מינה וביה ויתור על הגנת הפרטיות
בשל חיות הרשות כפופה לחוק חופש המידע, מרוקנת מתוכן את הסייג הקבוע בסעיף 9(א)3
לחוק.

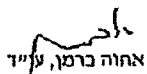
שנית, ולצד האמור, בנסיבות המקרה דן אין לראות בתיעוד השיחות משום הסכמה מכללא
לפרסום המידע. כפי שהובהר לעיל, מדובר בתיעוד שאינו מהווה חובה על פי דין, והנערך לצלל
שיחותיו של ראש הממשלה, כולל שיחותיו הפרטיות ביותר, ללא אבחנה. בנסיבות אלה, לא
ניתן להסיק מתיעוד השיחות הסכמה גורפת לפרסום פרטי כלל השיחות שקיים ראש
הממשלה. קבלת עמדת העותרים משמעה ויתור כמעט מוחלט על פרטיותו של ראש הממשלה,
לרבות ביחס לצנעת אישיותו, מצב בריאותו וכיו"ב. לעמדה זו אין עיגון בפסיקה, כאמור לעיל.

38. בהתאם למצוות המחוקק והפסיקה, המשיבים בחנו את האינטרס הציבורי העומד בבסיס
בקשת העותרים. לטענת העותרים, האינטרס הציבורי במסירת המידע הינו התרומה של
המידע לדיון הציבורי בעניין הקשר בין ראש הממשלה לעיתון ישראל היום – בכל הכבוד, לא
ראינו שהיכולת לקיים דיון ציבורי בסוגיה זו נפגעה כהוא זה כתוצאה מכך שהמידע לא היה
חשוף לציבור עד כה. העותרים מודים בקיומו של דיון ציבורי בעניין, והם עצמם מצרפים

לעתירה תמליל ארוך של תחקיר עיתונאי שערך העותר 1 בנושא (נספח 5/ לכתב העתירה), בו "הדברים ונארו בהרחבה" (סעיף 14 לעתירה). עולה איפוא, כי בנסיבות העניין הקונקרטי משקל הזכות לפרטיות רב, ולא ידחה מפני האינטרס הציבורי שחציגו העותרים.

39. נוכח האמור, בדין נדחתה בקשת העותרים לקבלת המידע, והחלטת הממונה אינה מקימה עולה להתערבותו של בית המשפט הנכבד.

אשר על כן, יתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את העתירה ולהיב את העותרים בהוצאות המשויבים, ושכ"ט ע"ד.

אחווה ברמן, ע"ד

סגנית בכירה בפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

היום: ז' כסלו, תשע"ו

19 נובמבר, 2015

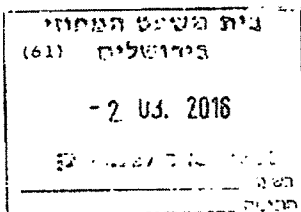
נספח 7

תגובת ה"ה רגב ואדלסון לעתירת דרוקר ללא נספחים

בעניין:

1. עמוס רגב
 2. שלדון אדלסון
- ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר א. קלגסבלד ושות'
מרח' מנחם בגין 7, רמת גן 52681
טל': 03-6110700; פקס: 03-6110707

המתנגדים

הצדדים

- נגד -

ובעניין:

1. רביב דרוקר
 2. חדשות 10 בע"מ
- ע"י ב"כ עוה"ד יונתן ברמן ואורי אדלשטיין
אדלשטיין ברמן ושות', עורכי דין
מרח' הרכבת 58, מגדל אלקטרה סיטי, קומה 14
תל אביב, 6777016
טל': 03-5602225; פקס: 03-5601755

- נגד -

1. הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה
 2. בנימים נתניהו, ראש הממשלה
- ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
מרח' מה"ל 7, מעלות דפנה ירושלים
טל': 02-5419555; פקס: 02-5419581

המשיבים

כתב טענות מטעם מר שלדון אדלסון ומר עמוס רגב

בהתאם לפסק דינו של בית המשפט העליון מיום 10.2.2016 בעע"מ 49/16, מר שלדון אדלסון (להלן: "אדלסון") ומר עמוס רגב (להלן: "רגב") מגישים כתב טענות מטעמם במסגרת העתירה שבכותרת.

פרק א' - מבוא

1. מר רביב דרוקר וחדשות 10 בע"מ (להלן: "דרוקר" ו"חדשות 10"; ביחד: "המבקשים") הגישו בקשה לממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה (להלן: "הממונה"), בה ביקשו לקבל את פרטי השיחות בין ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו (להלן: "ראש הממשלה" או "מר נתניהו") לבין מר אדלסון ובין ראש הממשלה לבין מר רגב, ובכלל זה תאריך כל שיחה, שעת השיחה ומשכה, וזאת לתקופה של שלוש שנים מיום 11.2.2012.

העתק הבקשה לקבלת מידע מיום 11.2.2015 מצורף ומסומן "1".

2. הממונה דחתה את הבקשה לקבלת מידע והעתירה שבכותרת מכוונת כנגד החלטה זו (להלן: "עתירת דרוקר").

העתק החלטה בבקשה לקבלת מידע מיום 11.6.2015 מצורף ומסומן "2".

העתק עתירת דרוקר מיום 16.9.2015 מצורף ומסומן "3".

3. ביום 2.12.2015 ניתן פסק דינו של בית משפט נכבד זה, בו התקבלה עתירת דרוקר בכפוף לזכותם של מר אדלסון ומר רגב להביא את טענותיהם בפני הממונה לפי סעיף 13(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע" או "החוק"). ביום 10.2.2016 ניתן פסק דינו של בית המשפט העליון לפיו פסק הדין של בית המשפט העליון בא חלף פסק הדין של בית משפט נכבד זה בעתירת דרוקר. למר אדלסון ומר רגב חותר להגיש כתב טענות זה.

העתק פסק הדין של בית משפט נכבד זה מיום 2.12.2015 מצורף ומסומן "4".

העתק פסק הדין של בית המשפט העליון מיום 10.2.2016 מצורף ומסומן "5".

4. עמדת מר אדלסון ומר רגב היא כי הממונה צדקה בהחלטתה לדחות את בקשת המבקשים למסירת מידע, וזאת משלושה טעמים נפרדים המצדיקים כל אחד מהם בנפרד, ובודאי במצטבר, את דחיית בקשת המבקשים למסירת מידע.

5. ראשית, החלטת הממונה לדחות את בקשת המבקשים למסירת מידע מוצדקת מטעמים של פגיעה בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב (ושל מר נתניהו). כפי שיפורט בפרק ג' להלן, המידע המבוקש הוא מידע פרטי של מר אדלסון ומר רגב (ושל מר נתניהו) ומסירתו תהווה פגיעה בפרטיות. החוק קובע כי לא ייחשף "מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות" (סעיף 9(א)(3) לחוק). הבקשה לקבל פרטים לגבי שיחות טלפוניות בין ה"ה אדלסון ורגב לבין מר נתניהו נבחנת על פי זהות הצדדים לשיחה ולא על פי תוכן השיחה (שממילא אינו מבוקש ואינו מתועד). מר אדלסון ומר רגב (כל אחד בנפרד) הם חברים אישיים של מר נתניהו מזה שנים רבות. מטבע הדברים, מר אדלסון ומר רגב (כל אחד בנפרד) משוחחים מעת לעת עם מר נתניהו. כפי שיפורט בהרחבה בהמשך, אלה שיחות פרטיות בין חברים; שיחות אלה אינן נוגעות לעבודתו המיניסטריאלית של ראש הממשלה. לכן תדירות, מועד ומשך השיחות הם עניינם הפרטי.

6. בהתאם, המידע המבוקש בעתירת דרוקר בא בדרך הגדרת "מידע" שבהוראת איסור מסירת המידע שבסעיף 23(א) לחוק הגנת הפרטיות. לכן מכח סיפא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע לא ניתן למסור את המידע. לחלופין, גם אם חלה רישא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, ועל בית המשפט הנכבד לאזן בין העניין הציבורי בגילוי המידע לבין ההגנה על הפרטיות, הרי שתוצאת האיזון מחייבת גם היא את דחיית הבקשה למסירת מידע.

7. שנית, החלטת הממונה לדחות את בקשת המבקשים למסירת מידע מוצדקת מטעמים של חסיון עיתונאי. כפי שיפורט בפרק ד' להלן, אם הטענת ביסוד עתירת דרוקר נכונה, מדובר בבקשה מרחיקת לכת, לפיה - בכסות של חוק חופש המידע - המבקשים (שהם בעצמם גורמי תקשורת) עותרים לחשוף נתוני תקשורת בין

איש ציבור בכיר לבין גורמי תקשורת אחרים, וזאת בניגוד לכללי היסוד בדבר החסיון העיתונאי. במקרה זה, זכות הציבור לדעת, אשר עומדת ביסוד חוק חופש המידע, מחייבת שלא לחשוף את המידע המבוקש, שכן היעדרות לבקשה תהיה בעלת השלכות רחב ותגרום לפגיעה קשה בתקשורת החופשית ובחסיון המקורות שלה.

8. בהתאם, מדובר ב"מידע אשר אין לגלותו על פי כל דין" (סעיף 9(א)(4) לחוק חופש המידע) ולכן מכח סיפא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע לא ניתן למסור את המידע. לחלופין, גם אם חלה רישא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, ועל בית המשפט הנכבד לאזן בין העניין הציבורי בגילוי המידע לבין החגנה על החסיון העיתונאי, חרי שתוצאת האזון מחייבת את דחיית הבקשה למסירת מידע.

9. שלישית, החלטת הממונה לדחות את בקשת המבקשים למסירת מידע מוצדקת מטעמים של מניעת שיבוש תפקודה התקין של חרשות ומניעת פגיעה בהמשך קבלת המידע. כפי שיפורט בפרק הי' להלן, המידע מושא עתירת דרוקר הוא מידע שנאסף על ידי לשכת ראש הממשלה באופן וולונטרי. כפי שעולה מעמדת ראש הממשלה, הוא מתנגד למסירת המידע. אם ייקבע שהדין מחייב את ראש הממשלה למסור את המידע - המידע יפסיק להיאסף. בהתאם, סעיפים 9(ב)(1) ו-9(ב)(7) לחוק חופש המידע מצדיקים את החלטת הממונה לדחות את בקשת המבקשים למסירת מידע. איוון האינטרסים מכח רישא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע מחייב גם את בית המשפט הנכבד לדחות את הבקשה למסירת מידע.

10. מכל הטעמים האמורים, ובוודאי מכח משקלם המצטבר, יש לדחות את עתירת המבקשים לחשיפת המידע. טרם שניגש לפירוט טעמי ההתנגדות למסירת המידע, נביא רקע עובדתי קצר לגבי מערכת היחסים בין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו.

פרק ב' - רקע עובדתי לגבי מערכת היחסים בין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו

11. מר נתניהו ומר אדלסון הם חברים ותיקים. היכרותם משתרעת על פני כ-25 שנה. בין השניים נקשרו קשרי חברות קרובים, אשר הובילו גם לקשרי חברות בין בני משפחותיהם. השניים משתדלים להיפגש כאשר מר אדלסון מבקר בישראל או כאשר מר נתניהו מבקר בארצות הברית. השניים מתארחים האחד בביתו של האחר; השניים משתתפים בשמחות האחד של האחר. כך, כבר בשנת 1991, מר נתניהו השתתף באירוע שנערך לכבוד חתונת בני הזוג אדלסון.

12. בכל שנות היכרותם של מר אדלסון ומר נתניהו, לא היה ביניהם כל קשר עסקי או מקצועי. מערכת היחסים בין השניים היתה - ונותרה - חברית בלבד.

13. מר אדלסון ומר נתניהו חולקים תחומי עניין משותפים רבים, כגון היסטוריה, תרבות, יחדות, דת, פוליטיקה ועוד. השניים משוחחים ביניהם גם בנושאים אישיים רבים ומגוונים, לרבות נושאים הקשורים למשפחותיהם וילדיהם, שגם ביניהם קשרי חברות קרובים. כפי שהבהירה המדינה בתגובתה לעתירה

(סעיף 21), השיחות ביניהם אינן נוגעות לעבודתו המיניסטריאלית של מר נתניהו.

העתק תגובת המשיבים 1-2 לעתירת דרוקר מצורף ומסומן "6".

14. עיתון "ישראל היום" (להלן: "העיתון") הוקם בשנת 2007, למעלה מ-15 שנים לאחר שהחלה ההיכרות בין מר אדלסון ומר נתניהו. בן משפחה מדרגה ראשונה של מר אדלסון הוא הבעלים של החברה המחזיקה בעיתון "ישראל היום". כמו לעיתונים אחרים (כגון, "העיתון האחרון" ו"הארץ"), גם לעיתון "ישראל היום" השקפה אידאולוגית ואוריינטציה פוליטית. השקפה זו קרובה לחשקפת העולם של מר נתניהו. הקמת עיתון "ישראל היום" לא שינתה את אופי היחסים בין מר אדלסון לבין מר נתניהו. אלה נותרו כפי שהיו - יחסים במישור החברי: תדירות השיחות בין מר אדלסון ובין מר נתניהו דומה לזו שהיתה לפני הקמת העיתון, תדירות הפגישות בין השניים דומה לזו שהיתה לפני הקמת העיתון, נושאי השיחה בין השניים דומים לאלה שהיו לפני הקמת העיתון.
15. אדלסון אינו איש תקשורת. עסקיו חובקי העולם של מר אדלסון הם בתחום ה-Integrated Resorts (מתחמים משולבים של מלונאות, תערוכות, קונגרסים וקוינו) (ראו בהקשר זה גם סעיף 2 לעיקרי הטיעון של המבקשים עצמם שהוגשו לבית המשפט העליון). מר אדלסון אינו מעורב בניהול העיתון ובוודאי אינו מעורב בתכני העיתון. העיתון מנהל על ידי בעלי התפקידים בעיתון: המוציא לאור, מר אשר בהרב; המנכ"לית, גבי ציפי קורן, והעורך הראשי, מר רגב. הקשר בין מר אדלסון לבין בעלי תפקידים אלה מתקיים לעיתים רחוקות ובאופן בלתי סדיר: הם משוחחים בעיקר בעת ביקוריו של מר אדלסון בישראל, וגם אז נושאי השיחה הם בעיקר תפעוליים-כלכליים. מר אדלסון אינו דובר עברית ומיילא אינו קורא את העיתון.
- העתק עיקרי הטיעון מטעם המבקשים שהוגשו במסגרת עני"מ 49/16 ביום 4.2.2016 מצורף ומסומן "7".
16. מכאן כי ההשערה כי מר נתניהו ומר אדלסון משוחחים על תוכן העיתון ועל תכנים שיש לפרסם או להימנע מלפרסם בעיתון היא חסרת כל בסיס. מר אדלסון אינו משפיע על תכני העיתון, לא באופן ישיר ולא באמצעות העברת מסרים לבעלי התפקידים בעיתון. שיחותיו של מר אדלסון ומר נתניהו אינן מוצאות את דרכן לעיתון ואינן באות לידי ביטוי בו. מתקיים ניתוק מוחלט בין שיחות אלה לבין התכנים המפורסמים בעיתון "ישראל היום".
17. אשר למר רגב - גם מר רגב ומר נתניהו הם חברים ותקיס. היכרותם החלה לפני כ-28 שנה (כמובן, ללא קשר להיכרות והחברות בין מר אדלסון לבין מר נתניהו). גם כאן מדובר בהיכרות גם בין משפחותיהם. מר רגב ומר נתניהו חולקים נושאי עניין משותפים רבים, בין היתר, מדינאות, היסטוריה צבאית, יהדות, ספרות וארכיאולוגיה. תדירות השיחות בין מר רגב ובין מר נתניהו דומה לזו שהיתה ביניהם לפני שמר רגב מונה לעורך הראשי של "ישראל היום" (ב-2007) וכך גם תדירות המפגשים ונושאי השיחה ביניהם.

פרק ג' - אין למסור את המידע המבוקש מטעמים של פגיעה בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב

18. חשיבותה של הזכות לפרטיות אינה שנויה במחלוקת. הזכות לפרטיות זכתה למעמד חוקתי והוכרה כזכות יסוד, המעוגנת בסעיף 7 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, בו נקבע שכל אדם זכאי לפרטיות וצנעת חייו וכי אין פוגעים **בסוד שיחו** של אדם, כתביו או רשומותיו.
19. המונח "פרטיות" לא הוגדר בצורה ממצה על ידי המחוקק, אולם בענייננו, כפי שגם יפורט להלן, לא צריכה להיות מחלוקת כנה כי מסירת המידע המבוקש **תפגע בפרטיותו של מר אדלסון ומר רגב**.

פרק ג/1 - ממסקי הדין של בית המשפט העליון ושל בית משפט נכבד זה עולה כי גילוי המידע יפגע, או עלול לפגוע, בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב

20. ראשית, מקריאת פסק הדין של בית המשפט העליון (**נספח "5"**) - וגם של בית משפט נכבד זה (**נספח "4"**) - ברור כי המידע המבוקש בעתירת דרוקר הוא מידע שמסירתו תפגע, או עלולה לפגוע, בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב. כך, הטענה כי מסירת המידע מושא עתירת דרוקר עלולה לפגוע במר אדלסון ומר רגב **התקבלה על ידי בית המשפט העליון בפסק דינו**. בית המשפט העליון קבע (בפיסקה המסכמת של פסק דינו, סעיף 18) כי **"מששקל בית המשפט לחורות על מסירת מידע שעלול לפגוע באדלסון וברגב, הרי שדרך המלך הייתה לפעול בהתאם לסעיף 17(ג) לחוק חופש המידע...".** הפגיעה במר אדלסון ומר רגב שאלה מכוון בית המשפט העליון היא פגיעה בפרטיות (להבדיל מפגיעות מסוג אחר, שאינן רלבנטיות לענייננו, כגון פגיעה כלכלית).
21. גם בית משפט נכבד זה - אשר ניתח את הסוגיה רק מהזווית של שיקולי הפרטיות של ראש הממשלה (להבדיל משל מר אדלסון ומר רגב) - קבע כי מדובר ב"**תחום ה'אפור' של 'עניינים פרטיים'**" וזאת בהתחשב בכך ש"מדובר במי שממלא את התפקיד הציבורי הבכיר ביותר בממשלה" ש"גם מכהן כשר **התקשורת**" (סעיף 12 לפסק הדין). ממצאו של בית המשפט הנכבד לפיו **"ראש הממשלה גם מכהן כשר התקשורת"** אינו רלבנטי לעתירה זו: מר נתניהו הוא אמנם שר התקשורת היום אך **לא היה** שר התקשורת בתקופה של שלוש השנים אליהן מתייחסת עתירת דרוקר (למעט בשלושת התודשים האחרונים שלה). בכל מקרה, להבדיל מראש הממשלה, מר אדלסון ומר רגב הם אנשים פרטיים. **"הפסיקה גיבשה מדרג של נשאים שונים של הזכות [לפרטיות], לפי מידת הציבוריות שלהם. בקצה האחד נמצא 'אדם פרטי', שנהנה מפרטיות יתור מכל אדם אחר. בקצה האחר נמצאים נבחרי הציבור"** (מי בירנחק מרחב פרטי - הזכות לפרטיות בין משפט לטכנולוגיה (תשע"א), עמ' 153). כאמור, מר אדלסון ומר רגב הם אנשים פרטיים. מר אדלסון ומר רגב מעולם לא העלו על דעתם שפרטי שיחותיהם עם מר נתניהו מתועדים ועלולים להיחשף. קביעתו של בית המשפט הנכבד - לפיה אף לגבי ראש הממשלה מדובר בפגיעה בפרטיות - נכונה בבחינת קל וחומר לגבי מר אדלסון ומר רגב.
22. בהקשר זה יצויין כי המבקשים טענו בסעיף 41 לעתירת דרוקר כי יש ליחס משקל נמוך לאינטרס הפרטיות של מר אדלסון ומר רגב, שכן יש להתייחס אליהם כאילו הם אנשי ציבור בהיותם עומדים בראש עיתון ו"אמצעי תקשורת בעלות פרטית אינם גומים פרטיים מן המניין אלא גומים זו מחותיים". יש לדחות

טענה זו. ראשית, הפסיקה לא הכירה בעיתון כגוף דו מהותי. שנית, עיתון אינו גוף אשר חוק חופש המידע חל עליו. סעיף 1 לחוק חופש המידע קובע את הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית. סעיף 2 לחוק חופש המידע מגדיר מספר חלופות לרשות ציבורית. עיתון אינו נכלל בגדר אף אחת מהחלופות האמורות. בכך המחוקק גילה את דעתו באופן ברור שעיתון איננו גוף ציבורי לצורך חוק חופש המידע. אין לעקוף זאת באמצעות הגדרת העומדים בראש העיתון כאנשי ציבור ולכן ככאלה שהסייגים הקבועים בחוק חופש המידע אינם חלים עליהם.

23. יצויין כי גם עמדת המשיבה 2 - הרשות המוסמכת - היא כי מסירת המידע תסגור בפרטיות הן של מר נתניהו והן של מר אדלסון ומר רגב. המשיבה 2 דחתה את בקשת דרוקר לקבלת המידע ("נספח 2"), בין היתר מהטעם כי:

"שני האישים אליהם מתייחסת הבקשה הם חברים אישיים של ראש הממשלה, ששיחותיו עימם הן שיחות פרטיות שאינן קשורות לעבודתו המיניסטריאלית של ראש הממשלה, ולכן המידע על אודותיהן לא יימסר ... המידע המבוקש הוא מידע שלא ניתן למוסרו בהתאם לסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע".

ראו בהקשר זה גם סעיף 31 לתגובת המשיבים 1-2 לעתירת דרוקר, נספח "6", וסעיפים 43 ו-45 להודעת הערעור מטעם המשיבים 1-2, אשר העתקה מצורף ומסומן "8".

24. אף כי החלטת המשיבה 2 היא זו שעומדת לבחינת בית המשפט הנכבד, הרי שראוי לתת משקל גם לעמדה זו של הרשות המינהלית המוסמכת, לפיה במסירת המידע יש משום פגיעה בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב.

פרק 2/ג - גילוי המידע אכן יהווה פגיעה בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב

25. הקביעה העולה מדברי בית המשפט העליון, בית משפט נכבד זה וחרשות המינהלית (המשיבה 2), כי מסירת המידע תפגע בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב, תואמת את הדין.

26. **זהותם של חבריו של אדם** היא עניינו הפרטי. עמד על כך בית המשפט העליון בע"א 439/88 רשם מאגרי מידע נ' ונטורה, פ"ד מח(3) 821, 808:

"מוכנס הטבעי והרגיל של המילים 'עניינים פרטיים' של אדם הינו כל מידע הקשור לחייו הפרטיים של אותו אדם, לרבות שמו, כתובתו, מספר הטלפון שלו, מקום עבודתו, זהות חבריו יחסיו עם אשתו ויתר חברי משפחתו וכדומה".

27. בע"מ 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות (פרסם ב"נבו", 2009), סעיף 24

לפסק הדין, בית המשפט העליון קבע כי קשריו החברתיים של אדם הם ענייניו הפרטיים - גם בכל הנוגע למי שממלא תפקיד ציבורי:

"השכלתו ורקעו המקצועי של אדם, כישוריו, קשריו החברתיים והכלכליים, כל אלה הם מענייניו הפרטיים של אדם, גם כאשר נבחנים הם במילוי תפקיד ציבורי".

ובסעיף 41 לפסק הדין פסק הדין נקבע כי:

"ניתן לסבור כי פרטים אודות השכלתו וניסיונו המקצועי של אדם, קשריו החברתיים וזיקותיו העסקיות-כלכליות מצויים בגרעין הקשה של מושג הפרטיות ולכן פרסומם בלא הסכמתו פוגע בפרטיותו".

28. כפי שהובהר, מר אדלסון הוא חבר אישי של מר נתניהו. השאלה כמה פעמים ביום, בתודש או בשנה מר אדלסון מדבר עם חברו, באלו שעות הם מדברים ומה משך השיחות - כל אלה הם בגדר ענייניו הפרטיים של מר אדלסון. הוא הדין לגבי מר רגב. המידע המבוקש עלול לחשוף, בין היתר, את סדר יומם של מר אדלסון ומר רגב, את אופן ניהול זמנם ואת היקף הזמן שהם מקדישים לשיחות עם חברם. חשיפת המידע המבוקש עלולה אף להשפיע על היחסים בין מר אדלסון ומר רגב לבין חברים אחרים ובני משפחה. מר אדלסון ומר רגב גם אינם מעוניינים להימצא במצב בו ניתן להשוות את היקף התקשורת בין מר אדלסון ומר רגב לבין אחרים להיקף התקשורת בין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו. גם בכך יש משום חידרה משמעותית לפרטיות. אכן, קשה לחלוק על כך שמספר הפעמים והמועדים שבהם אדם משוחח עם חברו היא עניינו הפרטי של אותו אדם.

29. העובדה כי תקשורת פרטית היא חלק ממתחם הפרטיות של אדם נלמדת גם מהנחיית משרד המשפטים, אשר קובעת כי במענה לבקשות לפי חוק חופש המידע לקבלת לוחות זמנים של שרים, אין לפרסם מידע הנוגע לפעילות פרטית (או לפעילות פוליטית) של שר:

"המידע שיש למסור הוא זה הנוגע לפעילותו המיניסטריאלית של השר. בכל שיומנו של השר כולל גם פעילות אחרת (פעילות פרטית או פעילות פוליטית). ניתן להשמיטה או לסמנה ככזו ללא פירוט נוסף".

העתק הנחיית משרד המשפטים מיום 23.8.2009 מצורף ומסומן "פ".

30. אם נחיל את האמור בהנחיה זו על ענייננו, ברור כי אין למסור מידע לגבי השיחות שבין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו, שכן מדובר בשיחות פרטיות ביניהם (ולבית המשפט הנכבד לא הוצגה כל ראיה המאפשרת לקבוע ממצא אחר). אין כל הצדקה להבחין בין גילוי משיחות של ראש הממשלה עם חבריו לבין גילוי שיחות של ראש הממשלה עם חבריו.

31. בהתאם, כאשר מר דרוקר (וליתר דיוק, עמותת שדרוקר הוא היו"ר שלה) ביקש מידע בנוגע לפגישות של מר נתניהו עם מר אדלסון, המידע לא נמסר. הממונה הודיעה כי השניים "יבחו יחד באירוע שנתי של פרויקט תגלית בקיץ 2014" והוסיפה "כי פגישות נוספות שהתקיימו בין ראש הממשלה לבין מר שלדון אדלסון במהלך השנים 2011-2014 היו פגישות פרטיות שאינן קשורות לעבודתו המיניסטריאלית של ראש הממשלה, ומשכך המידע אודותן לא יימסר".

העתק הבקשה לקבלת מידע אודות הפגישות בין מר נתניהו למר אדלסון והחלטת הממונה מצורפים ומסומנים "10" ו-"11".

32. עוד היקש, המלמד על רגישותם של הפרטים המבוקשים בענייננו ועל כך שמדובר בפרטים אישיים שמסירתם מהווה פגיעה בפרטיות, הוא מהוראות חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - נתוני תקשורת), התשס"ח-2007 (להלן: "חוק נתוני תקשורת"). בחוק נתוני תקשורת, המחוקק הסדיר את הדרך היחידה למסירת נתוני תקשורת, ובכלל זה נתונים מהסוג המבוקש בענייננו - יוזם השיחה, מועד השיחה, משך השיחה וכיוצ"ב - לרשות חקירה בלבד וכנגד חשודים בעבירות פליליות בלבד. החוק יוצר מערכת איזונים שמגבילה את האפשרות לקבל נתונים אלה מתוך הכרה בכך שמסירת נתונים אלה מהווה פגיעה משמעותית בפרטיותו של אדם.

33. כך, המחוקק הגדיר קריטריונים ברורים לקבלת הפרטים האמורים. רק מספר מוגבל של רשויות חקירה בישראל רשאי לבקש את הפרטים; ככלל, מסירת הפרטים טעונה צו שיפוטי שיינתן לאחר שבית משפט יבחן את עוצמת הפגיעה בפרטיות וישתכנע כי "הדבר הנדרש" למטרות הקבועות בחוק כמו מאבק בפשיעה והצלת חיי אדם (סעיף 3א) לחוק נתוני תקשורת). ברור כי כל אלה אינם מתקיימים בבקשה לקבלת מידע של המבקשים. ראו בהקשר זה בג"ץ 3809/08 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל (פורסם ב"נבו" 2012), סעיף 7 לפסק הדין:

"החוק נשוא העתירות שלפנינו מאפשר, כאמור, השגת נתוני תקשורת הנוגעים לשיחותיו של מני ונמעניו, סוג המסרים שהוא מעביר, היקפם, משכבם ועוד. למעשה, וכך אף עולה מלשונו, מאפשר החוק השגת כלל המידע הנוגע למסר המועבר, למעט תוכנו ... לכאורה די בסקירת הסמכויות שמקנה חוק ככדי לחגיע למסקנה, שגם המדינה אינה חולקת עליה, כי החוק אכן גורם לפגיעה חוקתית בזכות לפרטיות. והדברים ברורים".

34. ויובהר: מסירת פרטים לרשויות החקירה לצרכים פנימיים (ניהול חקירה) אינה דומה למסירת פרטים למבקשים לשם פרסומם בפומבי, כפי שמתבקש בענייננו. כמו כן, ברור כי כאשר מדובר במידע שהינו הכרחי לפעילות תקינה של רשויות חקירה, קמות לחשיפתו הצדקות נוספות ונפרדות, שאינן קיימות בענייננו.

35. לכן, אם בית המשפט העליון קבע כי מסירת נתוני תקשורת גורמת "לפגיעה חוקתית בזכות לפרטיות. והדברים ברורים", אין כל סיבה שלא להחיל קביעה זו גם לגבי מסירת נתוני התקשורת המבוקשים בעתירת דרוקר.

36. המידע המבוקש בעתירת דרוקר הוא, איפוא, חלק ממתחם הפרטיות של מר אדלסון ומר רגב. מסירת המידע למבקשים תחווה פגיעה בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב. סעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות קובע כי מתקיימת פגיעה בפרטיות אם מידע על "ענייניו הפרטיים של אדם" נמסר או נעשה בו שימוש שלא למטרות שלשמה נמסר המידע. המידע המבוקש בעתירת דרוקר נמסר על ידי מר נתניהו או מר רגב או מר אדלסון (או מזכירותיהם) למזכירות של לשכת ראש הממשלה לצורך הטכני של יצירת הקשר הטלפוני בין מר נתניהו לבין מר אדלסון ומר רגב. המידע לא נמסר על ידי מר נתניהו או מר רגב או מר אדלסון (או מזכירותיהם) לצורך תיעוד של זהות האנשים עם משוחח ראש הממשלה (ראש הממשלה כלל לא ידע כי בעת שחוא מוסר למזכירותיו להשיג לו את פלוני בטלפון או כאשר פלוני מנסה להשיג אותו בטלפון, הדבר מתועד - סעיף 3 לעיקרי הטיעון מטעם המשיבים 1-2 שהוגשו בע"מ 56/16. גם מר אדלסון ומר רגב לא ידעו על כך). לכן מסירת המידע המבוקש מהווה פגיעה בפרטיות. סעיף 2(11) לחוק הגנת הפרטיות קובע כי מתקיימת פגיעה בפרטיות בעת "פרסומו של ענין הנוגע לצנעת חייו האישיים של אדם". גם לכן מדובר בענייננו בפגיעה בפרטיות. סעיף 2(1) לחוק הגנת הפרטיות קובע כי גם "הטרדה אחרת" היא פגיעה בפרטיות. גם לכן מדובר בענייננו בפגיעה בפרטיות.

העתק עיקרי הטיעון מטעם המשיבים 1-2 שהוגשו במסגרת ע"מ 56/16 ביום 31.1.2016 מצורף ומסומן "12".

37. סיכומו של פרק זה - המידע המבוקש הוא מידע שמסירתו תפגע בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב (ושל מר נתניהו). כך עולה מפסקי הדין של בית המשפט העליון ובית משפט נכבד זה. כך עולה מהשכל הישר. כך עולה גם מהדין. זו תנחת המוצא להמשך הדיון.

פרק 3/1 - המידע המבוקש בעתירת דרוקר נכלל בגדר הגדרת "מידע" לצורך סעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות ולכן לא ניתן להורות על גילוי

38. בפרקים הקודמים חוסבר כי מסירת המידע המבוקש תפגע בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב (ושל מר נתניהו). כפי שנראה בפרק זה, המידע המבוקש נכלל בגדר הגדרת המונח "מידע" לצורך **הוראת איסור מסירת המידע** שבסעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות. לכן חל סעיף 9(א)4 לחוק חופש המידע, האוסר על הממונה למסור מידע "אשר אין לגלותו על פי כל דין" ועל בית המשפט הדין בעתירה כנגד החלטת הממונה לפעול בהתאם לסעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, הקובע כדלקמן:

"17(ד) **על אף הוראות סעיף 9, רשאי בית המשפט להורות על מתן מידע מבוקש, כולו או חלקו ובתנאים שיקבע, אם לדעתו הענין הציבורי בגילוי המידע, עדיף וגובר על הסעם לדחיית הבקשה, ובלבד שגילוי המידע אינו אסור על פי דין.**"

39. אכן, הסמכות לבחון את הבקשה בהתאם לסעיף 17(ד) לחוק חופש המידע מעניקה לבית המשפט הנכבד שיקול דעת. ואולם, הסעיף מגביל את סמכותו של בית המשפט למידע שגילוי "אינו אסור על פי דין". כך נפסק, למשל, בע"מ 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות (פרסם ב"נבו"), L:\100\cc\10070-016\tav-tanot-sofi.docx

2009), סעיף 30 לפסק הדין:

"הפעלת שיקול דעתו של בית המשפט למי סעיף זה (סעיף 17ג(ד)) מותנית בכך שגילויו של המידע אינו אסור על פי דין. רק אם איסור שכזה אינו קיים יש מקום לשקול את מסירת המידע חרף קיומו של טעם מהטעמים שבסעיף 9 לחוק לאי-מסירת מידע".

40. כפי שיפורט להלן בפרק זה, המידע המבוקש הוא מידע אשר גילויו אכן "אסור על פי דין".
41. הדין הוא סעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות שבפרק ד' לחוק הגנת הפרטיות. פרק ד' לחוק הגנת הפרטיות כותרתו היא "מסירת מידע או ידיעות מאת גופים ציבוריים". המונח "מידע" מוגדר בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות כך: "מידע - נתונים על אישיותו של אדם, מעמדו האישי, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, הכשרתו המקצועית, דעותיו ואמונתו". סעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות קובע כי:
- "מסירת מידע מאת גוף ציבורי אסורה, זולת אם המידע פורסם לרבים על פי סמכות כדן, או הועמד לעיון הרבים על פי סמכות כדן, או שהאדם אשר המידע מתייחס אליו נתן הסכמתו למסירה".**
42. סעיף 23א לחוק הגנת הפרטיות מרחיב את תחולת סעיף 23ב(א) וקובע כי "חוראות פרק זה יחולו על ידיעות על עניניו הפרטיים של אדם, אף שאינן בגדר מידע, כשם שהן חלות על מידע".
43. יוצא, איפוא, כי סעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות אוסר על גוף ציבורי למסור "מידע" (כהגדרת מונח זה בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, וכפי שהורחב בסעיף 23א לחוק הגנת הפרטיות). ודוק, סעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות אינו אוסר על מסירת כל מידע על ידי גוף ציבורי. איסור מסירת המידע חל רק על "מידע" כהגדרת מונח זה בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, כפי שהורחב בסעיף 23א לחוק הגנת הפרטיות. רק אם המידע המבוקש בעתירת דרוקר נכנס לגדר הגדרת "מידע" הוא הופך למידע שגילויו "אסור על פי דין" (ראו גם סעיף 20 לחוק חופש המידע), שאז גם בית המשפט אינו רשאי להתייר את גילויו.
44. עמד על כך בית המשפט העליון בעניין 2894/14 שמש נ' הממונה על חוק חופש המידע ברשות המסים בישראל (פורסם ב"עבו", 2015), סעיף 16 לפסק הדין:

"משמעות הדבר היא שבמקרים שבהם קיימת התנגשות בין חוק חופש המידע, או תקנות מכוחו, לבין דבר חיקוק פרטני 'המחייב, המתיר, האוסר או המסדיר באופן אחר גילוי או מסירה של מידע שבידי רשות ציבורית' - יש להעדיף את הוראותיו של החיקוק הפרטני על פני חוק חופש המידע, או תקנות מכוחו. המסקנה האמורה אף עולה בקנה אחד עם הכלל לפיו הוראת דין ספצימית גוברת על הוראת דין כללית".

45. ראו גם עת"מ (מחוזי - נצרת) 62-10 רוסטוביץ נ' שריקזי (פורסם ב"נבו", 2010), עמוד 7 לפסק הדין:

"לטעמי, ניתן להגיע בענייננו למסקנה המתבקשת אף לאור סעי' 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות ... לטעמי יש במידע אותו מבקשת העותרת בכדי להיכנס להגדרה זו ועל כן מסירת המידע אסורה ללא שיקול דעת הרשות, אלא בהסכמת האדם שהמידע מתייחס אליו ... חוק חופש המידע גם קובע בסעיף 20 לחוק, כי אין בהוראותיו 'כדי לגרוע מתוקמו של חיקוק, המחייב, המתיר, האוסר או המסדיר באופן אחר גילוי או מסירה של מידע שבידי רשות ציבורית'. מכאן, שאם סעיף 23 לחוק הגנת הפרטיות אוסר על המשיב לגלות מידע, אין בכוחו של חוק חופש המידע לשנות מצב זה".

ראה גם ע"א (מחוזי - י-ם) 2312/01 שצירנסקי נ' הממונה על המרשם (פורסם ב"נבו", 2001), סעיף 10 לפסק הדין.

46. בענייננו ברור כי המידע המבוקש בעתירת דרוקר נכנס לגדר "צנעת אישיותו" של אדם ובוודאי לגדר מידע "על ענייני הפרטיים של אדם" ולכן גם להגדרת "מידע" שבסעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות. כדי למנוע חזרה, בית המשפט הנכבד מופנה לאמור בפרקים 1/ ו-2/ לעיל. לכן אסור לגלות את המידע המבוקש בעתירת דרוקר מכה הוראת סעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות. ממילא הוא הופך מידע שגילוי "אסור על פי דין" (כלשון סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע) וגם לבית המשפט אין סמכות להורות על גילוי.

47. בהקשר זה חשוב להפנות את תשומת הלב להרחבה שבסעיף 23א לחוק הגנת הפרטיות, לפיה הוראת סעיף 23ב(א) לחוק תחול גם "על ידיעות על ענייני הפרטיים של אדם, אף שאינן בגדר מידע". לחוראה זו חשיבות רבה לענייננו לאור דבריו של בית המשפט הנכבד בפסק דינו המקורי לפיהם המידע המבוקש מצוי "בתחום האפור של עניינים פרטיים". בעע"מ 7744/10 המוסד לביטוח לאומי נ' מגל (פורסם ב"נבו", 2012), בית המשפט העליון קבע (בסעיף 15 לפסק הדין) כי:

"סעיף 23א לחוק הרחיב, לצורך סרק ד לחוק הגנת הפרטיות, את מעגל הפרטים שעל הגוף הציבורי נאסר למסור ... הרחבת המידע שעל הגוף הציבורי נאסר למסור, משקפת את ראיית המחוקק כי המגיעה בפרטיות עלולה לנבוע מעצם אובדן השליטה של הפרט על זרימת מידע בעניינו. זאת, למרות שהמידע אינו בליבת הפרטיות ואפילו לא בגרעין ה'רד' של הפרטיות, כך שחשיפתו בשלעצמה, אינה מהווה מגיעה בפרטיות במונח הרגיל של המילה".

48. עמדתם של מר אדלסון ומר רגב היא כי המידע המבוקש בעתירת דרוקר מצוי בגרעין הקשה של הזכות לפרטיות, שכן "ניתן לסבור כי פרטים אדוות השכלתו וניסיונו המקצועי של אדם, קשריו החברתיים חיקותיו העסקיות-כלכליות מצויים בגרעין הקשה של מושג הפרטיות ולכן פרטומם בלא הסכמתו מוגע בפרטיותו" (עע"מ 9341/05, אשר צוטט בסעיף 27 לעיל). ואולם, גם בהינתן העמדה של בית משפט נכבד זה

לפיה, ככל שמדובר בראש הממשלה, מדובר ב"תחום האמורי של עניינים פריטיים" בלבד, וגם בחינתן שעמדה זו חלה אף על מר אדלסון ומר רגב, אשר אינם אנשי ציבור, הרי שלמי פסיקתו של בית המשפט העליון, סעיף 23ב(א) לחוק הגנת פרטיות חל גם מידע אשר "אינו בליבת הפרטיות ואמילו לא בגרעין חרד" של הפרטיות.

49. כך או כך, ברור כי מדובר ב"מידע" עליו חלה הוראת איסור מסירת המידע שבסעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות. לכן לא ניתן לחתיר את גילוייו מכח סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע.

פרק 4/ג - גם אם היה ניתן להתיר את גילוי המידע מכח סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, איזון האינטרסים מחייב את דחיית עתירת דרוקר

50. כאמור בפרקים 1/ג ו-2/ג לעיל, מסירת המידע המבוקש תפגע בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב וישל מר נתניהו). לכן - בנוסף על הוראת סעיף 9(א)4 לחוק חופש המידע, אליה הפנינו בפרק 3/ג לעיל - חלה על ענייננו גם הוראת סעיף 9(א)3 לחוק חופש המידע, האוסרת על הממונה למסור מידע "שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות".

51. לכן - אם בית המשפט הנכבד יסבור (בניגוד לדעתנו) כי סעיף 9(א)4 לחוק חופש המידע אינו חל על ענייננו - אזי לאור תחולת סעיף 9(א)3 לחוק חופש המידע, על בית המשפט הנכבד לפעול בהתאם לרישא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע ולאזן בין "העניין הציבורי בגילוי המידע" לבין הפגיעה בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב (ומר נתניהו). כפי שנראה בפרק זה, גם איזון האינטרסים מחייב את דחיית עתירת דרוקר.

52. כאמור, המבקשים מבקשים לקבל לידיהם פרטים אודות שיחותיהם של מר אדלסון ומר רגב עם מר נתניהו, ובכלל זה תאריך כל שיחה, שעת השיחה ומשכה. המבקשים טוענים כי "לציבור אינטרס ממשי לדעת האם 'ישראל היום' הוא עיתון בעל קו אידיאולוגי מנותק מן האינטרסים המידיים של המשיב 2 [ראש הממשלה], או שמא הוא מהווה שומר לעמדות ראש הממשלה ונועד לשרת את האינטרסים שלו. לציבור אינטרס מובהק לדעת האם כאשר הוא קורא את 'ישראל היום' הוא צורך תוכן שמיוצר לפי אמות מידה עיתונאיות מקצועיות ובלתי תלויות, או שמא הוא נחשף לתוכן שבו סטנדרטים עיתונאיים מוכמנים לאינטרסים של גורמים פוליטיים" (סעיף 49 לעתירת דרוקר).

53. **הולם, גם אם יש עניין ציבורי בתשובה לשאלות המצוטטות לעיל הרי שהמידע שחשיפתו מבוקשת בעתירת דרוקר לא יתרום לבירור שאלות אלו, לא בכלל ובוודאי לא במידת המצדיקה את הפגיעה בפרטיות של שלושת האישים הנוגעים בדבר. כפי שברור מאליו, תוכן השיחות אינו מתועד ואינו חלק מהמידע המבוקש. כפי שהוכר בתגובת המשיבים 1-2 לעתירת דרוקר (נספח "6", סעיף 20), גם משך השיחות אינו מתועד. שלושת האישים הנוגעים בדבר הם אנשים עסוקים במיוחד, אשר זמינותם במהלך היממה משתנה ומשפעת מגורמים רבים. כמו כן, שעות העבודה של אישים אלה אינן שעות עבודה מקובלות. כך, מר רגב, כעורך ראשי של עיתון יומי, מסיים את יום עבודתו באמצע הלילה. כך, מר אדלסון, מנהל את עסקיו ברחבי העולם, בהפרשי שעות משמעותיים ומשתנים מישראל. גם לראש הממשלה שעות**

עבודה משתנות ובלתי מקובלות. לכן, במרבית הפעמים בהם מר נתניהו מבקש לדבר עם מר אדלסון או עם מר רגב, או לחיפך, ה"שיחה" מסתיימת בהשארת הודעה. במקרים אחרים ה"שיחה" מסתכמת בכך שהאחד אומר לאחר שהוא נכנס לשיבה או באמצע ישיבה, או בפגישה או בעיסוק דחוף אחר, והשניים קובעים לדבר מאוחר יותר. "שיחות" אלה כולל אינן שיחות. התיעוד של "שיחות" אלה הוא חסר כל ערך. לא רק שתיעוד זה אינו תורם דבר לשיח הציבורי הוא מעמיס עליו נתונים מטעים וספקולטיביים. אכן, מהמידע עצמו לא ניתן להבחין אם מדובר בשיחה של ממש או ב"שיחה" שלא התקיימה. בנסיבות אלה, המידע כלל אינו משקף את תדירות השיחות בין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו.

54. זאת ועוד. משהובהר כי הקשר בין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו הוא קשר חברות בלבד, אין עניין ציבורי בחשיפת המידע. המידע המבוקש ישקף גם שיחות אישיות מובהקות, כגון שיחות בהן מר אדלסון שיתף את מר נתניהו ברשמי ביקורו האחרון במקום זה או אחר, באירועים הקשורים לילדיו, במצבו הבריאותי, ובהשקפותיו על ענייני דיומא, ולהיפך. כך גם לגבי מר רגב. אין כל ערך באוסף תאריכים ושעות לגבי שיחות מסוג זה.

55. החלכה המסוקה קובעת שעניין ציבורי אינו עניין שמעניין את הציבור. חוק חופש המידע נועד לאפשר לציבור לקבל מידע בעל תועלת אמיתית, ולא לקבל מידע מטעמי סקרנות ויצר רכילות גרידא. ברור כי מידע מהסוג האחרון לא מצדיק את הפגיעה בפרטיות הן של אנשי ציבור והן של אנשים פרטיים. בע"פ 11793/05 חברת החדשות הישראלית בע"מ נ' מדינת ישראל (פורסם ב"נבו", 2006), טעיף 38 לפסק הדין, עמד על כך בית המשפט העליון:

"פרסום שיש בו עניין ציבורי מורש בפסיקה לא כפרסום שמעניין את הציבור, ובכך יש בו אולי כדי 'לספק מזון לסקרנים או למלא יצרים של רכלנים' ... אלא כפרסום שיש לציבור תועלת בידיעתו, למשל בכך שהוא תורם לגיבוש דעתו בעניינים ציבוריים או מסייע לשימור אורחות חייו ... כן החגש לגבי הזכות לפרטיות, כי לא די בכך שיש עניין ציבורי בפרסום, אלא יש צורך בטעם המצדיק את הפגיעה בפרטיות של אדם כדי לספק את האינטרס הציבורי במידע."

56. אכן, ייתכן שמידע כלשהו הנוגע לשיחות בין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו מעניין אנשים מסוימים. הוא בוודאי עלול לעורר ספקולציות. בכך לא די: אין ביצירת ספקולציות משום טעם המצדיק את הפגיעה בפרטיות של אדם.

57. מבלי לגרוע מדיותם של הדברים האמורים, ככל שמדובר בשיחות של מר אדלסון עם מר נתניהו הדברים מגיעים לכדי קיצוניות. מר אדלסון כלל אינו קורא את העיתון. מר אדלסון כלל אינו משוחח עם מר רגב (או עם כותבים אחרים בעיתון) לגבי דברים שעליהם לכתוב או להימנע מלכתוב בעיתון. שיחות בין מר נתניהו לבין מר אדלסון, ככל שהן עשויות היו לעניין את מי מהכותבים בעיתון, כלל אינן מגיעות לידיעתם של אותם כותבים, לא במישרין ולא בעקיפין.

58. לסיכום פרק זה - "העניין הציבורי", כפרשנותו תחולמת של מונח זה, "בגילוי המידע" הוא אפסי או שלי. לעומת זאת, "השכלתו ורקעו המקצועי של אדם, כישוריו, קשריו החברתיים והכלכליים, כל אלה הם מענייניו הפרטיים של אדם" (ענייני 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות (פורסם ב"נבו, 2009), סעיף 24 לפסק הדין). מערכת היחסים בין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו היא מערכת יחסים חברית. היא אינה קשורה ל"ישראל היום". מר אדלסון ומר רגב אינם מעוניינים שמספר הפעמים שהם משוחחים או מנסים לשוחח עם חברים, מר נתניהו, יתפרסם. זו פגיעה משמעותית ובלתי מוצדקת בצנעת הפרט שלהם. לכן - גם אם חלה רישא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע - איזון האינטרסים אינו מצדיק לחשוף את המידע המבוקש.

פרק ד' - אין למסור את המידע מטעמים של חסיון עיתונאי

59. בפסק הדין בעתירת דרוקר בית המשפט הנכבד ראה במר אדלסון ומר רגב "אנשי תקשורת מובהקים" (סעיף 12 לפסק הדין). המבקשים השתיתו את בקשתם למסירת המידע על היותם של מר אדלסון ומר רגב הבעלים והעורך הראשי של "ישראל היום", שכן הטעם לדרישת המידע של המבקשים הוא "ללמוד אם ישנו קשר בין מועדי השיחות לבין מועדי פרסומים מסוימים בעיתון" (סעיף 52 לעתירת דרוקר).

60. כפי שפורט בפרקים הקודמים, יש לדחות קביעת אלה. אולם, ככל שהבקשה מושתתת על היותם של מר אדלסון ומר רגב הבעלים והעורך הראשי של "ישראל היום", ועל הרצון לקשור בין שיחות של השניים עם מר נתניהו לבין "פרסומים מסוימים בעיתון", הרי לא ניתן למסור את המידע וזאת מטעם של חסיון עיתונאי. מדובר ב"מידע אשר אין לגלותו על פי כל דין" (סעיף 9(א)4) לחוק חופש המידע ולכן מכה סיפא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע יש לדחות את הבקשה למסירת מידע. לחלופין, גם אם חלה רישא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, איזון האינטרסים בין העניין הציבורי בגילוי המידע לבין החגנת על החסיון העיתונאי, מחייב את דחיית הבקשה למסירת מידע.

פרק 1/7 - החסיון העיתונאי: כללי

61. פרופ' זאב סגל בספרו, תזכות לדעת באור חוק חופש המידע (תשי"ס, עמוד 193), מסביר כי:

"במיתחם הרחב של המידע, שאין לגלותו על-פי דין, ניצבים גם חלק מהחסינות השונים, שהוכרו בזמן מכה החוק וההלכה המסוקה".

62. החסיון הרלבנטי לענייננו הוא חסיון עיתונאי. שמירה על סודיות מקורות עיתונאיים היא אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה. היא קריטית לחופש הביטוי. היא קריטית לקיומה של עיתונות חופשית. כך, ברע"א 6872/11 כהן נ' בן דוד (פורסם ב"נבו, 2012), בית המשפט העליון הסביר (בסעיף 4 לפסק הדין) כי:

"הצורך בשמירה על עיתונות חופשית הינו חלק מההגנה הרחבה שהמשפט נותן לחופש הביטוי שהינו חיוני במדינה דמוקרטית ... על מנת לקיים את חופש

הביטוי נדרש שהציבור יזכה לקבלת מידע באמצעות כלי התקשורת והעיתונות. מימושה של זכות הציבור לדעת מותנה בכיבוד גישתם של עיתונאים למקורות המידע, כמתחייב מן החכרה בחשיבות תפקידם כזרועו הארוכה של הציבור".

ראו גם רע"פ 761/12 מדינת ישראל נ' מקור ראשון המאוחד (הצופה) בע"מ (פורסם ב"נבו", 2012), סעיף ע"ד לפסק הדין:

"הגשמת חופש העיתונות מותנית בזרימת מידע חופשית ורציפה לציבור. מערכת היחסים שבין עיתונאי לבין מקורותיו היא 'מרכז העצבים' של תהליך זה ... היעד הגנה ראוייה מעמיד את מקורות המידע ב'סכנת התייבשות'; בהיקמו של החיסיון העיתונאי יש כדי להשמיע, כמובן, על יכולת העיתונאי למלא את תפקידו. החיסיון מאפשר לעיתונאי חופש פעולה להשיג מקורות ולאמתם, לנוכח באירועים ולסקרם, ולחזור לאיתור מידע. הטעם שבבסיס הגנה זו אינו עניינו הפרטיקולרי של עיתון או עיתונאי; מקורו באינטרס הציבורי בקיומה ... הגנה על מקורות מידע כרוכה איפוא בחומש העיתונות".

63. אכן, "כלי העבודה היחיד של העיתונאי, שהוא באמת בעל חשיבות, הוא מקורות המידע שלו והדרך שבה הוא משתמש בהם" (חוקר התקשורת דלמר דאן, Public Officials and the Press (Reading, MA.), (p. 41, 1969). עקב כך בית המשפט העליון הכיר בקיומו של חסיון עיתונאי. בפסק הדין המנחה בעניין ציטרין (כ"ש 298/86 ציטרין נ' בית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין במחוז תל אביב, פ"ד מא(2) 1337, בית המשפט העליון קבע (בעמ' 360) כי:

"יש להכיר בקיומו של חסיון, המתיר לעד-עיתונאי שלא לגלות את מקורות המידע שלו. חסיון זה אינו החלטי אלא יחסי, היינו, הוא כפוף לשיקול דעתו של בית המשפט".

64. ברע"פ 761/12 מדינת ישראל נ' מקור ראשון המאוחד (הצופה) בע"מ (פורסם ב"נבו", 2012), סעיפים פ' ופ"א לפסק הדין, בית המשפט העליון קבע כי החסיון העיתונאי חל על כל מידע העלול לחשוף מקור:

"דומה, כי צמצום החיסיון העיתונאי לשאלות ישירות שנסאל העיתונאי באשר למקור, כפי שפורשה לעתים הלכת ציטרין, עלול שלא להגשים את התכלית אשר לשמה נקבע. מקום שגילוי מידע עלול להוביל לחשיפתו של המקור, ראוי כי יחול החיסיון ... ומה שיש להחשות, כאמור, הוא פרטים שבתוכם המידע העלול לחשוף את המקור".

65. הנה כי כן, "הפסיקה הרחיבה את החיסיון העיתונאי לכל מידע שעלול לחשוף את המקור" (ע"א 9705/11 גלס-בדקוביץ נ' קרא, פורסם ב"נבו" (2014), סעיף 42 לפסק הדין). לכן, אם נתוני תקשורת בין עיתונאי

לאיש ציבור (כמו מועדי השיחות ותדירותן) יאפשרו לקשור בין תוכן פרסומים בעיתון לבין אותו איש ציבור - שזו הטענה של המבקשים (וראו גם סעיף 15 לפסק הדין של בית משפט נכבד זה, נספח "4") - הרי שנתונים אלה חסויים בחסיון עיתונאי, שכן גילויים עלול לחשוף את זהות המקור.

66. חשוב להדגיש: אין כל סתירה בין הטענה כי היחסים בין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו הם יחסים בין איש תקשורת לבין איש ציבור לבין הטענה כי היחסים בין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו הם יחסים של חברים קרובים. מערכת יחסים בין חברים קרובים כוללת לעיתים קרובות גם היבטים אישיים וגם היבטים מקצועיים. כך או כך, מסירת המידע אינה אפשרית: אם מדובר ביחסים בין איש תקשורת לבין איש ציבור - מסירת נתוני התקשורת אסורה מכח החסיון העיתונאי. אם מדובר ביחסים בין חברים - מסירת נתוני התקשורת היא חסרת הצדקה - ובכל מקרה אסורה - בשל הפגיעה בפרטיות. אם היחסים הם משולבים - מסירת נתוני התקשורת אסורה גם מכח החסיון העיתונאי וגם בשל הפגיעה בפרטיות.

67. יודגש - נתוני התקשורת בין עיתונאי לבין מקור פוטנציאלי הם הגרעין של החסיון העיתונאי. עמד על כך בית המשפט העליון בבג"ץ 3809/08 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל (פורסם ב"נבו", 2012), בעת שדן בהסדרים שנקבעו בחוק נתוני תקשורת לגבי חשיפת מידע מחסוג המבוקש בעתירה זו, ויצר הבחנה בין חסיון עיתונאי לחסיונות מקצועיים אחרים (סעיף 9 לפסק הדין של כב' השופט מלצר):

"הוא [החסיון העיתונאי] - בשונה מהחסיונות האחרים - עלול להיות מופר מניה וביה עם גילוי נתוני התקשורת של העיתונאי, מה שצמאי לחשוף את זהותם של מקורות המידע שלו, ומה הדבר הוא בליבת החסיון ולא בפרופרייה של הזכות בלבד. מכאן צריכה לנבוע החברה כי בגדר החסיון העיתונאי יבואו לא רק שמו של המקור, אלא גם כל פרט, או מידע שיכולים להביא לזיהויו".

68. אכן, להבדיל מחסיונות אחרים, בהם עצם הקשר בין האדם לבין איש המקצוע איננו חסוי (כדוגמת חסיון עו"ד - לקוח), הלב של החסיון העיתונאי גלום בקשר בין המקור לבין איש התקשורת. לכן גילוי נתוני תקשורת של איש תקשורת הם הפרת בוטה של החסיון העיתונאי. יפים לענייננו גם דבריה של כב' הנשיאה בניש בסעיף 28 לפסק דינה בעניין האגודה לזכויות האזרח:

"יש מקום ליחס שונה לחסיון העיתונאי. לפיכך, נכון עשתה המדינה עת קבעה תנאים מיוחדים בעניינם של העיתונאים במסגרת הנוהל. כאמור בהתאם לנוהל, אם המנזר הוא עיתונאי שאינו החשוד בעבירה או הקורבן, לא יאשר הקצין המוסמך קבלת נתוני תקשורת מסוג נתוני העבודה. בכך זוכה החסיון העיתונאי להגנה מיוחדת בנוחלי".

69. דדוק, החסיון העיתונאי אינו מותנה בטענה לקיומו ואין צורך להוכיח כי המקור דרש חסיון. כך הוסבר בהמ" (מחוזי - י-ם) 4089/96 חברת הכשרת היישוב נ' רשת שוקן בע"מ (פורסם ב"נבו", 1997), סעיפים 18 ו-25 לפסק הדין:

"במקרה של החיסיון העיתונאי, החיסיון קיים, ולא רק במישור המושגי, גם בלא שנטען לקיומו. לא השימוש בזכות החיסיון הוא המקום את החיסיון, אלא הנושא (של יחסי העיתונאי עם מקורותיו), הוא עצמו נושא חסוי, גם בלא שנטען לקיומו של החיסיון. מכאן, שהיתור במקרה זה הינו תנאי להסרת החיסיון. מי שמבקש להסיר את החשאיות מעל זהות המקור, עליו להוכיח תחילה כי זה ויתר על החיסיון ולא ניתן להוכיח זאת תוך כדי פגיעה בחיסיון. תנאי כזה אינו נדרש לגבי החיסיון על זהות המקור, שם עומד החיסיון כל עוד לא הוסר, ואין צורך להוכיח כי המקור דרש להחיל את החיסיון על זהותו".

70. ראו גם ת"א (מחוזי - ת"א) 1089/90 פרי נ' מחס (פורסם ב"נבו", 1993), עמוד 2 למסק הדין:

"החיסיון בדומה לחיסיון שחל על רופא, עורך דין פסיכולוג, אינו מותנה בדרישה מפורשת מצד מי שעל סודות ענייניו נועד החיסיון לשמור, אלא הוא נובע ממערכת היחסים המיוחדת שבמסגרתה נמסר המידע. לכן אין חשיבות לכך שאין במי הנתבעים טענה כי נדרשו לשמור על סודות מקור המידע".

פרק ד/2 - יישום הכללים בעניין חסיון עיתונאי על עניינינו

71. תקנון האתיקה המקצועית של העיתונות מסדיר את החיסיון העיתונאי וקובע את תחולתו, בין היתר, גם על בעלים תורד ראשי של עיתון. סעיף 1 לתקנון מגדיר: "עיתון" - לרבות אמצעי תקשורת אלקטרוניים ועיתונים מקוונים ולרבות הבעלים, המו"ל והעורך האחראי של אמצעי התקשורת".

הענק תקנון האתיקה המקצועית של העיתונות מצורף ומסומן "13".

72. סעיף 22 לתקנון קובע כי:

"חסיון עיתונאי

22. לא יגלו עיתון ועיתונאי מידע שנמסר להם בתנאי שישאר חסוי ולא יחשפו זהותו של מקור חסוי אלא בהסכמתו של המקור".

73. לכן - בהתאם לעמדת המבקשים עצמם ולאור המטרה המוצהרת של העתירה ("ללמוד אם ישנו קשר בין מועדי השיחות לבין מועדי פרסומים מסוימים בעיתון") - התקשורת בין ראש הממשלה לבין מר אדלסון ומד רגב היא תקשורת חסויה. נהני תקשורת בין עיתונאי לבין מקור מוטנציאלי חס חסויים. נשוב ונזכיר - "גילוי נהני התקשורת של העיתונאי ... הוא בליבת החיסיון" (עניין האגודה לזכויות האזרח, שצוטט בסעיף 67 לעיל).

74. אכן, החיסיון העיתונאי הוא חסיון יחסי, הכפוף לשיקול דעתו של בית המשפט. לכאורה בית המשפט הנכבד

היה אמור, בשלב זה, לאזן בינו לבין העניין הציבורי בחשיפת המידע המבוקש, וזאת בין אם על מנת לקבוע אם אכן מדובר ב"מידע אשר אין לגלותו לפי כל דין" (סעיף 9(א)4) לחוק חופש המידע) ובין אם על מנת לקבוע האם, מכח סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, יש להורות על מסירת המידע על אף החסיון העיתונאי.

75. אולם במקרה דנן בית המשפט הנכבד מטור מאיזון זה.

76. על פי טענת המבקשים בעתירת דרוקר (סעיף 52), העניין הציבורי בחשיפת נתוני התקשורת עם ראש הממשלה הוא "ללמוד אם ישנו קשר בין מועדי השיחות לבין מועדי פרסומים מסוימים בעיתון". המבקשים טוענים כי "שיחות של ראש הממשלה עם בעלי עורכי עיתונים הם מידע שיש לציבור אינטרס מובהק להיחשף אליו" (סעיף 53 לעתירת דרוקר). בראיון שנתן מר דרוקר ביום בו ניתן פסק הדין בעתירה, מר דרוקר הסביר כי ראש הממשלה עשוי להיות מקור של מר רגב ו"ברגע שיתפרסם המידע ... תוכל לגבש איזושהי עמדה לגבי מה יחסיחם. האם הוא מקור ...". כלומר, המבקשים מבקשים לקבל את המידע מושא העתירה על מנת להראות את הקשר בין התקשורת עם ראש הממשלה לבין תכני העיתון "ישראל היום". זו המטרה המוצהרת של המבקשים. אולם זאת לא ניתן לאפשר, שחרי הטעם שבגינו מלכתחילה נקבע החסיון העיתונאי הוא בדיוק על מנת למנוע השגת מידע מסוג זה.

העתק הראיון של מר דרוקר בכתב העת "העין השביעית" שפורסם ביום 2.12.2015 מצורף ומסומן "14".

77. נחدد את הדברים: הנורמה המשפטית של החסיון העיתונאי נקבעה על מנת להגן על האינטרס שבחשאיות הקשר בין גורמי תקשורת לבין מקורותיהם. עם זאת, כך נקבע, בסיבות מתאימות אינטרס זה נסוג בשל אינטרסים אחרים. לכן החסיון הוא חסיון יחסי. אינטרסים אחרים יכולים לגבור על האינטרס שבחשאיות הקשר בין גורמי תקשורת לבין מקורותיהם. בענייננו, המבקשים עותרים לקבל את המידע לא מכה אינטרס אחר אלא על מנת לחשוף קשר בין גורמי תקשורת לבין מקור פוטנציאלי. לכן לא נדרש איזון אינטרסים. תבקשה של המבקשים שוללת את עצם האינטרס שבגינו מלכתחילה נקבע החסיון העיתונאי. קבלתה משמעותה הפרת הדין (החסיון העיתונאי).

78. אכן, המבקשים מבקשים לקבל את המידע בדבר נתוני התקשורת של מר אדלסון ומר רגב עם ראש הממשלה בגלל שיש במידע האמור (לשיטתם) להראות "קשר בין מועדי השיחות לבין מועדי פרסומים מסוימים בעיתון". אולם החסיון העיתונאי נועד בדיוק כדי לחסום את האפשרות להראות קשר בין שיחות עם מקור פוטנציאלי לבין פרסומים מסוימים בעיתון. לכן טעם זה אינו יכול לשמש כטעם להסרת החסיון.

79. בכל מקרה, וכפי שהובהר בפרק 4/ לעיל, אין כל עניין ציבורי בחשיפת המידע המבוקש. לכל היותר הדבר יביא למידע ספקולטיבי שאין בו טעם מלבד סימוך סקרנות גרידא. בודאי שאין בכך הצדקה להסיג את גבולו של החסיון העיתונאי.

80. חשוב להדגיש - אם תתקבל טענת המבקשים, לפיה "שיחות של ראש הממשלה עם בעלי עורכי עיתונים

הם מידע שיש לציבור אינטרס מובהק להיחשף אליו (סעיף 53 לעתירת דרוקר), יהיו לכך השלכות רחב משמעותיות: היום אלה שיחות בין גורמים בכירים ב"ישראל היום" לבין ראש הממשלה; מחר אלה יהיו שיחות בין עורך "ידיעות אחרונות" לבין יו"ר האופוזיציה; מחרתיים אלה יהיו שיחות בין מר דרוקר לבין שר כלשהו. אכן, כדבריו של מר דרוקר עצמו, "הנסיון של כלי תקשורת אחד לחשוף מקור של כלי תקשורת אחרת, מהווה פגיעה חמורה באתיקה המקצועית והוא גם מאד מסוכן לחופש העיתונות, שהרי חופש העיתונות מבוסס על חסיון מקורות. השמירה על החסיון של המקורות היא לב ליבת של הדמוקרטיה".

העתק הפרסום מהבלוג של מר דרוקר מיום 7.3.2006 מצורף ומסומן "15".

81. לכן גם החסיון העיתונאי מחייב את דחיית עתירת דרוקר.

פרק ה' - אין למסור את המידע מכח סעיפים 9(ב)(1) ו-9(ב)(7) לחוק חופש המידע

82. סעיפים 9(ב)(1) ו-9(ב)(7) לחוק חופש המידע קובעים כדלקמן:

"9(ב) רשות ציבורית אינה חייבת למסור מידע שהוא אחד מאלה:

...

(1) מידע אשר גילוייו עלול לשבש את התפקוד התקין של הרשות הציבורית

או את יכולתה לבצע את תפקידיה;

(7) מידע שהגיוע לידי הרשות הציבורית ... שגילוייו עלול למנוע בהמשך

קבלת המידע".

83. אין חולק כי המידע המבוקש במסגרת עתירת דרוקר הוא מידע שהתקבל אצל מזכירות לשכת ראש הממשלה באופן וולונטרי ולא בהתאם להוראת חוק כלשהי. אין כל הוראת חוק המחייבת את ראש הממשלה לבצע את שיחות הטלפון שלו באמצעות מזכירות לשכתו. אין כל הוראת חוק המחייבת את מזכירות לשכת ראש הממשלה לאגור את רשימת שיחות הטלפון של ראש הממשלה. הנחת העבודה היא כי נוהל זה נוצר שכן יש בו כדי לקדם את התפקוד התקין של ראש הממשלה ואת יכולתו לבצע את תפקידיו. כאשר מושא הבקשה למסירת מידע הוא מידע שנמסר לרשות הציבורית ונאגר על ידה באופן וולונטרי מתעוררות מאליון השאלות אם - במידה ובית המשפט הנכבד יורה על מסירת המידע - הרשות הציבורית תמשיך לקבל את המידע ותמשיך לאגור את המידע. לצורך תחולת סעיפים 9(ב)(1) ו-9(ב)(7) לחוק חופש המידע די בכך כי קיים חשש ("עלולי") שהרשות הציבורית לא תמשיך לקבל את המידע או לא תמשיך לאגור את המידע על מנת שהבקשה למסירת מידע תיכלל בגדר סעיפים 9(ב)(1) ו-9(ב)(7) לחוק חופש המידע.

84. בענייננו התשובה לשאלות אלו היא חיובית: קיים חשש ממשי כאמור. הדברים ברורים. כפי שעולה מהתגובות שהוגשו לבית המשפט, מר נתניהו מתנגד בתוקף למסירת המידע. הוא רואה בכך פגיעה מחותית בפרטיותו. אין כל סיבה להניח כי אם המידע ייחשף, מר נתניהו לא ימצא דרכים על מנת למנוע את הישגות

הפגיעה בפרטיותו, בין אם על ידי הנחיית מזכירות לשכת ראש הממשלה להפסיק לאגור את המידע ובין אם על ידי ביצוע שיחות הטלפון באמצעות מכשירי טלפון אחרים (כמו, הטלפון הנייד של המאבטחים).

85. לכן, אם המידע ייחשף, ברור כי התנהלות ראש הממשלה ומזכירות לשכת ראש הממשלה לא תישאר על כנה, מהחשש לבקשות נוספות לקבלת מידע דוגמת בקשה זו. כך, ישנן שתי אפשרויות שונות, אשר אינן מוציאות זו את זו ויכולות להתרחש יחד. האחת היא שראש הממשלה ייאלץ למצוא דרכים לנהל את שיחותיו - לפחות כאלו שהוא מגדיר כפרטיות - שלא דרך לשכת ראש הממשלה. השנייה היא שכל פרטי שיחותיו של ראש הממשלה יפסיקו להיאגר על ידי מזכירות לשכת ראש הממשלה וזו לא תתעד יותר את שיחותיו של ראש הממשלה.

86. ברור כי שתי אפשרויות אלה אינן רצויות ויפגעו בתפקוד התקין של ראש הממשלה ולשכת ראש הממשלה. ברור כי שתי האפשרויות יגרמו לפגיעה בהמשך קבלת המידע.

87. ודוק, אין מדובר בדבר של מה בכך. ראש הממשלה - "מי שממלא את התפקיד הציבורי הבכיר ביותר בממשלה" (סעיף 12 לפסק הדין) - זכאי לנהל את שיחותיו השונות בצורה יעילה, מהירה ותקינה מבלי לחשוש שפרטי שיחות אלה ייחשפו לנחלת הכלל ומבלי להטריד את עצמו לפני כל שיחה כיצד לנהלה. לא מדובר באינטרס פרטי של ראש הממשלה אלא באינטרס ציבורי שראש הממשלה יוכל לפעול באופן מהיר ויעיל ולא יטרד את עצמו כיצד לנהל את שיחת הטלפון הבאה. באותה מידה, אף כי המחוקק לא קבע חובה לתעד את שיחותיו של ראש הממשלה, ברור כי יש לכך חשיבות מהותית. ניכר שיש אינטרס ציבורי רב משקל בכך שישמור תיעוד של שיחותיו של ראש הממשלה. למשל, השאלה אם ראש הממשלה שוחח ביום פלוני עם חנשיא אובמה לא צריכה להישאר נתונה לחסדי הזכרון של ראש הממשלה. יש, איפוא, חשש מהותי לפגיעה בתפקוד התקין והיעיל של ראש הממשלה ושל יכולתו לבצע את תפקידיו.

88. בעת"מ (מחוזי - י-0) 2545-12-14 סלוצקי נ' אוניברסיטת אריאל שומרון (פורסם ב"נבו", 2015), הסביר מותב זה בקשר לסעיף 9(ב)1 לחוק חופש המידע, כי:

"על רשות ציבורית לא מוטל הנטל להראות כי נגרמה או עלולה להיגרם פגיעה מיוחדת מחשיפת המידע... די בהקשר זה בפגיעה האפשרית בתפקודת".

אין ספק כי פגיעה אפשרית בתפקוד ראש הממשלה, קיימת גם קיימת.

89. זאת ועוד. לחשיפת פרטי שיחותיו של ראש הממשלה יהיו השלכות רחב שחורגות מראש הממשלה. לא רק ראש הממשלה עלול להפסיק לנהל את שיחותיו באמצעות מזכירות לשכתו או לשמור תיעוד של השיחות האמורות, אלא כך ינהגו גם שרים ואנשי ציבור נוספים. ודוק, אין זה משנה כלל אם אצל כל שר ושר ישנו נוהל תיעוד דומה לנוהל הקיים בלשכת ראש הממשלה. הדין אינו נחתך לפי השאלה אם **במובל** שרים (ואנשי ציבור אחרים) נוקטים בנוהל דומה לאגירת מידע אודות פרטי שיחות כמו הנחוג אצל לשכת ראש הממשלה. סביר להניח שחלקם כן וחלקם לא. הדין נחתך לפי השאלה הנורמטיבית אם **מוצדק** לחשוף

מידע כאמור לאור הפגיעה המהותית בתפקוד התקין וביכולת לבצע את התפקיד של הנורם הציבורי הרלבנטי. התשובה לכך היא שלילית. מצד אחד - פגיעה ברורה; מצד שני - מידע ספקולטיבי וחסר ערך. האיזון הוא ברור.

מק א' - סיכום

89. מר אדלסון ומר רגב, כמו גם מר נתניהו והממונה, מתנגדים לחשיפת המידע המבוקש. מר אדלסון ומר רגב משוחחים - כל אחד בנפרד - עם מר נתניהו. מדובר בשיחות אישיות בין חברים. המידע המבוקש הוא עניינים מרטי וחשיפתו פוגעת בפרטיותם. לכן אין לחשוף אותו.
90. אם הטענות אשר ביסוד עתירת דרוקר נכונות (וכאמור, הן אינן נכונות), וקיים הקשר הנטען בין עיתון "ישראל היום" לבין ראש הממשלה, חשיפת המידע המבוקש פוגעת בחסיון העיתונאי. בהקשר זה, דווקא העניין הציבורי וזכות הציבור לדעת מחייבים להגן על החסיון העיתונאי ולא לחשוף את המידע.
91. להחלטה בעתירת דרוקר יהיו השלכות רחב מובחקות: הפגיעה בפרטיות, בחסיון העיתונאי ובתפקוד התקין לא תהא רק של ראש הממשלה ושל מר אדלסון ומר רגב. ההחלטה תיצור דין שיחול גם על אנשי ציבור אחרים. לא רק מר דרוקר יוכל לדרוש שמר נתניהו יחוייב לחשוף את התקשורת בינו לבין חבריו שהם, כמתואר בעתירת דרוקר, אנשי תקשורת. גם מר רגב יוכל לדרוש מבעלי תפקידים אחרים לחשוף את התקשורת בינם לבין מר דרוקר. מדובר בפגיעה אנושה בחופש העיתונות ובפרטיות ובפגיעה משמעותית בתפקוד התקין של שרים (ואנשי ציבור) אחרים.
92. סוף דבר - חבר זכאי לפרטיות; עיתונאי זכאי לחסיון; חבר שהוא עיתונאי - זכאי לשניהם.
93. לכן בית המשפט הנכבד מתבקש לדחות את העתירה ולחייב את המבקשים בהוצאות המתנגדים, בצירוף שכ"ט ומע"מ כדין.
94. כתב טענות זה נתמך בתצהיריהם של מר אדלסון ומר רגב. בשל שהותו של מר אדלסון בחו"ל, תצהירו חתום אך אינו מאומת. עותק מאומת של התצהיר יומצא לתיק בית המשפט הנכבד בהקדם האפשרי.

 ויקי נוססי, עו"ד
 מ.ר. 68868

 אמיר שרגא, עו"ד
 מ.ר. 23944

 ד"ר א. קלגסבלד, עו"ד
 מ.ר. 10259

ד"ר א. קלגסבלד ושות', עורכי-דין

ב"כ המתנגדים

AFFIDAVIT

Signed, Sheldon G. Adelson, bearer of US passport No. _____, I am cautioned to tell the truth, failing which I shall be liable for the penalties prescribed by law, do hereby declare as follows:

1. I am the Opposing Party number 2 in the Statement of Claim that my affidavit attached thereto.
2. This affidavit is given to support the Statement of Claim and to verify its content.
3. The facts stated in paragraphs 5, 11-16, 21, 28, 30, 36, 53, 54, 57, 58 and 89 (in whole or in part, as the case may be) of the Statement of Claim are in my personal knowledge.
4. I declare that my name is Sheldon G. Adelson, the signature below is my signature, and the content of this affidavit is true.

Sheldon G. Adelson

Certification

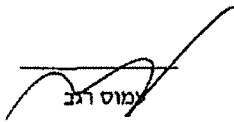
I, the undersigned, Amir Shraga, Adv., certify that on _____, 2016 appeared before me Mr. Sheldon G. Adelson, who is known to me personally, and who, after having cautioned him to declare the truth, failing which he would be liable for the penalties prescribed by law, signed this affidavit in my presence.

Amir Shraga, Adv.
License #23944

תצהיר

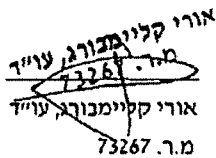
אני החתום מטה, עמוס רגב, מסי' זהות 50598036, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזה לאמור.

1. אני המתנגד 1 בכתב הטענות אשר תצהירי זה מצורף לו.
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה לכתב הטענות ולאומות האמור בו.
3. האמור בסעיפים 5, 17, 21, 28, 30, 36, 53, 54, 57, 58 ו-89 בכתב הטענות הוא בידיעתי האישית והוא נכון או לפי ייעוץ משפטי שקיבלתי ועל פי מסמכים שקראתי.
4. אני מצהיר כי השם דלעיל הוא שמי, החתימה דלמטה היא חתימתי, וכי תוכן תצהירי זה אמת.

עמוס רגב

אישור

אני הח"מ, אורי קליימבורג, מ.ר. 73267, עו"ד, מאשר כי ביום 25.2.2016, הופיע בפני מר עמוס רגב, אשר הזדהה בפניי באמצעות תעודת זהות, ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

אורי קליימבורג, עו"ד
מ.ר. 73267
אורי קליימבורג, עו"ד
מ.ר. 73267

נספח 8

צילום מסך פוסט ראש הממשלה מיום 31.8.2017

בנימין נתניהו - Benjamin Netanyahu

22 דקות · *

אספר לכם משהו שכולם יודעים: כל הפוליטיקאים בישראל מדברים עם מו"לים, עורכים ראשיים ועיתונאים. בין הפוליטיקה והתקשורת מתקיים שיח קבוע ומתמשך - כך מקובל בדמוקרטיה.

כאן בוידאו, לדוגמה, אתם יכולים לראות כיצד דוברת הקמפיין של "המחנה הציוני" משוחחת על כותרת ראשית עם אתר Ynet, שעות ספורות לפני סגירת הקלפיות בבחירות.

כך נוהגים כל הפוליטיקאים בישראל, ומובן מאליו שביתר שאת בתקופת הבחירות.

אני כמובן מקדיש את רוב זמני לניהול ענייני המדינה, אך מעת לעת, בדרך כלל בשעות הלילה ולאחר סיום יום עבודתי, גם אני משוחח עם אנשי תקשורת. אני מציג בפניהם את העשייה הגדולה שאנחנו מובילים למען מדינת ישראל ואזרחי ישראל - ומציע להם להביא את הדברים לפרסום.

לאחרונה בחר "העיתונאי מטעם" רביב דחקר להגיש נגדי תביעה בדרישה לחשוף את שיחותי עם חברי שלדון אדלסון ועם עורך "ישראל היום" לשעבר, עמוס רגב. כפי שהבהרתי, אין לי מה להסתיר:

אדלסון הוא חבר קרוב שלי מזה כשלושים שנה ואני שמח לשוחח איתו מעת לעת. בשנים 2012-2015 שוחחתי איתו בממוצע של 0.75 שיחות בשבוע.

בתקופה זו עמוס רגב ערך את עיתון "ישראל היום", העיתון הנקרא ביותר בישראל שמייצג את הקו הלאומי-שמרני בישראל. שוחחתי איתו בממוצע 1.5 שיחות בשבוע.

נהגתי גם לשוחח מעת לעת עם מו"לים ועורכים ראשיים של כלי תקשורת אחרים, כפי שכולם נוהגים.

אני מתנגד עקרונית לחשיפת השיחות שמתקיימות בין פוליטיקאים לאנשי תקשורת. לדעתי ההתערבות הזאת ביחסים המורכבים בין תקשורת לפוליטיקה אינה משרתת את הדמוקרטיה, אלא להיפך.

לכן ביקשתי מבג"צ לקיים דיון נוסף בנושא. אני מקווה שהוא יפסוק הפעם אחרת. בכל מקרה, אין לקבל מצב שבו מקיימים סטנדרט אחד לי וסטנדרט אחר לכל השאר.

אם חושפים - חושפים הכל. לכן במקרה שהבג"צ ידחה את בקשתי, הסטנדרט האחד יחייב שכל הפוליטיקאים יחשפו את פרטי השיחות שלהם עם אנשי התקשורת.

נספח 9

תדפיסי מועדי השיחות שבין ראש הממשלה לבין ה"ה רגב ואדלסון

שיחות רה"מ לשנת 2012 עם עמוס רגב ושלדון אדלסון

תאריך	שעה	השיחה שחברה
18.2.2012	19:00	שלדון אדלסון
25.2.2012	15:01	עמוס רגב
25.2.2012	17:40	עמוס רגב
29.2.2012	13:47	עמוס רגב
10.3.2012	11:25	עמוס רגב
10.3.2012	18:53	עמוס רגב
14.3.2012	14:51	עמוס רגב
28.4.2012	15:00	עמוס רגב
28.4.2012	19:19	עמוס רגב
1.5.2012	22:45	עמוס רגב
14.5.2012	20:53	עמוס רגב
23.5.2012	20:45	עמוס רגב
20.6.2012	21:55	עמוס רגב
21.6.2012	11:46	עמוס רגב
30.6.2012	11:26	עמוס רגב
2.7.2012	22:10	עמוס רגב
7.7.2012	16:50	עמוס רגב
11.7.2012	23:35	עמוס רגב
12.7.2012	11:45	עמוס רגב
13.7.2012	00:25	עמוס רגב
19.7.2012	18:20	עמוס רגב

עמוס רגב	20: 05	19.7.2012
עמוס רגב	13: 15	20.7.2012
עמוס רגב	15: 17	28.7.2012
שלדון אדלסון	21: 32	31.7.2012
עמוס רגב	20: 14	1.8.2012
שלדון אדלסון	23: 30	2.8.2012
שלדון אדלסון	10: 10	3.8.2012
עמוס רגב	10: 00	7.8.2012
עמוס רגב	21: 07	9.8.2012
עמוס רגב	20: 10	11.8.2012
שלדון אדלסון	05: 50	16.8.2012
עמוס רגב	20: 41	16.8.2012
עמוס רגב	22: 04	16.8.2012
עמוס רגב	23: 02	16.8.2012
שלדון אדלסון	20: 32	21.8.2012
עמוס רגב	17: 17	29.8.2012
שלדון אדלסון	22: 31	29.8.2012
עמוס רגב	11: 44	31.8.2012
עמוס רגב	12: 24	31.8.2012
עמוס רגב	15: 32	3.9.2012
שלדון אדלסון	09: 04	5.9.2012
עמוס רגב	22: 35	11.09.2012
עמוס רגב	18: 40	13.9.2012
עמוס רגב	18: 15	16.9.2012
שלדון אדלסון	23: 00	17.9.2012

עמוס רגב	21:07	21.9.2012
עמוס רגב	10:24	3.10.2012
עמוס רגב	23:04	4.10.2012
עמוס רגב	11:15	11.10.2012
עמוס רגב	20:51	11.10.2012
עמוס רגב	22:01	13.10.2012
עמוס רגב	22:00	18.10.2012
עמוס רגב	21:37	20.10.2012
עמוס רגב	22:38	20.10.2012
שלדון אדלסון	21:08	21.10.2012
עמוס רגב	15:35	22.10.2012
עמוס רגב	23:10	24.10.2012
עמוס רגב	14:04	26.10.2012
עמוס רגב	21:01	27.10.2012
עמוס רגב	12:09	28.10.2017
עמוס רגב	22:40	28.10.2012
עמוס רגב	23:31	28.10.2012
עמוס רגב	20:20	29.10.2012
עמוס רגב	10:54	30.10.2012
עמוס רגב	21:38	31.10.2012
שלדון אדלסון	20:20	2.11.2012
שלדון אדלסון	07:15	4.11.2012
שלדון אדלסון	23:45	6.11.2012
עמוס רגב	00:16	7.11.2012
שלדון אדלסון	07:04	7.11.2012

עמוס רגב	20:42	7.11.2012
עמוס רגב	21:06	10.11.2012
עמוס רגב	22:35	12.11.2012
עמוס רגב	09:30	29.11.2012
שלדון אדלסון	21:10	4.12.2012
עמוס רגב	22:09	15.12.2012
שלדון אדלסון	14:44	17.12.2012
שלדון אדלסון	23:46	18.12.2012
עמוס רגב	22:11	19.12.2012
עמוס רגב	22:41	20.12.2012
עמוס רגב	22:23	22.12.2012
עמוס רגב	21:51	24.12.2012
עמוס רגב	11:05	27.12.2012
עמוס רגב	17:18	28.12.2012
עמוס רגב	12:05	29.12.2012
עמוס רגב	17:08	29.12.2012
עמוס רגב	20:35	29.12.2012

שיחות רה"מ לשנת 2013 עם עמוס רגב ושלדון אדלסון

תאריך	שעה	השיחה שחוברה
02.01.13	19:53	עמוס רגב
05.01.13	16:55	עמוס רגב
05.01.13	21:20	עמוס רגב
05.01.13	21:31	עמוס רגב
06.01.13	15:06	עמוס רגב
06.01.13	15:23	עמוס רגב
06.01.13	23:35	עמוס רגב
08.01.13	20:22	עמוס רגב
15.01.13	00:12	שלדון
16.01.13	13:50	עמוס רגב
16.01.13	22:53	עמוס רגב
17.01.13	23:40	עמוס רגב
18.01.13	00:28	עמוס רגב
19.01.13	15:12	שלדון
19.01.13	17:50	שלדון
19.01.13	20:35	שלדון
19.01.13	21:00	עמוס רגב
20.01.13	20:58	שלדון
20.01.13	21:17	שלדון
20.01.13	21:54	עמוס רגב

עמוס רגב	11: 17	22.01.13
שלדון	19: 20	22.01.13
שלדון	20: 26	24.01.13
שלדון	21: 15	28.01.13
שלדון	21: 30	28.01.13
שלדון	20: 40	31.01.13
עמוס רגב	10: 09	15.02.13
עמוס רגב	16: 11	16.02.13
עמוס רגב	20: 42	19.02.13
עמוס רגב	21: 22	19.02.13
עמוס רגב	21: 30	19.02.13
עמוס רגב	21: 37	21.02.13
עמוס רגב	00: 00	22.02.13
שלדון	09: 04	22.02.13
עמוס רגב	13: 33	23.02.13
עמוס רגב	20: 17	23.02.13
עמוס רגב	19: 24	25.02.13
עמוס רגב	20: 06	25.02.13
עמוס רגב	20: 51	25.02.13
עמוס רגב	22: 46	25.02.13
עמוס רגב	14: 09	02.03.13
עמוס רגב	14: 56	02.03.13
שלדון	07: 46	03.03.13
שלדון	20: 22	06.03.13
שלדון	21: 03	06.03.13

עמוס רגב	22: 34	11.03.13
שלדון	23: 09	18.03.13
שלדון	16: 20	26.03.13
שלדון	22: 25	01.04.13
שלדון	00: 14	02.04.13
שלדון	10: 20	02.04.13
שלדון	07: 50	03.04.13
עמוס רגב	22: 45	24.04.13
שלדון	09: 15	28.04.13
שלדון	21: 14	30.04.13
עמוס רגב	11: 16	04.05.13
שלדון	22: 25	04.05.13
עמוס רגב	22: 50	04.05.13
שלדון	09: 10	12.05.13
עמוס רגב	20: 28	13.05.13
עמוס רגב	21: 07	16.05.13
עמוס רגב	22: 47	20.05.13
שלדון	23: 45	20.05.13
עמוס רגב	00: 05	21.05.13
עמוס רגב	22: 35	21.05.13
עמוס רגב	00: 00	23.05.13
שלדון	18: 16	28.05.13
שלדון	22: 06	28.05.13
שלדון	11: 00	29.05.13
שלדון	23: 42	04.06.13

שלדון	22: 30	08.06.13
שלדון	21: 10	10.06.13
שלדון	13: 21	18.06.13
שלדון	22: 45	20.06.13
שלדון	17: 46	25.06.13
שלדון	16: 00	26.06.13
עמוס רגב	11: 33	27.06.13
שלדון	16: 47	27.06.13
שלדון	20: 29	01.07.13
שלדון	10: 00	02.07.13
עמוס רגב	14: 26	04.07.13
שלדון	08: 00	09.07.13
שלדון	08: 40	11.07.13
שלדון	09: 00	14.07.13
שלדון	00: 44	16.07.13
עמוס רגב	11: 05	18.07.13
עמוס רגב	15: 30	18.07.13
שלדון	02: 00	19.07.13
עמוס רגב	22: 15	19.07.13
עמוס רגב	18: 32	27.07.13
עמוס רגב	09: 31	31.07.13
עמוס רגב	08: 00	04.08.13
שלדון	09: 16	05.08.13
עמוס רגב	21: 10	08.08.13
עמוס רגב	17: 25	10.08.13

שלדון	14: 31	19.08.13
שלדון	21: 54	26.08.13
שלדון	08: 31	04.09.13
עמוס רגב	13: 34	26.09.13
עמוס רגב	21: 40	06.10.13
שלדון	09: 15	13.10.13
שלדון	23: 55	14.10.13
עמוס רגב	00: 20	15.10.13
עמוס רגב	19: 20	28.10.13
שלדון	00: 33	30.10.13
שלדון	07: 40	31.10.13
עמוס רגב	23: 00	02.11.13
עמוס רגב	12: 20	16.11.13
עמוס רגב	22: 30	24.11.13
שלדון	23: 08	24.11.13
שלדון	23: 36	24.11.13
שלדון	23: 36	26.11.13
עמוס רגב	22: 14	27.11.13
עמוס רגב	21: 50	01.12.13
עמוס רגב	21: 15	04.12.13
עמוס רגב	18: 25	06.12.13
שלדון	21: 03	06.12.13
שלדון	21: 37	06.12.13
שלדון	22: 04	08.12.13
עמוס רגב	21: 13	09.12.13

עמוס רגב	15:10	17.12.13
שלדון	21:58	26.12.13

שיחות רה"מ לשנת 2014 עם עמוס רגב ושלדון אדלסון

תאריך	שעה	השיחה שחוברה
11.01.2014	15: 50	שלדון אדלסון
13.01.2014	18: 30	עמוס רגב
15.01.2014	21: 38	עמוס רגב
16.01.2014	00: 00	עמוס רגב
20.01.2014	22: 45	עמוס רגב
09.02.2014	21: 58	עמוס רגב
12.02.2014	00: 05	שלדון אדלסון
13.02.2014	09: 45	עמוס רגב
13.02.2014	18: 10	עמוס רגב
28.02.2014	10: 00	עמוס רגב
12.03.2014	23: 26	עמוס רגב
14.03.2014	00: 29	שלדון אדלסון
18.03.2014	12: 45	שלדון אדלסון
19.03.2014	23: 50	עמוס רגב
19.03.2014	22: 50	עמוס רגב
20.03.2014	17: 05	שלדון אדלסון
20.03.2014	09: 35	עמוס רגב
23.03.2014	22: 30	עמוס רגב
23.03.2014	23: 21	עמוס רגב
30.03.2014	14: 49	עמוס רגב
31.03.2014	16: 50	עמוס רגב
31.03.2014	16: 58	עמוס רגב

עמוס רגב	10: 37	02.04.2014
עמוס רגב	09: 30	04.04.2014
עמוס רגב	20: 15	06.04.2014
עמוס רגב	21: 46	06.04.2014
עמוס רגב	16: 30	08.04.2014
עמוס רגב	21: 21	08.04.2014
שלדון אדלסון	08: 25	14.04.2014
שלדון אדלסון	22: 37	23.04.2014
שלדון אדלסון	08: 45	25.04.2014
שלדון אדלסון	20: 53	25.04.2014
עמוס רגב	22: 03	27.04.2014
עמוס רגב	21: 40	28.04.2014
שלדון אדלסון	22: 55	01.05.2014
שלדון אדלסון	20: 50	02.05.2014
שלדון אדלסון	22: 16	03.05.2014
שלדון אדלסון	21: 40	04.05.2014
עמוס רגב	11: 51	08.05.2014
שלדון אדלסון	22: 32	08.05.2014
עמוס רגב	18: 18	10.05.2014
עמוס רגב	22: 00	10.05.2014
עמוס רגב	09: 12	11.05.2014
שלדון אדלסון	08: 30	18.05.2014
עמוס רגב	09: 24	22.05.2014
עמוס רגב	13: 58	24.05.2014
עמוס רגב	19: 00	24.05.2014

שלדון אדלסון	23: 30	25.05.2014
שלדון אדלסון	02: 05	28.05.2014
שלדון אדלסון	23: 45	29.05.2014
שלדון אדלסון	01: 30	03.06.2014
עמוס רגב	20: 25	04.06.2014
עמוס רגב	20: 53	05.06.2014
שלדון אדלסון	21: 40	06.06.2014
שלדון אדלסון	09: 27	08.06.2014
שלדון אדלסון	23: 33	10.06.2014
שלדון אדלסון	20: 30	11.06.2014
שלדון אדלסון	23: 16	11.06.2014
עמוס רגב	11: 09	16.06.2014
שלדון אדלסון	22: 08	16.06.2014
עמוס רגב	22: 33	16.06.2014
שלדון אדלסון	23: 08	16.06.2014
שלדון אדלסון	16: 25	29.06.2014
עמוס רגב	21: 58	29.06.2014
עמוס רגב	20: 08	05.07.2014
עמוס רגב	11: 38	11.07.2014
עמוס רגב	23: 37	14.07.2014
שלדון אדלסון	00: 05	19.07.2014
שלדון אדלסון	17: 25	23.07.2014
עמוס רגב	12: 10	30.07.2014
שלדון אדלסון	20: 35	09.08.2014
שלדון אדלסון	01: 58	17.08.2014

עמוס רגב	23: 33	22.08.2014
שלדון אדלסון	22: 35	22.08.2014
עמוס רגב	10: 30	26.08.2014
עמוס רגב	11: 03	26.08.2014
עמוס רגב	10: 15	27.08.2014
עמוס רגב	21: 51	27.08.2014
שלדון אדלסון	01: 13	11.09.2014
עמוס רגב	09: 48	17.09.2014
עמוס רגב	10: 30	22.09.2014
שלדון אדלסון	13: 50	05.10.2014
עמוס רגב	09: 55	24.10.2014
עמוס רגב	20: 55	30.10.2014
עמוס רגב	21: 05	30.10.2014
עמוס רגב	22: 05	30.10.2014
שלדון אדלסון	08: 08	02.11.2014
עמוס רגב	21: 22	02.11.2014
עמוס רגב	23: 15	04.11.2014
עמוס רגב	21: 53	08.11.2014
שלדון אדלסון	00: 52	13.11.2014
שלדון אדלסון	01: 10	13.11.2014
שלדון אדלסון	01: 15	13.11.2014
עמוס רגב	18: 10	15.11.2014
עמוס רגב	19: 00	15.11.2014
עמוס רגב	23: 30	17.11.2014
עמוס רגב	22: 10	27.11.2014

עמוס רגב	23:45	29.11.2014
עמוס רגב	22:06	04.12.2014
שלדון אדלסון	21:00	09.12.2014
עמוס רגב	22:58	10.12.2014
עמוס רגב	00:10	11.12.2014
עמוס רגב	22:04	11.12.2014
שלדון אדלסון	19:35	21.12.2014
עמוס רגב	10:37	22.12.2014
עמוס רגב	09:51	23.12.2014
שלדון אדלסון	16:51	24.12.2014
שלדון אדלסון	10:36	29.12.2014
עמוס רגב	20:18	9.12.2014
שלדון אדלסון	20:15	30.12.2014
עמוס רגב	01:00	31.12.2014

שיחות רה"מ לשנת 2015 עם עמוס רגב ושלדון אדלסון

תאריך	שעה	השיחה שחוברה
1.1.2015	22:04	עמוס רגב
1.1.2015	22:29	עמוס רגב
3.1.2015	13:42	עמוס רגב
7.1.2015	11:00	עמוס רגב
15.1.2015	09:20	עמוס רגב
16.1.2015	13:30	עמוס רגב
18.1.2015	10:11	עמוס רגב
22.1.2015	21:31	עמוס רגב
24.1.2015	19:58	עמוס רגב
25.1.2015	22:35	עמוס רגב
25.1.2015	23:00	עמוס רגב
25.1.2015	23:53	עמוס רגב
25.1.2015	23:56	עמוס רגב
26.1.2015	00:25	עמוס רגב
26.1.2015	21:23	עמוס רגב
30.1.2015	00:20	עמוס רגב
30.1.2015	00:40	שלדון אדלסון
30.1.2015	18:22	עמוס רגב
30.1.2015	18:26	עמוס רגב
30.1.2015	18:44	עמוס רגב

עמוס רגב	11: 15	31.1.2015
עמוס רגב	21: 22	31.1.2015
עמוס רגב	23: 25	31.1.2015
עמוס רגב	23: 37	31.1.2015
עמוס רגב	23: 51	31.1.2015
עמוס רגב	00: 27	1.2.2015
עמוס רגב	14: 15	7.2.2015
עמוס רגב	21: 53	7.2.2015
עמוס רגב	00: 25	11.2.2015

נספח 10

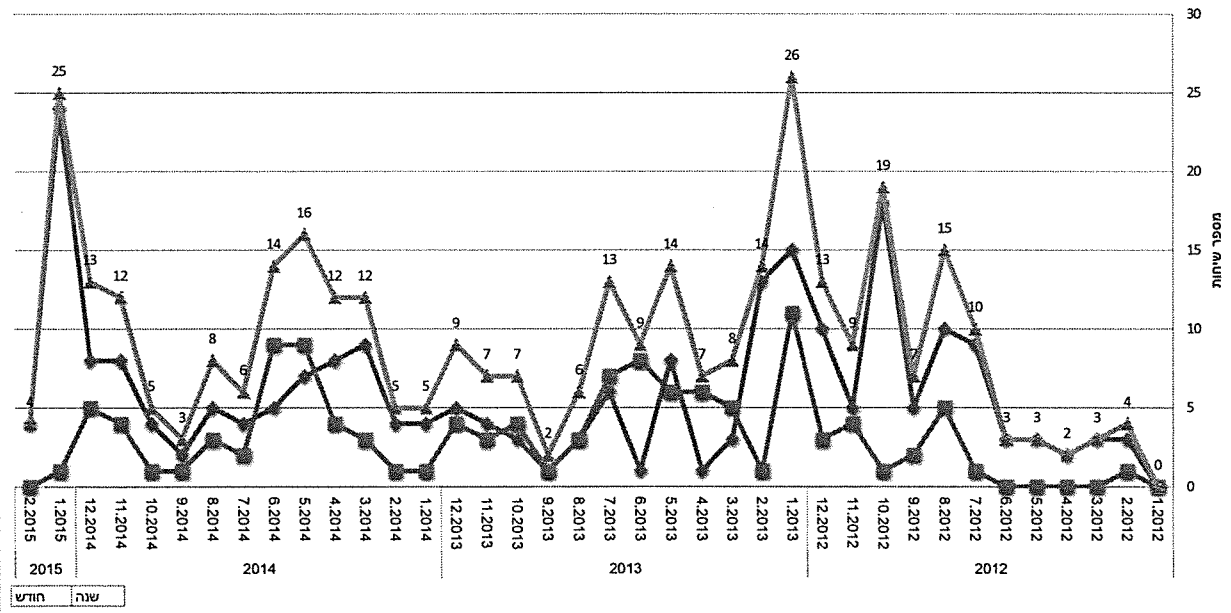
גרף של תדפיסי השיחות

סכום של רגב | סכום של שלדון | סכום של משותף

התפלגות שיחות

ערכים

סכום של משותף | סכום של שלדון | סכום של רגב

נספח 11

דוגמאות כותרות ראשיות של "ישראל היום"

שישי

09/05/14

ע"ב באייר תשע"ד
ג'ניון ח'ס' 1941
כלל תשלום

הוצאה כ"ג 775,000 ש"ח
באייר 141 הוצאה על 62

שבת	ניסה	18:49
יזמול	18:49	20:05
תחילת	19:05	20:08
וילה	16:57	20:09
באר טמ	19:06	20:07

ישראל היום

www.israelhayom.co.il

<p>11 חדשות שישי יוזמה בבשבת וה"ת: לדחות את הבחירות לנשיאות</p>	<p>13 חדשות שישי עיסקת טיעון: נחיאני הורשע בהכרת אמונים, סעיפי השוחד נמחקו</p>	<p>17 חדשות שישי באמצע הביתה: נחש צמק הביש ילד בן 10</p>	<p>19 חדשות שישי אכזבה באיחויזיון: מיי פינגוולד לא עכזה לגמור</p>
--	---	---	--

היום: שישי

נוער שוליים: מסע בעקבות בני נוער בחצר האחורית של תל אביב

אמילי עמרוסי

מבונז

שמעון מזרחי סופר אנת השונות למייל פור ערו גבון

מסכת

המשוורת חלמה אלמן ז"ח מזבורת על הכל הילה אלכרם

מתחדש

אביר מלעד חובק ויתנות חדשה - וגם תוכנית חדשה ערו סויסה

מעצב

יזהר לזון פרש מהשואו ביז תעבר לעצב חכמיים יובל אבוטוביץ

ישראל השבוע

אבו מאזן, מאחורי: כך מתכנן חמאס לחסל את פת"ח ולהשתלט על הרשות הפלסטינית

דוד שוואי וד"ר דאגן בקון

יאיר ניצני • טובה ספרא • ג'קי לוי • יאיר גת • ישי קיצ'לס • מיקי שמו • סמדר סלטון • זיו קורן • טומי שמיר

נשארים בבית

הנוסעים המתינו, הטייסים הבריזו, הטייסות בוטלו

מבוכה לאל על: טייסים לא התייצבו - והטייסות ללונדון, למינכן, לבורקסט ולבודפשט בוטלו כ-500 נוסעים וזעמים נשלחו חזרה לבתיהם ועד העובדים: "זו לא שביתה, יש עומס ואין לנו מספיק טייסים" • אל על: "נפעל לצמצום הפגיעה בלקוחות" • היום וביום א': השיכורים צפויים להימשך • אינן גמנו, עמ' 02

שאלות ותשובות

הטיסה בוטלה? מגיע לכם פיצוי

עמ' 02

חצי שטרנליכט

עידן השביתות הפראיות

עמ' 03

"באנו לשבור את הפחד מנוני מוזס"

שלדון אדלסון: מו"כ "ידיעות אחרונות" תפר את החוק נגד "ישראל היום"

"הוא משתמש בשיטת המקל והגורד: אומר לאנשים אם לא תעשו מה שנוני רוצה - אכה אתכם במקל, ואם תציתו - תקבלו גור וגלידה וסוכריות • אם חברי הכנסת ייתנו לחוק שלו לעבור - הם ימליכו דיקטטור בישראל • החוק פוגע בחופש הביטוי ובדמוקרטיה, הח"כים צריכים להוכיח שהם ממלאים את רצון הבוחרים, ולא את רצונו של נוני מוזס" • בועז ביסמוט ועמוס רגב, מוסף "ישראל השבוע" ועמ' 09

ארכה האיכל נטר חדי טשה קאמיק מספרו ואנוני נמחה בחדש מאי זה נמחה שנת הגשמים הורים גרוו להפנות ולזקים בעיקר בדתם שם חילצה אותה הגליו עשרת חסיים מייק: נול צן ברובת משאלו השיטמות בוב • עמ' 05

סערה שוברת שיאים

לפעמים זה הדבר היחיד שמפריד בין לבין תאונה

מוביליי. המערכת המתקדמת בעולם למניעת תאונות דרכים.

לקבלת הטבה מיוחדת לקוראי ישראל היום
התקשרו עכשיו: *4505
www.mobiley.com/ll

ישראל היום

07/05/14
יום רביעי
1939
www.israelhayom.co.il

מורכב ב 320,000 עותקים
באיזור חיפה, עמ' 02

15 חדשות היום
איראן: פיצוץ היסטורי
באתר לחצור נפט

17 ישראל זועמת: אנחנו לא מרגלים
בארה"ב; שקר עם ניחוח אנטישמי

48 ספורט היום
מכבי נתניה או עירוני ק"ש:
הערב גמר גביע המדינה

**כך חגגנו
עצמאות 66**

במטס ובמשט, בנמות הטקסים
וברחובות הערים, בפארקים
עם המנגל ובאתרי המורשת
עם הילדים • ישראל חגגה 66
שנות עצמאות • עמ' 07-05

**טרגדיה: עץ קרס
- בת 51 נהרגה**
חיפה: בעלה ונכדה נפצעו קל
העץ קרס מעוצמת הרוח • עמ' 23

"התקדמות דרמטית בחקירת רצח שלי דדון"

השר אהרונוביץ' ביקר בבית הוריי הנרצחת ובישר על התקדמות בחקירת השב"כ והמשטרה: "לא ירחק היום והרוצחים ייתפסו"
● סער: "נעשה הכל כדי שמקרי רצח וטרור כאלו לא יחזרו"
● איסור פרסום הוטל על פרטי החקירה ● דני ברנר, עמ' 02

"ידיעות" והח"כים: כך עובדת השיטה

באחרונה זוכה ח"כ איתן כבל, מיוזמי הצעת החוק נגד "ישראל היום", לסיקור נרחב וחיובי ב"ידיעות" ● אבל לא תמיד פירגנו שם לח"כ הוותיק, שבעבר הודה בעצמו: "ב'ידיעות' האינטרסים הרבה יותר גדולים מהמערכת" ● כבל: "מכבד את העיתונאים אצלכם" ● עמ' 10

איציק סבן | השתיקה המבישה של הברונ'ה << עמ' 13

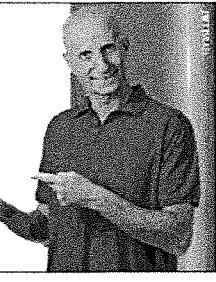

ח"כ כבל מקבל הבטחה ב"ידיעות": הוציא הציג את החוק, והתמנה - שלו. בדל

רוצים בר מים מתקדם וסודה מידי פעם?
הזמינו עכשיו אלקטרה בר במסלול הכול כולל לשנה רק ב-
57 ₪ + מתנה!
מכשיר Sodastream
36 x תשלומים
להזמנת *8191
חיוב:

המבצע ברוקף עד 12.5.14, מלאי מ"ן 300 מכשירים. סה"כ לתשלום 2,052 ₪. הספסול סולל: הכולה והתקנה, סוף נורת טו במכשיר, סוף לשימוש לאחר חצי שנה. אין כפל מבצעים והנחות. שווי המתנה 400 ₪. לא סלל את סדרת הברים הממוצבים.

נספח 12

צילום מעמוד הפייסבוק של ראש הממשלה מיום 15.1.2017

בנימין נתניהו - Benjamin Netanyahu · 15 ינואר

בימים האחרונים מתנהל מסע תקשורת מתוזמר, חסר תקדים בהיקפו, כדי להפיל את ממשלת הליכוד בראשותי. מסע תעמולה זה נועד להפעיל לחץ על היועץ המשפטי לממשלה וגורמים אחרים בפרקליטות כדי שיגישו כתב אישום נגדי.

השיטה היא פשוטה: יום וערב וערב מפיצים תמלילים מסוננים שנבחרים בקפידה ושקרים מכוונים בשני הנושאים שעומדים על הפרק.

כמובן שכל עוד החקירה נמשכת, אין לי אפשרות להגן על עצמי. איני יכול לספר לציבור את הסיפור האמיתי שעומד מאחורי הדברים, שמבהיר שלא הייתה פה שום עבירה. כיוון שאני מנוע מלהיכנס לפרטי החקירה, אני יכול לומר רק את הדברים שהם גלויים וידועים לכל:

כולם יודעים שהתנגדתי התנגדות נחרצת לחוק "ישראל היום", שאחרים רקחו ויזמו עוד הרבה לפני הבחירות של 2013.

במשך חודשים ארוכים מנעתי את הבאתו של החוק להצבעה טרומית. משהגיעה ההצבעה, הצבעתי נגד החוק יחד עם קומץ חברי כנסת שכלל את רוב חברי בליכוד.

גם ידוע שלאחר שהחוק עבר ברוב גדול, פירקתי את הממשלה והלכתי לבחירות לכנסת, בין השאר בגלל החתרנות מתוך הממשלה להעביר את החוק.

כולם גם יודעים שעם הקמת הממשלה החדשה לאחר הבחירות, הכנסתי סעיף מפורש בהסכמים הקואליציוניים כדי למנוע הישנות חקיקה כזאת.

בגלל כל זה - לא קרה כלום. "ישראל היום" נשאר על כנו, משגשג ופורח. ואילו התקשורת הרעה שקיבלתי ב"ידיעות אחרונות" ו-Ynet לא פסקה ולו לרגע.

לכן כל הטענות הללו שאני פעלתי לקידום חוק "ישראל היום" הן טענות שואו. כך גם לגבי הנושא השני, כפי שיתברר במהלך הזמן.

בנימין נתניהו - Benjamin Netanyahu · 15 ינואר

ממשיכים לחזק את ענף ההייטק בישראל!

היום אישרנו בממשלה השקעה של מאות מיליוני שקלים בהגדלת כמות הסטודנטים במקצועות ההייטק, בשיעור של 40% תוך 6 שנים.

אנחנו נענה על הביקוש בענף ההייטק ונחזק את הענף לטובת אזרחי ישראל וכלכלת ישראל.

(בתמונה: עם כתבת התוכנית "60 דקות" של רשת החדשות האמריקנית CBS, בקריית הסייבר בבאר שבע)

10 אלפים סימוני 'אהבתי' 666 תגובות 487 שיתופים

בנימין נתניהו - Benjamin Netanyahu · 12 ינואר

נספח 13

עמי רלבנטיים מדו"ח מבקר המדינה

שנית, וכפי שעולה מדבריו של מבקר המדינה דאז, נדרש קיום של זיקה ארגונית כלשהי על מנת שהחלת ההוראות בדבר תרומה אסורה לא תפעל באופן הפוגע בחופש הביטוי יתר על המידה: "חוק המימון אינו אוסר על פעילות פוליטית של גופים חוץ-מפלגתיים. הוא דורש, כי פעילות כזו, אשר אין לה הגבלות במקורות המימון שלה, תהיה מנותקת לחלוטין מפעילות מפלגתית, אשר מהווה בסיס להחזקה במוסרות השלטון. לכל אדם וקבוצה זכות מלאה לקחת חלק בפעילות פוליטית. הבחירה בידיהם אם לעשות זאת במסגרת מפלגתית-פרלמנטרית, או במסגרת חוץ-מפלגתית. משבחרו במסגרת האחת, חובתם להרחיק עצמם מהמסגרת האחרת, ככל שמעורבות כזו עלולה להוביל לעקיפת מגבלות חוק המימון."

כאמור, הן הסיעות והן הגופים החוץ-מפלגתיים הכחישו מכול וכול זיקה ארגונית כלשהי ביניהם. כמו כן, הביקורת לא העלתה ממצאים בדבר זיקה ארגונית ישירה בין מי מהגופים החוץ-מפלגתיים לבין מי מהסיעות.

עם זאת, כפי שהובהר לעיל, אין בכך סוף פסוק. שכן יש שעוצמתה של הזיקה המהותית-רעיונית בין גוף חוץ-מפלגתי לסיעה מסוימת היא כה מובהקת, שנדרשת רק זיקה ארגונית חלשה כדי לקבוע כי בתרומה לסיעה עסקינן. לא זו אף זו, פעילות או תעמולה כאלו אף עשויות להקים חזקה בדבר קיומה של זיקה ארגונית כאמור.

לעניין זה יצוין כי אין להתעלם מהמסרים הישירים שמצאו ביטוי בחלק מהפרסומים של הגופים החוץ-מפלגתיים, לרבות פרסומים הקוראים להחלפת הממשלה ואחרים המעודדים הצבעה עבור גושים שונים. חרף האמור, ובשים לב לחשיבותו של חופש הביטוי הפוליטי של יחידים וקבוצות בחברה דמוקרטית, הגעתי לכלל מסקנה כי לא ניתן לראות במסרים מעין אלו תעמולה מובהקת לטובת סיעה ספציפית עד כדי קביעה שנוצרה חזקה של זיקה ארגונית לסיעה מסוימת כלשהי. מכאן גם שממילא לא ראיתי מקום לקבוע כי יש בממצאים הנוגעים לפעילות הפוליטית הכללית ולפרסומי התעמולה כדי להצדיק קביעה שסיעה מסוימת קיבלה תרומה, לא כל שכן תרומה אסורה, מגוף חוץ-מפלגתי.

פרסום עיתון כתרומה לסיעה

במהלך תקופת הבחירות ולאחריה התקבלו במשרדי כמה פניות, אליהן צורפו סקירות מחקריות, שבהן התבקשתי לקבוע כי עיתונים מסוימים (להלן - העיתונים) הינם כלי תעמולה עבור סיעות מסוימות ולטובתן וככאלה מהווים תרומה אסורה לאותן הסיעות, על כל המשתמע מכך. יצוין כי הסקירות המצורפות היו מפורטות ומעמיקות ויש להכיר תודה על המאמץ שהושקע בנושא חשוב זה.

מודעת פרסום בעיתון למען סיעה, על ידי גורם שאינו הסיעה, יכולה להיחשב כתרומה (בשווה כסף) לסיעה, אותה יש לבחון לאור המגבלות הקבועות בחוק על קבלת תרומות, הן מבחינת זהות התורם-המפרסם והן מבחינת עלות-שווי הפרסום. כחלק מניהול הביקורת בתחום מימון המפלגות, בוחנים עובדי משרדי, בקביעות ובצורה יזומה, פרסומי תעמולה ספציפיים, לגופו של עניין. הבדיקה האמורה מתמקדת בפרסומי תעמולה לטובת הסיעות שבוצעו שלא על ידי הסיעות ולא מומנו על ידן, וזאת על מנת לבחון את שלמות דיווחי ההוצאות של הסיעות ולהכריע האם המדובר בתרומה אסורה. אך לא בכך עוסקות הפניות האמורות שהונחו על שולחני. בפניות אלה לא התבקשתי לבחון פרסום ספציפי על מנת לקבוע אם מדובר בתרומה לסיעה, אלא לקבוע כי פרסום תכנים פוליטיים על ידי עיתונים מסוימים מביא לכך שאותם העיתונים בכללם מהווים תרומות אסורות לסיעות.

בית המשפט העליון כבר עמד על תפקידה החשוב של העיתונות בדמוקרטיה ליברלית בפסקתו הענפה בנושא זה¹⁷: "מקום בו מדובר בפרסום בעל אופי עיתונאי של מידע אשר טמונה בו תועלת ממשית עבור הציבור נושא שיקול זה משקל מיוחד. פרסומים מסוג זה מצויים בליבת חופש הביטוי...בנוסף, מקום שמדובר בפרסומים בעלי אופי עיתונאי יש להביא בחשבון גם את כובד משקלו של חופש העיתונות. חשיבותו של אינטרס זה ותפקידה המרכזי של עיתונות חופשית בחיים הדמוקרטיים נדונו לא אחת בפסיקה...ואין צורך לחזור על הדברים. לענייננו, די אם אזכיר כי חופש העיתונות מגלם בתוכו לא רק את זכותו של העיתונאי, אלא גם את זכותו של כל פרט ופרט בחברה ליהנות מפירותיה של עבודת העיתונות ואת אינטרס הציבור בעצם קיומה".

נוכח האמור, פרסום עיתונאי לא ייחשב כתרומה לסיעה לפי חוקי המימון, גם אם יש בו כדי לקדם את סיכויי ההצלחה של סיעה כזו או אחרת. ברור כי פרסום עיתונאי עשוי לא רק להוות תרומה לטובת סיעה מסוימת - לפעמים באמצעות העברת מסרים שליליים על מתחריה - אלא אף לחרוץ גורלה, פשוטו כמשמעו. למשל, לתחקיר עיתונאי החושף פרטים בעייתיים על מועמדיה של סיעה פוטנציאל רב להשפיע על תוצאות הבחירות.

מתי בכל זאת תחשב כתבה עיתונאית ככזו שיש בה תרומה לטובת סיעה? בניסיון לקבוע את הגבול בין תוכן עיתונאי לבין תוכן תעמולתי, נקבע בפסיקה¹⁸ מבחן המכונה מבחן הדומיננטיות: "תעמולת בחירות הינה רק אותו ביטוי שהאפקט הדומיננטי שלו הוא בהשפעתו על הבוחר ושאינו אפקט דומיננטי אחר...על-כן, שידור שיש לו ערך חדשותי, אין לראות בו תעמולת בחירות, שכן ערכו הדומיננטי אינו בהשפעה על הבוחר, אלא במסירת מידע חדשותי לכול". מכאן, שפרסומים עיתונאיים שיש בהם "ערך חדשותי" אין לראות בהם תעמולת בחירות שעשויה להיחשב תרומה לסיעה.

אך, מה באשר לתכנים עיתונאיים שנעדרים ערך חדשותי של ממש, ובכללם מאמרי מערכת, טורי דעות, מאמרי אורח, וכדומה, שעשויה להיות להם השפעה על הבוחר? האם תכנים כאלו יהיו תמיד בגדר תרומה לסיעה? לא דווקא. בדומה למצב בנוגע לגופים חוץ-מפלגתיים אחרים ופעילותם, על מנת לקבוע כי פרסום מסויים ייחשב לא רק חלק מחופש הביטוי של המפרסם אלא גם תרומה לסיעה מסוימת, נדרש שתתקיימנה שתי הזיקות המוזכרות לעיל¹⁹.

לא זו אף זו, בעוד שביחס לגוף חוץ-מפלגתי שמעורב בפעילות פוליטית או בהעברת מסרים פוליטיים, קיים 'יחס הפוך' בין הזיקות וזיקה מהותית-רעיונית חזקה עשויה ליצור 'חזקה' בדבר קיומה של זיקה ארגונית (ראו דיון לעיל), הרי שביחס לחופש העיתונות לא קיימת חזקה כזו. מבקר המדינה דאז הדגיש בדוח קודם אחר²⁰ (להלן - דוח בחירות 2003) כי כאשר מדובר בפרסומים עיתונאיים, נדרש להוכיח זיקה ארגונית באופן פוזיטיבי: "חשוב לציין כי בבואנו לבחון אם ידיעות עיתונאיות הן בגדר תעמולת בחירות, אין להסתפק במבחן התוכן בלבד - אף שהוא מביא בחשבון גם את מידת הקרבה של מועד פרסום הידיעות למועד הבחירות ואת הקשר של תוכן לסוגיות מרכזיות הנתונות במחלוקת בבחירות. חשוב לבחון גם את מידת הזיקה שבין הסיעות לבין העיתונאים הקוראים להצביע בעדן".

יתר על כן, ככל שקיימת חזקה באשר למהותו של פרסום עיתונאי, הרי שמדובר דווקא בחזקה הפוכה - דהיינו שמה שנחזה להיות עיתון, אכן מהווה עיתון ולא תעמולת בחירות. עמד על כך י"ר

- 17 בג"ץ 2121/12 פלוני נ' דיין אורבך (פורסם במאגר נבו, ניתן ביום 18.9.2014), בפסקה 52, לפסק דינו של הנשיא גרוניס.
- 18 בג"ץ 869/92 זוילי נ' י"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השלוש-עשרה, פ"ד מו(2) 692, 709 (1992).
- 19 דוח בחירות 1999.
- 20 מבקר המדינה, דוח על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לתקופת הבחירות לכנסת השש-עשרה (נובמבר 2003), בפסקה 31 לפרק הכללי הפותח את הדוח.

ועדת הבחירות המרכזית, כב' השופט סלים ג'ובראן²¹: "קיימת חזקה לכאורה כי סיקור חדשותי- כזה הוא- ועל הטוען אחרת הנטל להוכיח עובדה זו באמצעות זיקה משמעותית..."

מכאן, שלצורך קביעה האם המדובר בתרומה אם לאו, כאשר עסקינן בפרסום עיתונאי, פועלת החזקה האמורה בכיוון ההפוך ואף מטילה נטל כבד ביותר על המבקש לערער על מעמדו של "פרסום עיתונאי-לכאורה". ואם קביעה כזו קשה ביחס לכתבה עיתונאית אחת הרי היא קשה פי כמה מונים ביחס לעיתון שלם, על כל המשתמע מכך. וכך קבע השופט סלים ג'ובראן²²: "אם עסקינן בידיעה ספציפית, די בהוכחת זיקה על פי מאזן הסתברויות מוגבר, עליה ניתן ללמוד אף מתוכן הידיעה עצמה...יצוין, כי אינני סבור כי די בהוכחת הזיקה במאזן הסתברויות רגיל...נוכח חופש העיתונות והביטוי הפוליטי...מנגד, כאשר עותר מבקש סעד כללי בנוגע לעיתון כולו, כשטענתו (בדומה לטענה בעתירה זו) היא כי האחרון במשך שנים אינו עיתון למעשה אלא עלון תעמולה למען מועמד או מפלגה, עליו להוכיח זיקה חזקה במיוחד, ולבססה על ראיות 'ברורות, חד משמעיות, ומשכנעות'...זאת, בהינתן הפגיעה המשמעותית הגלומה במתן סעד מעין זה לחופש העיתונות, חופש הביטוי הפוליטי, ובייחוד (ובשונה מיתר המקרים) בחופש העיסוק".

כאמור הפניות שהתקבלו במשרדי נעזרות בסקירות מחקריות בניסיון להוכיח כי בכלל תעמולה עסקינן. ודוק, עצם העובדה שהפונים נדרשו לסקירות מעמיקות בדבר תוכני העיתונים כדי להוכיח את הקשר המהותי-רעיוני עשויה דווקא להעיד על העדר מובהקות בנושא: שכן, אילו היה מדובר על מקרה מובהק של תעמולה הרי שכל קורא מן היישוב היה ער למידת התעמולה שבעיתון כולו, ללא צורך בסקירות מלומדות.

בפנינו אם כן, סוגיה מבנית המעלה שאלות מורכבות ויסודיות ביותר וביניהן: מהו ערך חדשותי שבקימו לא ייחשב תוכן עיתונאי כתעמולת בחירות; איזו זיקה אירגונית או ממונית תיחשב זיקה חזקה במיוחד, לצורך קביעה שעיתון שלם מהווה תרומה אסורה לסיעה, ואילו ראיות תיחשבה ראיות "ברורות, חד-משמעיות, ומשכנעות" להוכחת אותה זיקה; מתי יש בפרסום עיתונאי או בפרסום של עיתון שלם כדי לפגוע בעיקרון שוויון ההזדמנויות בין מפלגות; ומיהו הגורם המתאים לבצע את בחינת הראיות והזיקות ולקבל החלטות בנושא במקרים לא מובהקים.

אבהיר כי קביעה שיש בפרסום עיתון משום תרומה היא בהכרח קביעה שמדובר בתרומה שאינה עומדת בגבולות סעיף 8 לחוק (עקב הסכום הגבוה ועצם קבלת תרומה מתאגיד), ולפיכך התוצאה המעשית תהיה שפרסום העיתון במתכונתו הנוכחית אסור. לחילופין, קביעה כזו תגרור התערבותי בפעולות ובהחלטות המערכת של אותו עיתון. יודגש כי לפי מיטב ידיעתי, סגירת עיתון כאמור או התערבות בהחלטותיו במסגרת אכיפת דיני מימון מפלגות הייתה מהווה תקדים במדינה דמוקרטית.

עוד אציין כי מלבד הסוגיות העקרוניות הסבוכות למדי שמעוררות הפניות האמורות, הרי שלצורך הכרעה בהן נדרשים כלים רבים ומגוונים, בעיקרם כלי חקירה ומחקר מיוחדים, שחלקם אינם נתונים בידי. בנוסף, לצורך בחינת נושא זה לעומק, תידרש בדיקה מערכתית של כלל העיתונים בעלי ההשפעה על ציבורים שונים במדינה, ובשפות שונות, כל זאת, על מנת לבחון את נטיית המערכת של כל עיתון, באופן שיאפשר קביעה אם מי מהם אכן מקדם סיעה מסוימת, בין בצורה מובהקת ובין באופן יחסי לעומת סיעות אחרות או עיתונים אחרים. רק לאחר בחינה כזו, ניתן יהיה לתת תשובה לשאלה האם ניתן לראות במי מהעיתונים בבחינת עלון תעמולה של מי מהסיעות, ברמה שעשויה להצדיק את סגירתו או הגבלתו. ואולם, סמכויותי מול עיתונים וכלי תקשורת מוגבלות. העיתונים במדינת ישראל - כמו בכל חברה דמוקרטית- אינם גופים מבוקרים בהתאם לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב], ואף זוכים להגנות חוקתיות מיוחדות כגון חופש העיתונות.

21 בעתירה שהובאה בפניו בנוגע לעיתון 'ישראל היום'; ראו: תב"כ 16/20 בן מאיר נ' נתניהו, בפסקה 38 (להלן - תב"כ 16/20).

22 תב"כ 16/20 בפסקה 39.

נוכח כל האמור, סבורני כי ראוי כי סוגיה כה מורכבת - הן משפטית וציבורית והן פרקטית - תיבחן על ידי המחוקק, תוך שימת לב לערכי היסוד השונים במטרה ליצור את האיזונים הנדרשים ביניהם.

שימוש בתשתיות של עצרת המונים כקבלת תרומה על ידי סיעה

עצרת המונים עשויה להיטיב רבות עם סיעות, זאת בין היתר עקב ההזדמנות הנדירה להשמיע מסרי תעמולה לפני מספר גדול של אנשים וליצור אווירה של תמיכה המונית. הכיסוי התקשורתי של אירוע כזה מגביר עשרת מונים את ההד החיובי שניתן להפיק מעצרת כזו.

ימים ספורים לפני מועד הבחירות לכנסת העשרים נערכו שתי עצרות המונים בכיכר רבין, ששתיהן אורגנו בידי גופים חוץ-מפלגתיים:

1 העצרת הראשונה נערכה ביום 7.3.15 תחת הכותרת "ישראל רוצה שינוי - ב-17 למרץ מחליפים את השלטון" (להלן - עצרת ישראל רוצה שינוי) ואורגנה, על פי פרסומים בתקשורת, על ידי תנועת "מיליון ידיים".

2 העצרת השנייה נערכה ביום 15.3.15 תחת הכותרת "מתאחדים למען ארץ ישראל - עצרת המחנה הלאומי" (להלן - עצרת המחנה הלאומי) ואורגנה על פי פרסומים בתקשורת על ידי תנועת "נחלה".

ארגון עצרת כרוך בעלויות כספיות רבות, בין היתר לצורך אלה: הקמת במה לנואמים בעצרת, שכירת מערכות הגברה ותאורה, מסכים להקרנת הנאומים למשתתפי העצרת ומנופי הרמה, שירותי אבטחה, הפעלת שירותים כימיים, הסעות ותשלומים למשטרת ישראל, תשלום למגן דוד אדום ולשירותי הכיבוי.

הועלה כי בעצרת ישראל רוצה שינוי הייתה נוכחות של פעילים רבים של סיעות המחנה הצינוני ומרצ. על במת הנואמים עצמה לא נאמו חברי כנסת או מועמדים לכנסת.

הועלה כי בעצרת המחנה הלאומי²³ השתתפו פעילי הסיעות הבית היהודי, הליכוד, ישראל ביתנו ויחד, וכי סיעות אלה קראו לפעיליהן באמצעים שונים כגון רשתות חברתיות ואתרי אינטרנט, להשתתף בעצרת. כמו כן, נציגי הסיעות הללו נאמו על הבמה בעצרת עצמה, ובין היתר: ראש הממשלה מר בנימין נתניהו (הליכוד), השר נפתלי בנט (הבית היהודי), חבר הכנסת לשעבר שרון גל (ישראל ביתנו) וחבר הכנסת לשעבר אלי ישי (יחד).

בדוחות שהגישו כל הסיעות לא נכללו הוצאות בגין ארגון העצרות הללו.

רק שתי סיעות כללו בחשבונותיהן הוצאות שהוצאו באופן ייעודי עבור השתתפות פעיליהן ותומכיהן בעצרות אלו: סיעת הליכוד כללה בחשבונותיה הוצאות בסך של 486,196 ש"ח בגין הסעות, חולצות ושלטים; ואילו סיעת ישראל ביתנו כללה בחשבונותיה הוצאות בסך של 10,856 ש"ח בגין העצרת האמורה. סיעות אחרות הסבירו למשרד מבקר המדינה שהוצאות שהיו להן על השתתפות פעיליהן בעצרות נכללו בסך הוצאות הבחירות שלהן.

עובדי משרדי ביקשו את הסברי הסיעות השונות לכך שלא נרשמו בחשבונותיהן הוצאות בגין ארגון העצרת שבה השתתפו. זאת נוכח האפשרות שיש לראות בארגון העצרת ובקיומה תרומה בשווה כסף שקיבלו הסיעות, מאחר שלא נדרשו על ידי מארגני העצרת להשתתף בהוצאות בגינה. במצב

23 ציון שבועתירה שהוגשה לו בנוגע לעצרת זו (תב"כ 40/20) קבע כב' השופט סלים גיבראן, יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת העשרים, כי "לא ניתן לחלוק על כך שהעצרת כשלעצמה היא עצרת פוליטית, שמטרתה להשפיע על ציבור הבוחרים". ואולם ברור כי גם לעצרת ישראל רוצה שינוי היו אופי דומה ומטרות דומות.